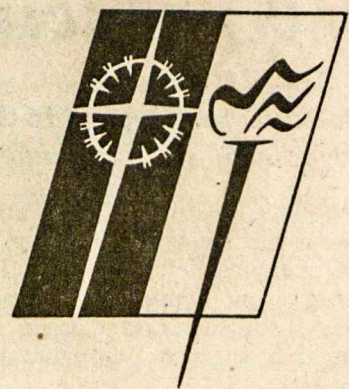

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 46 (2593) 1999 LAPKRITIS-NOVEMBER 16 •

LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS – LITHUANIAN WEEKLY •

2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA • NUMERIO KAINA – \$1

Šeimos - tokios ir anokios

Prieš maždaug trisdešimt metų mišrios vedybos tautinių atžvilgiu dar labai erzino daugumą išeivijos lietuvių. Apie tą jaunų žmonių maišymąsi tada buvo daug kalbama, nemažai rašoma.

ŠIANDIEN visi, kurie anuomet pasisakė prieš mišrias santuokas, jei jie dar gyvi, jaučiasi nutildyti ir pralaimėję. Išimylėję sutuoktiniai ėjo savais keliais nepaisydami nei tėvų, nei pašaliečių patarimų, išspėjimų, smerkimų bei gasdinimų. Gyvenamoji aplinka padarė savo. Dabar jau po daugelio metų buvusi nemaloni įtampa atslūgo – susitaikyta su mintimi, kad svetimojo padangėj ir paukščiai kitaip gieda. Tiesa, per tą nemielą laikotarpį labiau principingi šeimų kūrėjai dairėsi savos tautybės partnerių kitose šalyse. Daugeliui gana laimingas kelio galas buvo lietuviškasis Lenkijos Punkskas. Lietuvai atgavus nepriklausomybę, galimybės lietuviškom šeimom kurtis žymiai prasiplėtė, ir ne vienas, ne viena tomis galimybėmis pasinaudojo. Tik dar turbūt niekas ligi šiolei nebandė spėti ar skaičiuoti, kiek tokios rūšies sutuoktinių išsikūrė išeivijoje ir kiek Lietuvoje. Bent šiandien taip atrodo, kad dalykas nusiviręs išeivijos naudai, ir tai dėl žinomų priežasčių – jaunimo veržimasis iš Lietuvos žymiai didesnis negu į Lietuvą. O išeivijoje išbėgęs mišrių šeimų kūrimas nė kiek nesulėtėjo. Gal net padidėjo kasmet priaugant „šviežio“ jaunimo būriams, kurių jautrumas tautinui atžvilgiu arba jau labai apsilpęs arba ir visai dingęs, netgi ir jų tėvams į visą tą problemą gerokai laisviau žiūrint.

POŽIŪRIŲ perspektyvoje regimai jau prasikiša nuostatos ir šeimų kūrimą apskritai. Šiandien daugeliui žmonių šeima, vaikų auginimas ir jų auklėjimas jau nebėra tokie pirmaeiliai ir rimti dalykai kaip jie dar taip neseniai atrodėdavo gyvenimo būdo ar tikslų apibrėžimuose. Santuokos kažkaip jau lyg ir neberišamos su kokiais nors išankstiniais išpareigojimais. Vadinamoji tradicinė šeima noriai aptariama kaip gilių senovės liekana negu kaip idealas ar tikslas. Todėl nenuostabu, kad tokiuose požiūriuose mažai ką bereiškia ir lietuviškoji šeima. O vis dėlto nereikėtų pasiduoti laikinumo sukūrimams, kurie šimtmečių raidoje karts nuo karto vis bando išjudinti tvirtai susiklosčiusį dėsningumą. Ir tada tame „dvasiniame drebjime“ atrodo, kad jau viskas turi keistis arba žūti. Tuo tarpu paprasčiausia logika vis kartoją, kad kas gera ir kilnu negali tapti blogybe, kas mylima – nėra neapykantos objektas. Santuokos negali pavirsti linksmybių užėjgom, šeimos – kažkokia laikina priebeiga. Reikalui esant, galima ir savo kilmės ar tautybės išsižadėti, bet tuo nedaug ką laimėsi – tapsi tik kokios kitos grupės dalyviu. O ar ta grupė bus geresnė už prarastąją – kas gali žinoti. Stipresnių šeimų kūrimui ir išlaikymui vargu ar ką nors geresnio galėtų pasiūlyti kai kurių šių dienų išskydų mąstymo atstovai? Nebent tartų, kad šeimų, kaip jos dabar suprantamos, išvis nebereikia? Kol kas toks klausimas atvirai nediskutuojamas. Bet jau nebe retas gyvenimo būdo pasirinkimas ir be žodžių daug ką pasako. Č.S.

KANADOS ĮVYKIAI

Jean Chretien lankosi Afrikoje

Ministeris pirmininkas planuoja 10 dienų praleisti lankdamas Afrikos valstybes prieš dalyvavimą Britanijos tautų sandraugos („British Commonwealth“) konferencijoje, įvyksiančioje Pietų Afrikos respublikoje. Pirma jo aplankyta valstybė buvo Senegalas, kur J. Chretien tuojau po iškilmingo priėmimo savo kalboje pastebėjo, kad Kanados pagalba trečiojo pasaulio valstybėms yra žymiai per maža ir turėtų būti padidinta. Šiuo metu ji sudaro vos 0.23% bendro vidaus produkto ir liberalai planuoja tą sumą pakelti iki 0.7%. 1999/2000 metų biudžete tam tikslui paskirta \$2 milijonai, iš kurių \$1.6 milijono bus perduodami tiesioginiai valstybėms, o likusieji pinigai jas pasieks per tarptautinių organizacijų fondus. Senegalui per pastaruosius 5 metus Kanada skyrė \$50 milijonų. J. Chretien su savo palyda Senegale aplankė Goree saloje esantį XVIII š. vergų prekybos centrą. Ten kadaise olandai, portugalai, prancūzai bei britai vergų perkliavo tarpininkų, juos laikydavo rėtinėse, atsikyję vaikus, moteris ir vyrus, kol atvykdavo transporto laivai pervežti vergus į „Naująją pasaulį“. Dviaukštis pastatas su kalėjimo vienutėmis apačioje, iš kurių ilgas akmenimis grįstas koridorius vedė į Atlanto pakrantę, o antrame aukšte gyvendavo vergų perkliavai. Virš pastato durų užrašas: „Pro šias duris jie išėjo akis įmeigę į kančios amžinybę kelionei be

sugrįžimo“. Tas vaizdas sujaudino vieną iš min. pirmininko grupės, juodaodę parlamentarę, 62 metų Jean Augustine, kurios protėviai galbūt kadaise irgi praėjo pro tas vergų duris. Seikantis sustojimo taškas min. pirmininko kelionėje – Nigerija. Kanados oro linijų bendrovių „nedraugiškas“ sujungimo bandymas, trukęs daugiau kaip 12 savaitių, pakeitė kryptį. Visa suirutė prasidėjo, kai Onex bendrovė pasiūlė už \$2.2 milijono nupirkti ir sujungti abi pagrindines oro linijų bendroves, iš kurių viena, Canadian (anksčiau CP Air), pergyvena finansinę krizę, o kita, Air Canada, finansiskai stovi labai gerai ir priešinasi Onex pasiūlymui. Pagaliau Kvebeko Vyriausiojo tribunolo teisėjas Andre Wery paskelbė savo sprendimą, kad šis Onex užmojis yra nelegalus. Tuojau po to Onex atsiėmė savo pasiūlymą ir dabar teliko Air Canada pasiūlymas nupirkti Canadian bendrovę ir ją finansiskai atgaivinti. Otavos transporto ministeris oficialiai iki šiol pasilikio stebėtojo vaidmenyje, tačiau toks oro linijų bendrovių sujungimas, kuris sumažintų konkurenciją, bendrą darbininkų skaičių, vargu ar apsieis be federacinės valdžios įsikišimo ar net dirigavimo.

Mississaugos traukinio nelaimė įvyko prieš 20 metų, 1979 lapkričio 10 beveik vidurnaktį, kai 45 cisternos ir vagonai su pavojingais chemikalais iš 106 vagonų traukinio sąstato nuvažio nuo bėgių ir užsidegė.

Lietuvos prezidentas VALDAS ADAMKUS (viduryje) su Kanados ministru pirmininku JEAN CHRETIEN (kairėje) Kanados parlamento rūmuose 1999 m. spalio 25 d. Nuotr. RSJ

Rusija, Čėčėnija ir Amerika

Kanados dienraštis atskleidžia kitą medalio pusę, kurioje matyti peiktina Amerikos valdžios laikysena, glostanti Kremlių

JUOZAS VITĖNAS

Rusija 1996 m. susitarimu su Čėčėnija pripažino faktinę jos nepriklausomybę, tačiau praėjusį spalio mėnesį pradėjo naują karą prieš šią Kaukazo šalį, turinčią pusantro milijono gyventojų. Ši užpuolimą ji teisiškai, kad čėčėnai buvo įsivėlę į kovas kaimyniniame Dagestane ir sprogdino bombas Rusijos miestuose.

Anot „Ottawa Sun“ dienraščio X.11 bendradarbio E. Margolio, Dagestane iš tikro buvo prieš rusų valdžią pasireiškęs spontaniškas žmonių sukilimas, kurį parėmė čėčėnų kovotojų grupė, o bombų sprogdinimą greičiausiai vykdė Rusijos politiniai provokatoriai kaip priešžastį užpulti Čėčėniją ir pagąsdinti laisvės kovotojus kitose Kaukazo šalyse.

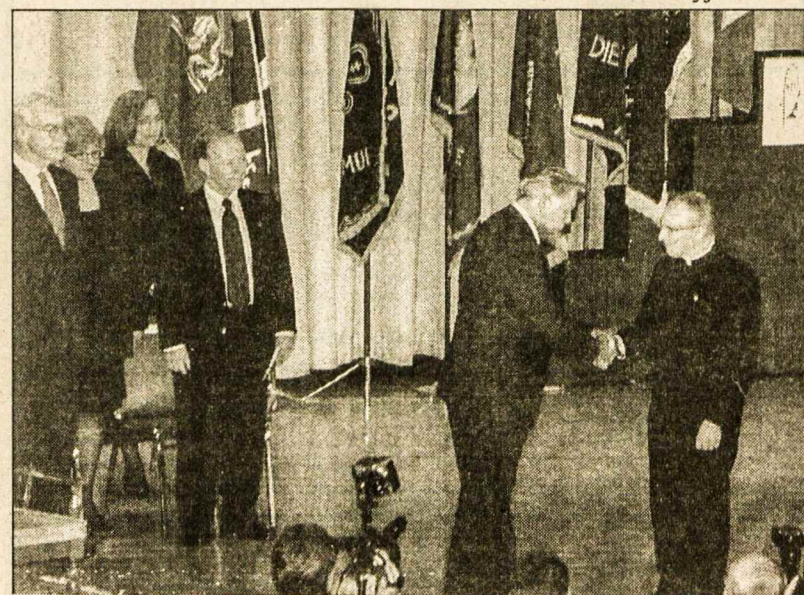
„Ottawa Sun“ bendradarbis teigia, kad šiam Rusijos karui prieš Čėčėniją pritaria JAV. Kaip pavyzdį jis mini Amerikos valstybės sekretorės M. Albright pareiškimą Maskvoje: „Mes esame nusistatę prieš terorizmą“. Tuo būdu ji netiesiogiai pasisakė prieš islamo maištininkus Kaukaze, tačiau nieko neužsiminė apie Rusijos daromus žmogaus teisių pažeidimus. Be to, kai Rusijos bombos žudo civilius Čėčėnijos gyventojus, Amerikos dominuojamas Tarptautinis valiutos fondas paskyrė daugiau lėšų gansterių apėstai Rusijos valdžiai, o prez. Clinton įsakė Pentagonui pasiųsti Rusijai naujausios technikos jos mūlinsparniams, kurie yra naudojami prieš sukilėlius Kaukaze.

„Ottawa Sun“ bendradarbis klausia, kodėl prez. Clinton pagalbsti Rusijai triuškindi čėčėnus, bet paragino Indoneziją suteikti nepriklausomybę Rytų Timorui. Anot jo, yra dvi priežastys.

Liepsnos iškilo net iki 1.5 km aukščio. Kitą dieną prasidėjo gyventojų evakuacija iš Mississaugos, kai paaiškėjo, kad viena iš cisternų buvo pripildyta chloro ir galėjo kiekvienu metu sprogti bei paskleisti nuodingas dujas. Ši ypač gerai pasisekusi 200,000 gyventojų per 20 valandų evakuacija vėliau tapo dėmesio centru ne tik Kanadoje, bet ją studijavo įvairios užsienio civilinės bei karinės agentūros, įskaitant JAV „Civil Defense“, CIA bei FBI. Tai evakuacijai buvo skubiai suteikta apie 1,100 (Nukelta į 8-tą psl.)

tys, ir abi blogos. Pirma, Clinton'o-Goro administracija remia sukilus ir vagis, kurie valdo Rusiją, kad Jelcino valdžia nesugriūtų. Antra, rusai gudriai elgiasi vadindami sukilėlius Kaukaze pavojingais islamo teroristais, kuriuos finansuoja paslaptimi Vidurų Rytų fanatikai. Tai yra KGB sumanių dezinformatorių išgalvoti tvirtinimai, tačiau Vašingtonas jiems pritaria, bijodamas islamo pavojaus. Viceprezidentas A. Gore žada dar griežčiau laikytis prieš islamo fundamentalistus, net jei tai reikštų pagalbą jo draugams Kremliuje žudyti nekaltus civilius raketomis ir bombomis.

Toliau laikraštis rašoma, kad 1994 m., kai Rusija triuškindi Čėčėniją, prez. Clinton paskolino jai vienuolika milijardų dolerių šiam karui vesti. Jis net nuvyko į Maskvą, gyrė Jelciną, lygino su Amerikos pilietiniu karu Rusijos žiaurų susidorojimą.

Lietuvos respublikos prezidentas VALDAS ADAMKUS sveikina prel. dr. PRANĄ GAIDĄ, sukalbėjusį invokaciją visuomenės susitikimo su Prezidentu metu didžiojoje Anapilio sodybos salėje 1999 m. spalio 24 d. Nuotr. R. Puterio

Lietuvos prezidentas VALDAS ADAMKUS ir p. ALMA ADAMKIENĖ, viešėdami Kanadoje 1999 m. spalio 24 d., aplankė ir „Tėviškės žiburius“ – stebi pirmąjį numerį, išleistą prieš 50 metų. Nuotr. K. Baliūnaitės

Savaitė Lietuvoje

Pateikė veiklos programą

Naujai paskirtas Lietuvos ministeris pirmininkas lapkričio 8 d. pateikė seimui vyriausybės kabineto pakeitimus ir veiklos programą. Į finansų ir ūkio ministerių vietas parinkti Vytautas Dudėnas ir Valentinas Milaknis. Pirmuoju seimo pirmininko pavaduotoju bus Arvydas Vičiūnas. Atsistatydinusio seimo pirmininko pavaduotojo Romualdo Ozolo pareigoms paskirtas socialdemokratas Rimantas Dagys. Kiti du pavaduotojai – Rasa Juknevičienė ir Feliksas Palubinskas. Vyriausybės naujoji programa parengta remiantis nuo 1996 m. rinkimų veikusių vyriausybių programų pagrindu bei tęstinumo principu, kuriuo vadovaujamas bendrojoje programoje. Antroji programos dalis pavadinta krizės prevencijos ir reformų programa, kurios tikslas yra sumažinti valstybės išlaidas ir padidinti jos pajamas.

Ministeris pirmininkas pateikė svarbiausias šios programos nuostatas. Jo teigimu, vyriausybė garantuoja, kad valstybės skoliniai išpareigojimai bus besąlygiškai vykdomi – vyriausybės vertybiniai popieriai bus laiku išperkami ir skolos užsienio ar vidaus bankams bus laiku gražintos. Bus išlaikoma Valiutų valdyba neįkeičiant nei bazinės valiutos, nei lito kuro bazinės valiutos atžvilgiu. Garantuojama, kad nekils didesnių problemų dėl pensijų ir atlyginimų mokėjimo, todėl kai kurios kitos valstybės išlaidos bus perkeltos vėlesniam laikui. Bus stengiamasi kuo greičiau pasirašyti sutartį su Tarptautiniu valiutos fondu, atsiimti 2000 m. biudžeto projektą papildomam svarstymui. Nedelsiant bus imamasi priemonių suderinti socialinio draudimo fondo biudžetą, geriau tvarkyti valstybės pajamų surinkimą, neleidžiant įsivyrėti nesąžiningai konkurencijai.

Trečioji jėga

Vilniuje lapkričio 6 d. įvyko Centro sąjungos tarybos posėdis, kuriame nutarta, jog CS tampa opozicine partija, o jos frakcija seime – savarankiška opozicine jėga, rašo „Lietuvos rytas“. Jos vadovo Romualdo Ozolo teigimu, CS pozicija skiriasi nuo kairiosios opozicijos, ir yra „liberalios partijos, iki šiol santūriai ir lojaliai žiūrėjusios į daugelį konstruktyvių konservatorių arba koalicijos bandymų tvarkyti Lietuvą, apsisprendimas užimti savarankišką poziciją – tai yra trečiosios jėgos pozicija“. Partijos taryba, daugumos narių pritarimu, priėmė dokumentą, neigiamai vertinantį „Mažeikių naftos“ perdavimą JAV bendrovei „Williams“ bei savanorišką išpareigojimą uždaryti abu Ignalinos atominės elektrinės blokus. Centro sąjunga nutarė nedeleguoti atstovų į

A. Kubiliaus ministerių kabineta. Teisingumo ministeris Gintaras Balčiūnas sustabdė savo narystę partijoje.

IAE uždarymo fondas

ELTOS žiniomis, Europos sąjungos (ES) vadovų nurodymu bus sukurtas specialus Ignalinos atominės elektrinės (IAE) uždarymo fondas. Tokį pranešimą padarė Vilniuje spalio 27 d. viešintis Europos rekonstrukcijos ir plėtros banko (ERPB) viceprezidentas Joachim Janke. Svečias susitiko su ministru pirmininku Rolandu Paksu prieš pastarojo atsistatydinimą. ERPB pareigūnas užtikrino, jog „tai bus pavyzdinis projektas, kurį įgyvendindama ES parodys, kad efektyviai remia savo nares valstybes ar kandidates į šią tarptautinę bendriją sprendžiant tokias problemas kaip Ignalinos atominės uždarymas“.

Ketinama apsvastyti IAE uždarymo finansavimo šaltinius tarptautinių finansinių aukotojų konferencijoje 2000 m. Ignalinos atominės jėgainės pirmojo bloko uždarymas, numatytas 2005 m. seimo patvirtintoje Valsytinėje energetikos strategijoje, gali kainuoti 1.4 bln. litų. Bendras elektrinės uždarymas kainuos 14 bln. litų.

Vyko partijų suvažiavimai

Vilniuje spalio 23 d. pasiekta Tėvynės laudies partijos steigimo pareiškimas. Ši partija skelbiasi esanti nuosaiki dešiniosios pakraipos partija, atstovaujanti vidutiniam Lietuvos žmonių sluoksniui. Tarp naujos partijos steigėjų yra du eksministeriai ir buvę Tėvynės sąjungos (Lietuvos konservatorių) partijos nariai, parlamentariai Laima Andrikienė bei Vidmantas Ziemelis, rašo ELTA. Jų teigimu, politiniame spektre artimiausi naujos partijos kaimynai yra liberalai. Partija ketina dalyvauti būsimuose savivaldybių ir seimo rinkimuose. Steigiamąjį suvažiavimą ketinama sušaukti prieš Kalėdas. Svarbiausiu TLP tikslas – „demokratinės visuomenės sukūrimas bei modernios Lietuvos valstybės, besiremiančios laisvų piliečių iniciatyva ir valdžia, stiprinimas“.

Spalio 23 d. taipgi vyko Centro sąjungos suvažiavimas, kuriame Romualdas Ozolas buvo perrinktas į pirmininko pareigas dvejų metų kadencijai. Jis pareiškė, kad Centro sąjunga yra pasirengusi vykdyti visai naują, liberalią valstybės politiką, pasiryžusi kurti Naująją Lietuvą, kuri būtų „gerovės valstybė, gerovę suprantant kaip dvasios laisvę, pasiturimą gyvenimą ir žmonių saugumą“. Tą pačią dieną buvo surengtas Socialdemokratų partijos XXII suvažiavimas. Buvo paminėtas partijos veiklos įteisinimo ir atkūrimo dešimtmetis. Partijos pirmininkas – Vytenis Andriukaitis. RSJ

Šiame numeryje

Šeimos – tokios ir anokios

Santuokos negali pavirsti linksmybių užėjgom

Rusija, Čėčėnija ir Amerika

Jie užtraukia didžiulę negarbę Amerikai remdami rusų barbariškumą

Kai studentija išvedama į gatvę

Politikierių sąmonę dar apraizgę marksistinės filosofijos voratinkliai

Gerai ar blogai Lietuvoje?

Dūmus pūsti į skaitytųjų galvas nuosimčiais – paprasčiausias būdas

Lenkai apie Lietuvos prezidentą

Veda išmintingą politiką nesileisdamas į ginčus

Estijos prezidento laiškus išgelbėjo lietuviai

Nė vienas tikrintojas nesuprato, kokią paslaptį slepia šachmatų lenta

Suoliais artėja didžioji šventė

Pasitraukusių vietos turėtų užimti vidurinioji karta

Tūkstantinės istorijos kraštas Iranas

Atvykom ir į Zaratustros Ugnies šventyklą ant kalno

Negėstančios „Aukuro“ šviesos

Hamiltoniečiai vaidino Detroito V. Alanto „Šiapus uždangos“

TEVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3, Canada.
Tel. 905 275-4672. FAX 905 275-6755. E-mail: tevzib@pathcom.com

Publications Mail Registration No. 9408. CPM 1001760

LEIDĖJAS: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai".
REDAGUOJA: kun. dr. Pr. Gaida, R. Sakalaitė-Jonaitienė, Č. Senkevičius, G. Gaižutienė. Metinė prenumerata – \$42, pusmetinė – \$21, rėmėjo – \$52, garbės – \$62. Oro pašto į užjūrius – \$135. Amerikoje – JAV dol. Pavieniai nr. – 1 doleris. Adresų keitimo reikalu kreiptis į "TŽ" administraciją. Skelbimai ruošiamam nr. priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

Tėviškės žiburiai (The Lights of Homeland, USPS 740-550) is published weekly, except 1st and 2nd week in August and 4th week in December by Lithuanian Canadian R.C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc., 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3. Phone: 905 275-4672. U.S. office of publication, Lewiston, NY 14092. Subscriptions: regular \$42.00, supporter \$52.00, honorary \$62.00 per year. PERIODICALS Postage paid at Lewiston, NY. US POSTMASTER: send address changes to: "Tėviškės žiburiai", P.O. Box 1195 Lewiston, NY 14092. CANADA POST: send address changes to 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3. Printed in Canada. ISSN 0040-4063.

"Tėviškės žiburių" darbuotojai ir svečiai redakcijos patalpose Lietuvos prezidento VALDO ADAMKAUSKAS aplankymo proga 1999 m. spalio 24 d.

Kai studentija išvedama į gatvę

Kur dingio aukštosios mokyklos vadovybės pilietinė atsakomybė?

B. RŪTA
Kauno medicinos universiteto
docentas

Atkūrus laisvą Lietuvą, jei-gu esame savo tėvynės patriotai, turėtume stengtis puoselėti savo valstybę, diegti jaunimui meilės jai idėjas, skiepyti motyvą darbui, pasiaukojimui, optimizmui geresnei ateitimi, lietuviškumui. Dėstytojas – patriotas ne tik gyvena šiomis nuostatomis, bet ir savo pavyzdžiu tai perteikia akademiniam jaunimui, kuris be galo imlus dvasinei visuomenės santarvei, bet ne drumsčiamoms nuotaikoms, intuityviai nujaucia, koks pedagogas, kuo kvepia.

Prisimindamas savo studijas, noriu pasakyti, jog anuomet taikydavomės prie dvideiškumo, kad gautume geresnį mokslą, bet ne už mokymąsi, bet įtikime dėstytojui, nes reikėjo užsidirbti varganą stipendiją. Gyvenusiam periferijoje pora dienų gegužės ar lapkričio "švenčių" buvo proga parsivežti sezoninį drabužių ar lašinių bryzą. Deja, retai kam buvo suteikiama ši laimė; turėjai argumentuoti savo nedalyvavimą demonstracijoje, o jei nedalyvavai, laukė dekanatas, komitetai, nubraukta stipendija.

Šios demonstracijos kaip slogus prisiminimas iškilo stebint š.m. spalio 22-sios Vilniaus universiteto rektorato paskatintą akademinio jaunimo demonstraciją. Taip ir liko neaišku, dėl ko ir už ką buvo demonstruojama.

ma. Po akademinio jaunimo priedanga kalbas rėžė Brazauskas, Juozaitis, ant pakyls matėsi ano meto socializmo statytojai – Glyys, Jursėnas, Prunskienė, kiti opozicininkai. Veidai pagiežingi, įsitempę, kumščiai sugniaužti, piktžiugiška šypsenė išprovokavus pirmų studentų eilių šūkalojimą, kur kartu stovi jų sargai – dėstytojai. Tolimesnės gilių šypsos ir kumštų ir baksnojasi.

Dėl ko gi streikuota? Motyvai ultimatyvūs – duokit pinigų algoms, stipendijoms, bet daugiausia, neatiduokit amerikiečiams besibaigiančios naftos imonės. O kam atiduokit – konkursui. Matyt, tikimasi, gal geri dėdės iš motinėlių Rusijos nukonkuruos, tuomet apkbūsoms Mažeikių kompleksą įvairioms parazitinėms tarpininkų firmėlėms vėl bus galima vagiliauti toliau, visai išvogti, anot Brazausko, buvusią rentabiliją tybinę imonę, tik dabar kažkodėl baigiamą nustumti.

Tik nekeliamas klausimas, kodėl tie stekentojai nėra už grotų, kaip ir buvusių bankelių bei firmelių vagys? Kur dingio šių oratorių pilietiškas, akademinis atsakomybės, kodėl kurs-tomas savanaudiškumas, šmeižiami mūsų (aišku ne jų) išrinkti parlamento, vyriausybės atstovai? Ar aukštoji mokykla mėnesiais dirba sugrubsioniomis nuo šalčio rankomis, ar negauna algų, stipendijų?

Reikia būti labai sužalotos

marksistinės filosofijos psichikos, kad nepaisytum bendrapilietiško, atsakomybės, pagaliau loginio mąstymo. Kaip sakoma, ne visi vienodi, ir ypač ne visų sąžinė vienoda. Ar neatsimenama, kiek anuomet buvo universitetų Lietuvoje ir kiek juose buvo studentų, kiek buvo mokama stipendijų, kokios buvo amžinai jaunų dėstytojų algos? Buvai visuomeniškas, surinkai balų – gavai tada stipendiją. O, gink Dieve, kurse esantis "stukačius" praneš apie tavo įsitikinimus, ypač religinius, sutik savo likimą. Prisimenu studentę, kuri dėl religinės nuostatos "neišlaikė" valstybinio filosofijos egzaminu, negavo aukštosios mokyklos diplomo, buvo priversta baigti marksizmo-leninizmo universiteto kursą. Ir tik išlaikiusi šio "mokslo" egzaminą po kelių metų gavo gydytojos diplomą. Matyt ir šandienos streikų politikierių sąmonę dar apraizgę marksistinės filosofijos voratinkliai, kurių vis dar neįstengiamą sutraukti. Mat tuomet tikroju filosofu tapdavai tik Maskvoje, o pasaulinė filosofija čia iš viso neegzistavo. Kažkodėl tuometinių filosofų "mokslinei" laipsniai yra nostrifikuoti laisvos Lietuvos akademinio institucijų.

Demonstracijų organizatoriai kažkodėl nepaaiškina savo studentams, kas jų laukia baigus mokslus, kaip jie realizuos savo išpūstą akademinę prekę gyvenime. Girdėjau siūlant šį įsipareigojimą vieno universiteto rektoriui, kuris visai patiks šios atsakomybės.

Aukštojo mokslo diplomanto paruošimas yra didžiulė piniginė našta jaunai valstybei. O kam jis ruošiamas, kaip atsi-paaiškinti visų mūsų pinigai? Ar bus, kas už tai atsako, ir apskritai, kas apie tai galvoja? Žinau ne vieną humanitarą, kuris metų metais negavęs darbo, anot "apologetų", verslauija tur-guje arba vėl kur nors "studijuja".

Be to, mes jau žinome, koks profesionalumas yra baigusių mokslus žurnalistų, teisininkų, netgi pedagogų. Kaip sakoma, masinis mokslas duoda ir masinį produktą. O juk atsakytų irgi turėtų aukštoji mokykla, joje dirbantys dėstytojai. Tuomet gal nebūtų kyšininkų teisėjų, medikų, dvasinių "pilstukų" sklaidžiančių žurnalistus. Nesigirdi iš demonstruojančiųjų lūpų pareigos ir atsakomybės jausmo. Matyt, jų sąmonė tam yra letargiška arba net patologiška, o, kaip žinoma, sužalotai sąmonei vaisių nėra.

Prisimenu pasakojimus anos besikuriantės Lietuvos profesorų, jų entuziazmą, kai jiems teko dirbti nuo šalčio sugrubsioniomis rankomis, gaunant kuklų atlyginimą, bet su didžiuliu polėkiu ir savo iniciatyva, net savomis lėšomis, neverkšlenant ir, juo labiau, nekirsinant.

Skrydis pro 10 patilčių

Nelietuvių požiūris

Rokas M. Tracevskis "The Baltic Times" rugsėjo 16-22 numeryje aprašo lakūno Jurgio Kairio skrydį Vilniuje

Dar nė vienas lakūnas pasaulyje nebuvo padaręs tai, ką rugsėjo 18 d. atliko Jurgis Kairys, praskrisdamas per 10 Neris patilčių Vilniuje. Skrydis užtruko tik 30 minučių ir buvo matomas per daugelį TV kanalų visame pasaulyje. Policija judėjimą per tiltą stabdė gal dešimčiai minučių. Lėktuve įtaisytas filmavimo aparatas TV žiūrovams davė vaizdą, kurį matė lakūnas. Vilniaus gatvės toliau nuo tiltų ir Neris buvo tuščios.

Skrydžio išvakarėse Kairys žurnalistams sakė: "Mane nuo skridimo sulaukys tik viena aplinkybė: jei upėje vanduo pakils iki tilto viršaus". Šį skridimą atlikti jį skatino patriotizmas. "Aš noriu, kad visas pasaulis pamatytų Lietuvos valstybę" ir pridūrė: moterys ypač jautriai bandė nuo šio žygio atkalbėti.

Dauguma tiltų per Nerį yra upės postūkiuose, ir tai sunkino skrydį. Kita kliūtis – elektros laidai arti tilto. Kairys šias problemas išsprendė paprastai: vos tik pralindęs tiltą, staigiai kilo aukštyn. Jo lėktuvas "Su-26" yra trijų metrų aukščio. Žemiausi tiltai – Žalioji ir Žvėryno yra tik 6 metrai nuo vandens paviršiaus iki tilto apačios. "Iš tolo aš matau tiltą, bet kai 300 km greičiu priartėju, matau tik siaurą angą ir per mažą sekundės dalį turiu apsispręsti ar skristi po tiltu, ar staigiai šauti į viršų. Kas yra automobilis važiuojęs 200 kilometrų greičiu po patiltę, tas truputį gali įsivaizduoti, ką aš matau".

1996 m. J. Kairys praskrido vieną patiltę Kaune. Sekančiais metais praskrido po Baltuosius tiltus Vilniuje. Tačiau praskristi vienu skridimu 10 – tai ne vieną. Pavyzdžiui, Liubarto ir Žvėryno tiltai labai arti vienas kito ir abu praskristi trunka tik dvi sekundes. Pirmiausia Kairys praskrido Liubarto patiltę ir staigiai šovė aukštyn. Lėktuvas lėkė 87 metrus per sekundę. Apsisukęs Kairys praskrido abi patiltis vienu kartu.

Paskutinis ir 10-tasis buvo Baltasis tiltas. Kairys pro jo apačią praskrido keturis kartus. Čia jis pademonstravo jo paties Japonijoje sukurta naują figūrą YAKETURI – japoniškai KOB-RA. Vietiniai stebėtojai sakė, kad niekas kitas pasaulyje negali tos figūros padaryti. Figūros pavadinimas atitinka kobros

puolimą. Lėktuvas staigiai atsis-toja vertikaliai ant uodegos ir iš inercijos lekia pirmyn. Po trumpo momento lėktuvo priekšakys staigiai kerta į priekį ar atgal ir sugrįžta į horizontalią padėtį.

Akrobatinis pilotas Vytautas Lapėnas, 1989 m. praradęs koją lėktuvo nelaimėje, bet skraidantis ir toliau, savo draugų triukus paprastai susumavo: "Jurgis yra Jurgis".

Ministeris pirmininkas Rolandas Paksas, kitas akrobatinis lakūnas, sakė: "Tik vienas ar du, daugiausia trys pilotai kaip Kairys gali gimti per šimtą metų". Sportiniai lakūnai pasaulyje įvertina Lietuvos skraidymo mokyklą ir ateinančiais metais vienas iš didžiausių aukštojo pilotazo sąskrydžių įvyks Lietuvoje.

Vertė –

Vytautas P. Zubas

Postscriptum. Prieškario Lietuvoje sklandė legenda apie karo lakūną, praskridusį pro Aleksoto tilto apačią. Viršinin-kai už tokį žygį jo nepagyrė. Pokaryje Kanadoje turėjau bendradarbių bombonešio pilotą, 23 kartus skridusį virš Vokietijos. Gavęs piloto sparnus, vyras panūdavo paskraidyti virš Toronto. Viršininkams skrydis nepatiko, ir iš mokyklos išleido ne su kari-ninko, o puskarininko laipsniu.

Lakūnai nemėgsta išdaigini-nių. Ir ne be reikalo. Lietu-vos Aero klubas rengdavo Avia-cijos dienas provincijos miestuose. Atskrisdavo 2-3 lėktuvai, sklandytuvai, pademonstruoda-vau aukštojo pilotažo figūras ir paskraidindavo norinčius. Žiūrovams patikdavo, kai pažemė atskridęs lėktuvas krypteldavo sparną žemyn ir nusinešdavo nedidelę skepetaitę kabančią ant lazdelės 60-70 centimetrų nuo žemės.

1937 ar 1938 m., rodos Uk-mergėje, lakūnui J. Dženkaičiui manevras nepasisekė. Lėktuvas trenkėsi į žiūrovų būrį. Buvo užmuštų ir sužeistų. Torontas dar atsimena dviejų "Snow Birds" susidūrimą ir britų bombonešio nelaimę. Laimė, Toronto aerobatika atliekama virš ežero ir toli nuo žiūrovų. Abe-joju, ar šiame žemyne rastų si miestą, kurio tėvai duotų lei-dimą nors vieną patiltę praskristi. V.Z.

RELIGINIAME GYVENIME

Europos vyskupų sinodo ant-roji sesija š.m. spalio mėnesį Ro-moje svarstė krikščionybės dabar-tinę būklę Europoje ir jos užduotį ateičiai ryšium su naująja evan-gelizacija. Kalbėjo daug kardinolų, vienuolių ir pasauliečių, jų tarpe ir Vilniaus arkivyskupas Audrys Juozas Bačkis. Jis kalbėjo apie sielovadinę veiklą Lietuvoje po 50 metų ateistinio siautėjimo. Tasai siautėjimas krikščionybės nesu-naikino, bet padarė daug žalos. Tikėjimo išlaikyme daugiausia pa-sidarbo motinos savo šeimose. O ir dabar, gaivinant krikščionybę Lietuvoje, reikia pradėti nuo še-ičių ir jaunimo, kuriant krikščio-niškai brolišką atmosferą. Ta linkme orientuojasi naujieji sąjū-džiai, galintys prabilti į jaunimą.

A. a. kun. Kazimieras Kuz-minskas mirė Lietuvoje 1999 m. spalio 29 d. sulaukęs 93 metų amžiaus. Kai 1974 m. Amerikos lietuvių kunigų lėšomis buvo planuojama išleisti viename tome "Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos" dešimt numerį, kun. K. Kuzminskas (gyvenęs tada Amerikoje), jautė pareigą rūpin-tis šiuo svarbiu pagrindiniu lei-diniu ir įsteigė sąjungą "LKB Kro-nikoms" leisti. Ši sąjunga, kartu su Čikagoje 1972 m. sudarytu org-anizaciniu branduoliu – Lietuvių katalikų religinės šaltos rėmėjais, įsipareigojo rūpintis tolesniu "LKB Kronikos" ne vien lietuvių, bet ir laisvojo pasaulio kalmomis. 1984 m. buvo išleistas "LKB Kro-nikos" I tomas prancūzų kalba. Iki 1992 m. lietuvių kalba buvo iš-leista dešimt "Kronikos" tomų, 2 tomai anglų kalba, 3 – portugalų.

Naujamiesčio parapijos (Pa-nevėžio apskr.) Baluškių k. yra kun. K. Kuzminsko gimtoji vieta. Į gimtosios Naujamiesčio parapi-jos kapines amžinam poilsiui grį-žo ir jo palaikai. Mokėsi jis Kau-no tarptautinėje kunigų seminarijoje ir VD un-to Teologijos-filosofijos fakultete. 1932 m. įšven-tintas kunigu. Darbavosi keliose parapijose. 1944 m. pasitraukė į Vokietiją. Karui pasibaigus, Aus-trijoje, Innsbruko universitete, bai-gė scholastinės filosofijos skyrių įgijęs scholastinės filosofijos li-cenciatą. 1960 m. persikėlė į

Ameriką. 1993 m. kun. K. Kuz-minskas grįžo į Lietuvą. Apsigy-veno Vilniuje. 1996 m., sulaukęs 90 metų, savo gimtojoje Nau-jamiesčio parapijoje įsteigė "LKB Kronikos" muziejų.

Kankinio arkivyskupo T. Ma-tulionio atminimui skirtas pa-minklas buvo pašventintas Kaiši-a-doryse š.m. spalio 10 d. Ta proga Mišias koncelebravęs vysk. J. Ma-tulaitis per pamokslą apžvelgė ar-kivyskupo T. Matulionio gyven-i-mą ir nuopelnus tautai bei Katali-kų Bendrijai. Iškilmėje dalyva-vo seimo pirm. V. Landsbergis, sei-mo narys S. Pečiūnaitis, buvęs Kaišiadorių meras K. Jakelis ir ki-ti svečiai. V. Landsbergis savo kalboje pagyrė kaišiadoriečius už ryžtingumą statant šį garbingą pa-minklą. Dabartinis miesto meras D. Mikučanskas padėkojo vi-siems, kurie kaip nors prisidėjo prie arkivyskupo T. Matulionio įamžinimo. Katedros koplyčioje buvo rodomas filmas, nusviečian-tis arkivyskupo Kankinio gyven-i-mą ir darbą.

Varšuvos aukštesniojoje dva-sinėje seminarijoje š.m. rugsėjo 22-26 d.d. vyko tarptautinis moks-linis kongresas "Caritas Europoje trečiajame tūkstantmetyje". Kong-reso garbės komitetui vadovavo Lenkijos primas kardinolas J. Glempas. Tai pirmas tokio pobū-džio renginys, kuriame ieškota at-sakymo į šių dienų skurdą iššū-kius. Kongrese dalyvavo apie 150 atstovų iš Prancūzijos, Italijos, Vokietijos, Austrijos, Šveicarijos, Belgijos ir kitų kraštų. Lietuvai kongrese atstovavo Lietuvos "Ca-ritas" vadovai – kun. R. Grigas ir I. Malinauskaitė, VDU socialinio darbo magistrė J. Lenkuvienė ir Freiburgo "Caritas" instituto stu-dentė I. Marazaitė. Kongrese pa-brėžta solidarumui paremta krikš-čioniškoji pagalba vargstantiems.

Kaišiadorių vyskupijos Kate-chetikos centras š.m. spalio 9 d. miesto salėje surengė konferen-ciją "Už dorą žmogų, gerą krikš-čionį, sąžiningą pilietį". Dalyvavo vysk. J. Matulaitis, 2000 metų ju-biliejiaus komiteto atsakingasis sekretorius kun. R. Makrickas, Švietimo ir mokslo ministerijos pareigūnas A. Šimaitis, akademi-kas prof. Z. Zinkevičius ir kiti. Apie Katalikų Bendrijos vaidme-nį švietimo istorijoje kalbėjęs Z. Zinkevičius pabrėžė, kad nuo se-niausių laikų Katalikų Bendrija padėjo tautai atsilaukti carų prie-spaudoje, spaudos draudimo bei sovietinės okupacijos laikotar-piais. Kalbėtojas apgailestavo, kad ateizmo mokyklose dar pa-kankamai, tik jam suteikiamas kosmopolitizmo atspalvis. A. Ši-maitis palietė opias dorinio auk-lėjimo problemas. Uoliau ir gau-siau tikybės pamokas lankyti ga-lėtų paskatinti jauni, kūrybingi ir kvalifikuoti mokytojai. Paaškęjo, kad tikybės pamokas lankančių 1998-1999 m. mažiausiai buvo Šiaulių, o daugiausia Marijampolės apskrityse.

• Žmonės sunyksta, kai nebe-apsivelka šventadienio drabužiais (Carlyle)

OVER A CENTURY OF SERVICE

18 74

Turner & Porter

LAIDOTUVIŲ NAMAI

TORONTE

ETOBICOKE

ir

MISSISSAUGOJE

You could be calling **Lithuania** right now for only **\$0.49** a minute!

That's right.

Only **\$0.49** a minute

EVERY MINUTE-ANY DAY YOU CALL ANY TIME YOU CALL

Altline's new flat rate service guarantees you the lowest long-distance charges from Canada to Lithuania and around the world.

CHECK OUT THESE GREAT LONG DISTANCE RATES:

Austria	\$0.34	NO contract
Australia	\$0.18	NO monthly fee
Belgium	\$0.25	NO hidden cost
Denmark	\$0.39	NO hassle
France	\$0.23	NO extra numbers to dial
Germany	\$0.18	
Poland	\$0.49	

WE ALSO OFFER GREAT RATES TO CANADA AND U.S.

CANADA	\$0.10
U.S.	\$0.12

Call us at: (416) 363-8894 or 1-800-567-8040

Altline Communications has been helping Canadians save on their long distance since 1990. Our full range of services includes data lines, 800/888 numbers, calling cards and Internet Service.

ALTLINE communications

100 Adelaide Street West, Suite 1101, Toronto, Ont. M5H 1S3

Century 21

Best Sellers Ltd.

Member Broker

4 Robert Speck Parkway, Suite 150, Mississauga, Ont. L4Z 1S1

IRENA RENTELIENĖ

Pirkimo-pardavimo atstovė

Tel. (905) 273-4211 - įstaigos (905) 507-6608 - namų

Prašau kreiptis visais namų pirkimo-pardavimo klausimais. Mielai ir sėkmingai patarnausiu.

Nemokamas namų vertinimas

Kanados Lietuvių Fondas

Lithuanian Canadian Foundation

1573 Bloor St. West, Toronto, Ont. M6P 1A6

Remkime lietuvių veiklą Kanadoje!

Remkime Lietuvą!

REMKIME PER KANADOS LIETUVIŲ FONDA!

Žemiausioje gyvenimo pakopoje

Ar gerbiami garbaus amžiaus žmonės Lietuvoje?

ANTANINA GARMUTĖ

Tarptautiniai pagyvenusių žmonių metai ir Lietuvoje buvo pastebėti. Miestuose skaitytos paskaitos apie sveikatos išsaugojimą, organizuoti pagyvenusių žmonių susitikimai, vakaronės. Kaune pensininkai vieną dieną (spalio 1-ją) galėjo nemokamai važinėti miesto transportu. Tai nėra daug, bet vis dėlto geriau negu nieko.

Priešpaskutinieji tūkstantmečio metai mūsų žmonėms ne lengvi. Gydytoja N.B. kalba apie išgaravusį optimizmą:

– Didelį džiaugsmą pakeitė didelis nusivylimas. Niekada nemaniau, kad iki gilios senatvės turėsiu dirbti. Sulauksiu 50-ties metų darbo stažo, bet išlėsti negaliu, nes iš 300 litų pensijos neįmanoma pragyventi. O kaip tiems, kurie neturi nei darbo, nei sveikatos? Lietuvoje vyksta pensininkų – vyresniosios kartos naikinimas.

Kagėbistinės praeities piliečiai (arba jų našlės), kurių pensija siekia pusantro – du tūkstančius litų, neduoduoja. Valstybė jų atžvilgiu maloni. Net rusų kariškiai, gavę Lietuvos pilietybę, išsigijo nuosavybę – privatizavo butus, o juos brangiai pardavę išvyko Rusijon ir ten namus nusipirko.

Niekaip nuosavybės-namų ir žemių – neatgauname tik mes eiliniai Sibiro tremtiniai, tarsi nesuprantamo likimo užprogramuoti keistam išrūšiavimui nuo Stalino laikų.

Pastaruoju metu, valstybei žymiai padidinus teisės pareigūnų algas, šios kategorijos valdininkai – toks susidaro išpūdis – taip pat prisideda prie pensininkų engimo. Mat norintiems ženkliai praturtėti nedoriems žmonėms dabar ypač patrauklios tapo bylos dėl vadinamo garbės ir orumo įžeidimo. Pavyzdžiui, žmogžudys užsmaugė savo auką diržu, o pensininkas korespondentas parašė, kad virve. Taigi nuplėšė žmogžudžio garbę, ir jis jau reikalauja atly-

gio – dešimties tūkstančių litų. Teismas. Filosofiniai įrodinėjimai, kuo skiriasi virvė nuo diržo...

Teismo atveju neteisingai apkaltintas pensininkas praktiškai netenka teisės į teisinę gynimą, nes dėl savo skurdžios pensijos negali pasisamdyti advokato. O jeigu ir pasisamdys iš skolinų pinigų, tai kaip tą skolą gražins?

Panašioje padėtyje atsидūrė pensininkas N.K. Rūpesčiuose pražilęs žmogus pasakoja:

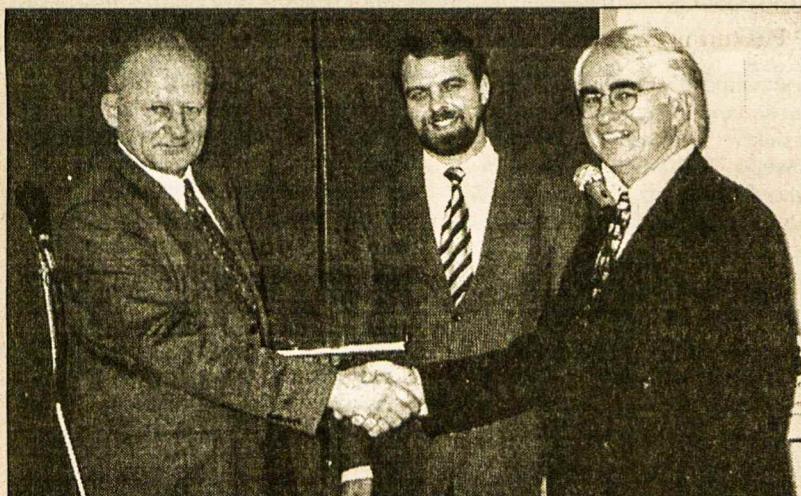
– Per savo naivumą patekau į sukčių rankas. Nukentėjau – apvogė vidury baltos dienos. Teisman nesikreipiau, bet ir netylėjau. Sukčiai ėmė grasinti, šmeižė išsiujuose. Vėl kentėjau. Tada jie nusprendė ir iš to pasipelnyti. Surado melagingus liudytojus, suklautojo dokumentus ir padavė mane į teismą dėl neva pažeistos jų garbės ir orumo. Dešimtį tūkstančių litų priteisti pareikalavo, pinigų skolinausi, sumokėjau pusantro tūkstančio – penkių mėnesių pensiją! Sukčių tikslas buvo – atimti iš manęs butą. Nepavyko. Bylą jie pralaimėjo. Bet ir aš patyriau didžiulę žalą. Pagal Lietuvos įstatymus man turėjo kompensuoti nuostolius, bet teisėjai tų įstatymų nesilaikė – atsiraišinėjo, stumdė, kol visiškai netekau sveikatos: genocidas “saviškių” rankomis! Kas tik nori, gali taip prikibti ir žmogų į kapus nuvaryti.

Kitas pensininkas, norėdamas atgauti nuosavybės teises į savo žemę, advokatui atlyginti pardavė vienintelę karvutę... už 300 litų. Betgi jų neužtek.

– Tokie dabar naujais metodai pribaiigti pensininkus, – liūdnai atsiduso pašnekovas.

Nenorėjau sutikti: vis dėlto gyvenimais gerėja...

– Kieno? Vagių? Taip! Pensininkų jau masiškai nežuodo, neveža mirti, kaip Džeko Londono knygoje aprašyta... Ne mes vieni nešam tą našta, kurią užkrovė penkios dešimtys okupacijos metų.

Kanados ir Lietuvos atstovai pasikeičia dovanomis iškilmingų pietų metu spalio 27 d. vaikų globos namuose “Woodgreen Community Centre” Toronte. Iš dešinės: centro direktorius BRIAN SMITH, Lietuvos užsienio reikalų ministerijos Amerikos šalių skyriaus vedėjas MINDAUGAS BUTKUS ir Vilniaus meras JUOZAS IMBRASAS

Nuotr. I. Ross

Vakariečių atstovo pareiškimai

Lietuva dar nėra prie Šiaurės Atlanto sąjungos durų

JUOZAS VITĖNAS

Šiaurės Atlanto sąjunga (NATO) nuo spalio 15 d. turi naują generalinį sekretorių skotą George Robertson. Tai 53 metų amžiaus britų politikas, imas vadovauti šiai karinei sąjungai su savo nauja vizija apie jos ateitį. Per pasikalbėjimą su “Lietuvos ryto” (nr. 241) korespondentu apie tą viziją jis taip papasakojo.

“Matau organizaciją, kuri jau bus prisitaikiusi prie naujos eros po šalčio karo ir žlugusio komunizmo eros. Jau dabar ŠAS, kuri buvo įkurta kovai su monolitine Varšuvos pakto grėsme, yra daug lankstesnė, galinti susidoroti su iššūkiais saugumui. Bosnija buvo rimtas ŠAS išbandymas, o Kosovas – dar rimtesnis. Sąjunga išliko vieninga, šių bandymų metu vienybė net sustiprėjo”.

Paklaustas, kiek reali yra Lietuvos narystė Šiaurės Atlanto sąjungoje, Robertson atsakė: “Vašingtono viršūnių susitikimas nedviprasmiškai patvirtino, kad ŠAS durs lygiai atvirus, kad Sąjunga jokių būdu negali būti uždaras klubas, į kurį gali patekti tik kai kurios šalys. Buvo žengta toliau nei šis gražūs pareiškimai. Buvo sutarta, kad Narystės veiksmų planas bus suformuluotas taip, kad bus galima nustatyti aiškius kriterijus, kuriuos reikės įvykdyti. Teko

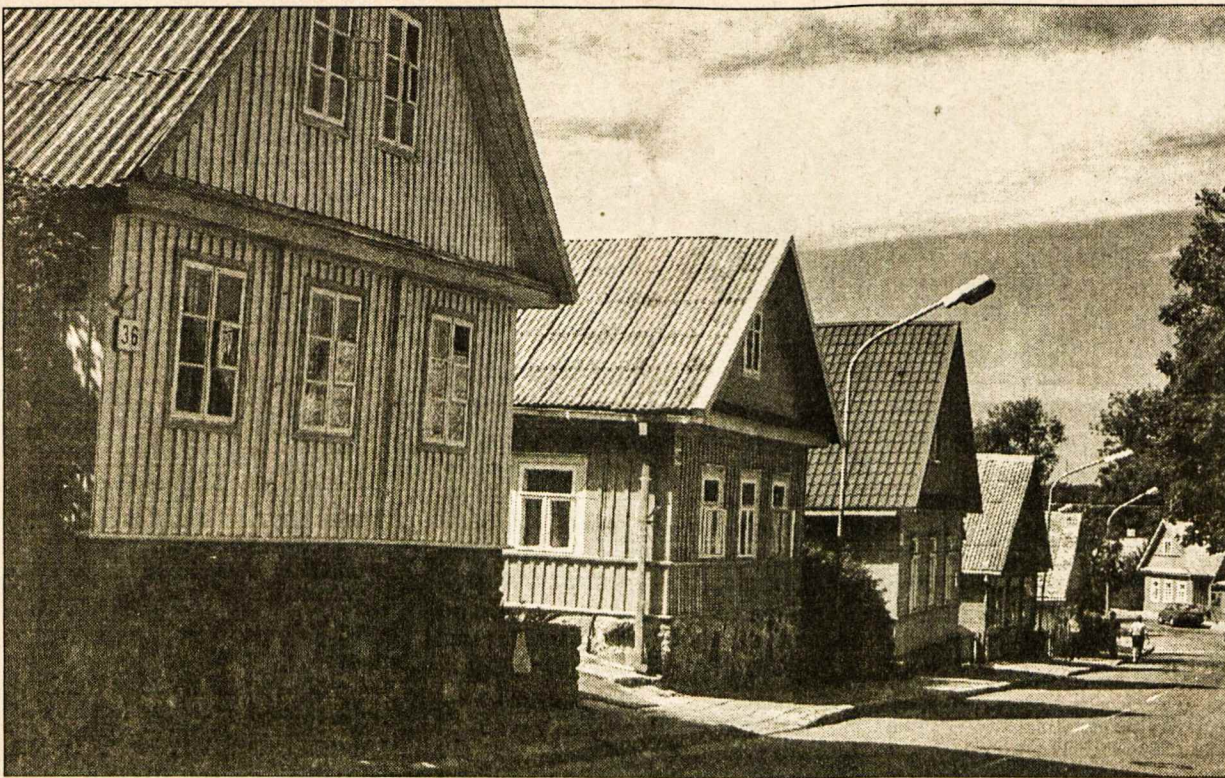
įvykti keletą gana stačių laiptų, kol pasieksite atvirus duris. Bet Lietuva, kaip ir kitos Baltijos šalys, dalyvauja Partnerystės taikos labai programoje, o ji yra gana tvirtas saugumo garantas”.

ŠAS plėtrą į Baltijos sritį Robertson taip aiškino:

“Plėtros procesas dabar padalytas į dvi dalis. Viena jų – Narystės veiksmų planas. Tai labai rimta pastanga leisti šalims kandidatėms suprasti, kad narystė Sąjungoje nėra pigi ir lengva. Antrasis proceso elementas – būsimi sprendimai dėl pakvietimo į kitą ŠAS viršūnių susitikimą, įvyksiantį 2002 metais. Taigi, plėtros reikalai, be abejo, bus vienas mano darbo prioritetų”.

Kaip Lietuva galėtų paspartinti savo narystę Šiaurės Atlanto sąjungoje, Robertson atsakė: “Geriausias kelrodys yra jau esantis dokumentas ‘Narystės veiksmų planas’. Mes labai skrupulingai stebėsime, kaip jis vykdomas. Kitas veiksmas šioje situacijoje – narystė Europos sąjungoje. Saugumas – tai ne vien sauras gynybinis terminas. Akivaizdu, kad kai kurios grėsmės, kurias patiria valstybės, nėra tradiciškai pavaldžios įprastai gynybos sferai. Pavyzdžiui, tankais negalima sustabdyti pabėgėlių srauto, plūstančio į vieną ar kitą valstybę”.

(Nukelta į 4-tą psl.)

Namai Totorių gatvė Trakuose. Ją lanko gausūs turistai

Nuotr. Vyt. Maco

Gerai ar blogai Lietuvoje?

Atsiliepiant į Lietuvą vaizduojančius vien tamsiomis spalvomis

VIKTORAS ALEKNA, Vilnius

Kas vasarą, kasmet nemažai tėvynainių, gyvenančių JAV-se, Australijoje, Brazilijoje, Kanadoje, Sibire ir kitur, vis aplanko savo Tėvynę ir džiaugiasi pirmąsiais nuostabiais gamta, išgražėjusiu Vilniumi ir gerėjančiu Lietuvos piliečių gyvenimu. Tais savo džiaugsmais grįžė “namo” į Ameriką, Kanadą, Tėvynės lankytojai pasidalina išpuodžiais.

Bet jų kiek galvų, tiek ir kalbų. Štai raseiniškis Stasys Prapasas, aplankęs ne tik savo Raseinius, bet ir kitas Lietuvos vietas, ragina ir kitus kanadiečius lietuviams lankyti savo Tėvynę, nes čia labai gražu ir miela, nors ir užžėlę tie takeliai, kuriais mažas bėgiojo... (“TŽ” 1999 m. 34 nr.)

O ankstesniame laikraščio nr. (32-33) dr. R. Gajauskaitė savo rašinyje “Milijonai paminklams, ginklams, trupiniai varguoliams” apie Lietuvą kalba visai kitaip. Jos mintys tokios pačios, kaip ir pačių kairiausių laikraščių Lietuvoje: labiausiai švaistomi “mokesčių mokėtojų” pinigai ginklams. Girdi, krašto apsaugos reikalams šiemet buvo skirta net 60% daugiau negu pernai.

Dūmus pūsti į skaitytojų galvas nuošimčiai – pats paprasčiausias būdas. Nežinančiam tikrosios padėties 60% atrodo labai išpuodingai. Bet kodėl tos “teisybės” nepasakyti iki galo, kad Lietuvos biudžetė kariams reikalams skirta vos daugiau kaip 1% visų Lietuvos išlaidų? Tai kiekvienam aišku, kad ginklams ir kariavims Lietuva skiria labai mažai savo biudžeto pinigų. Ar jas dar reikėtų didinti, svarstytinas dalykas. Ir Lietuvoje jis labai dažnai svarstomas. Tie, kurie vis dar savo mintimis skrenda į Maskvą, dažnai sako, kad Lietuvai iš viso nereikia jokios kariuomenės: kaip ir anksčiau, girdi, Maskva mus apgins.

Kitąp mano daug lietuvių patriotų. Jie su gauduliu prisimena 1940 metus ir su liūdesiu kalba, kodėl tada palyginti gerai ginkluota, nors ir negausi Lietuvos kariuomenė nepasipriešino Raudonajai armijai.

Šiandien Lietuvos kariuomenėje tarnauja gerokai mažiau vyrų, nors juos ir stengiamasi ginkluoti pačia naujoviškiausia ginkluote. Ar to nereikia? Skeptikai manyti, kad tikrai nereikia. Bet kam tada Lietuva svaioja stoti į ŠAS (NATO)? Ar tam, kad mus apgintų vakariečiai, o patys ramiai miegotume nepajudindami nė piršto? Iš tolo gal ir atrodo, kad galima laukti, jog kiti tavimi pasirūpins, kai tavo namas pradės degti. Tik spėk iš degančio namo išbėgti, o po to vėl viskas bus kaip sviestu patepta. Taip nebus... Juk nuo seno žinoma: kai pats rūpinsies, ir Dievas tau padės...

Nesuprantamas ir kitas dr. R. Gajauskaitės teiginys: Lietuvoje yra 300,000 invalidų, iš kurių net 40,000 “be teismo nuosprendžio įkalinti namuose...” Išeitų, kad kas dešimtas Lietuvos gyventojas – invalidas. Ir iš kur tokie padidinti skaičiai?

Dr. R. Gajauskaitė nepatin-ka visi Lietuvos vyriausybės sumanymai ir darbai, ir apie tai mes, Lietuvos gyventojai, kasdien pakankamai prisiskaitome Lietuvos spaudoje, prisiklausome per radiją, prisiziūrimė televizorių ekranuose. Mums tas iškreip-

tas veidrodinis gerai pažįstamas.

Dr. R. Gajauskaitė “keista, kad jau dabar dėl lėšų stokos uždarnos slaugos ligoninės, sustojo inkstų persodinimo operacijos...” ir t.t. Mes Lietuvoje esame girdę, kad Lietuvoje buvo mėginta uždaryti vieną slaugos ligoninę, bet ir ta pati, rodos, liko neuždaryta. Juokinga net kalbėti apie “inkstų persodinimo operacijas”: juk priešvartą neprisiversi, kad koks nors sveikas žmogus atiduotų savo inkstą tam, kuris reikalingas persodinimo. Gydytojų sugebėjimas persodinti inkstą dar nerieškia, kad jis nepersodinamas dėl valdžios nesirūpinimo: juk pirmiausia reikia sveiko inksto. Gal ji galima nusipirkti kokioje nors pasaulio inkstų rinkoje? Kur-tokia?

Visas dr. R. Gajauskaitės rašomas blogybės matome ir mes – Lietuvos gyventojai. Tik kodėl garbioji daktarė nemato nieko gera Lietuvoje? Deja, to nenori matyti ir visokios “Lietuvos žinios” ir kitokių laikraščių rėksniai, į padangas keliančios visokius sustaukininkų streikus, bet visai užmiršimo dulkėmis apipilantys geruosius Lietuvos reikinius.

Viena iš Lietuvos blogybių yra girtuokliavimas. Kairioji spauda ir kairieji parlamentarai daug padarė, kad vyriausybė ir seimas pagaliau sumažino alkoholinių gėrimų akcizą, o centristai pasirūpino, kad vėl būtų priimta įstatymo pataisa, leidžianti alkoholiniais gėrimais prekiauti visą parą neribotai. Tuo būdu manoma užkirsti kelią alkoholinių gėrimų kontrabandai. Galėtume iš karto trumpai pasakyti: ir seimas, ir vyriausybė padarė klaidą. Šitokių būdu ne kontrabandą sulaukys, o tik padidins verslininkų pelnus. Iš tikrųjų mažai kam rūpi žmonių sveikata, žalojama alkoholio. Bet ar niekam?

Prieš 140 metų vyskupas Motiejus Valančius beveik visus Lietuvos gyventojus buvo padaręs blaivininkais. Šiandien padėtis yra gerokai blogesnė. Net ir gydytojai, kurių Lietuvoje jau 17,000, net ir mokytojai, kurių Lietuvoje yra 70,000, visą kovą su alkoholizmu nori suversti ant kunigų, kurių Lietuvoje yra tik 700, pečių. Ir jie daug dirba, bet juk po 50 metų ateizmo propagandos šventovės Lietuvoje lanko tik 10% gyventojų. O kaip prieiti kunigui prie tų 90% lietuvių, kurie kunigą prisimena tik per vaiko krikštą, per tėvų ar kitų artimųjų laidotuves? Net ir tuoktis į šventovę eina labai mažai jaunų porų. Mat šventovė pripažįsta santuoką iki mirties...

Nei dr. R. Gajauskaitės bendraminėčiai, nei Lietuvos žiniasklaida nenori paremti, netgi matyti tų, kurie yra susibūrę į Vyskupo Motiejaus Valančiaus blaivystės sąjūdį. Šio sąjūdžio šaknys siekia 1981 metus, kada Vilniuje Statybinių kultūros rūmuose susirinko nemažas būrys blaivininkų iš visos Lietuvos ir įsteigė sovietinės valdžios nepageidaujamą, todėl ir neoficialų klubą “Sąjūdis”. Šis “Sąjūdis” 1989 m. buvo jau įregistruotas kaip Vyskupo Motiejaus Valančiaus blaivystės sąjūdis. Šiemet spalio 2 d. suėjo dešimt metų nuo šio sąjūdžio įsteigimo, o

● Didvyriška mūsų istorija... ne imperializmu, ne militarizmu, ne jėgos siekimu ir ne ginklo garbinimu, o tik narsiu savo laisvės gynimu.

DR. J. GIRNIUS

“Blaivosios Lietuvos” dešimtmetis

Iškilmė Vilniuje, kurioje dalyvavo nemažai jaunimo ir M. Valančiaus blaivystės sąjūdžio veikėjai iš visos Lietuvos

Spalio 16-ąją Vilniuje gražiai paminėtos Vyskupo M. Valančiaus blaivystės sąjūdžio ir laikraščio “Blaivioji Lietuva” 10-sios metinės. BS Marijampolės skyriaus pirmininkės J. Blaškevičienės rūpesčiu tą rytą ir iš miesto prie Sešupės pilnutėlis autobusas riedėjo į sostinę. Keleivių daugumą sudarė keturių skirtingų mokyklų valančiukai. Su jais atsakingos mokytojos – M. Bluvienė, R. Gecevičienė, N. Puodžiūnienė, G. Balevičienė, L. Brauklytė. Visus lydėjo ir pritaikytoms maldoms kelionėje vadovavo skyriaus kape-lionas kun. G. Urbštas.

Šv. Mišioms, sausakimšoje salėje aukotoms drauge su kitais trimis kunigais, vadovavo kun. P. Dumbliuskas, SDB. Pamokslė jis kvietė kovoti prieš visuomenės žaizdas – alkoholį, surogatus, narkotikus. Pamokslininkas paragino Eucharistinėje puotoje atnaujinti pasidabėjimą laikytis santūros, taip reikalingos tautai.

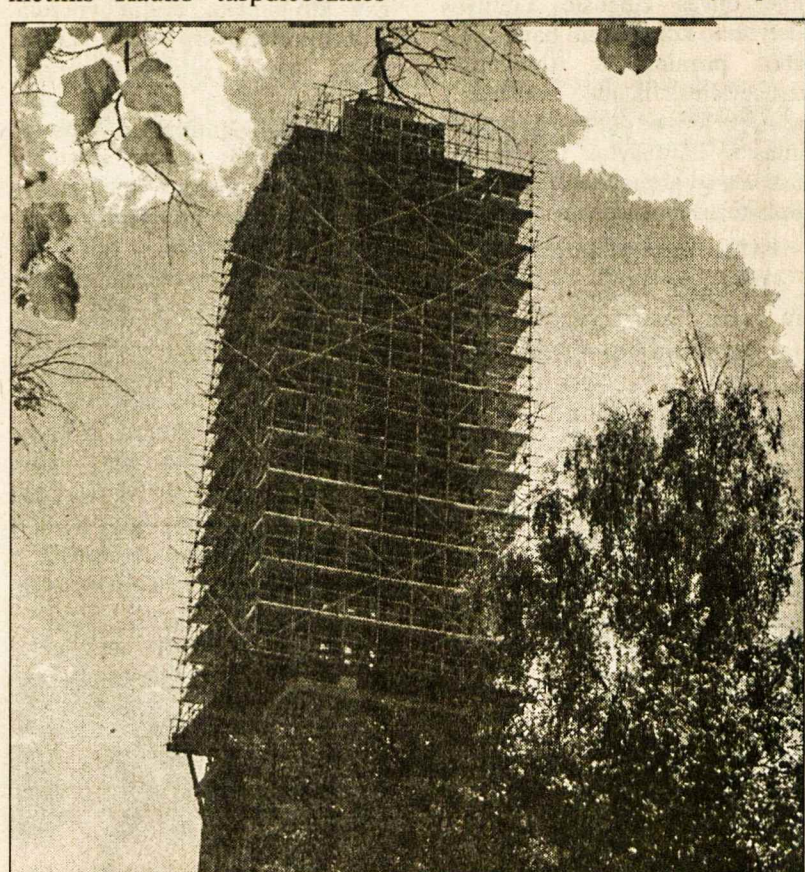
Susirinkusius palaimino vyskupas J. Tunaitis. Ganytojas pasidžiaugė itin gausiu valančiųjų būriu iš įvairių vietovių.

Blaivystės sąjūdžio kelią, nueitą per dešimtmetį, apžvelgė pirmininkas J. Kančys. Pranešėjas pabrėžė, kaip spontaniškai plito valančiųjų judėjimas. Didžiulė sėkmė lydėjo 1990-aisiais į Kryžių kalną organizuotą blaivystės žygį, kuriame dalyvavo apie pusę milijono geros valios žmonių.

“Blaivosios Lietuvos” ir “Valančiuko” redaktorius J. Jurevičius nurodė, jog didžiausias mūsų rūpestis – jaunimas, nes į mokyklas braunasi alkoholizmas, narkomanija, toksinės medžiagos. Gaudžia nerimo varpai: Lietuvoje dabar sąvalgų išgeriama 5 kartus daugiau nei brežneviniais laikais...

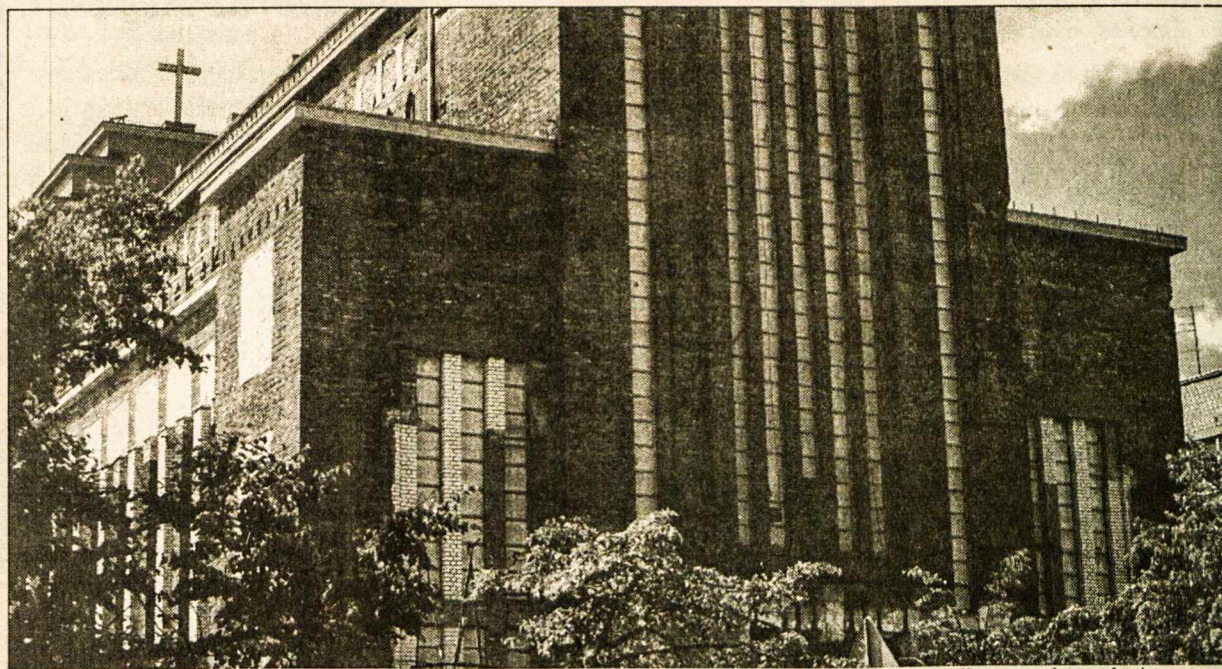
Į BS kūrėjus, aktyvistus kreipėsi Nepriklausomybės akto signataras A. Endriukaitis. Jis rodė laikraščius, kuriuose džiūgaujama... dėl neseniai papigintų alkoholinių gėrimų (?). Sveikino vyriausias vyriausybės valančiųjų globėjas P. Plumpa.

Dėmesingai žiūrėta kun. A. Keinos paruošta vaizduojant apie BS akimirks. Itin įsiminė pirmininko J. Kančio 60-asis gimtadienis, I BS suvažiavimas. Pastarąjį atidarė vyskupas J. Matulaitis, įtaigiai kalbėjo tuometinis Kauno tarpdieciznis

Prisikėlimo šventovės Kaune remontuojamas bokštas. Darbai nebaigti dėl lėšų stygiaus

Nuotr. V. Maco, 1999 m. vasara

Prisikėlimo šventovė Kaune. Sovietinės okupacijos laikais joje buvo įrengta radio reikmenų įmonė. Atgavus Lietuvai laisvę ji buvo pradėta restauruoti. Dėl lėšų stygiaus restauravimo darbai sustabdyti

Nuotr. V. Maco, 1999 m.

LAISVOJE TĖVYNĖJE

NEVĖS JAV VIŠTĖNOS

ELTA praneša, kad JAV-se nėra skerdyklų, turinčių patvirtintų eksporto į Europos sąjungos valstybes pažymėjimų. Todėl vištiena artimiausiu metu iš JAV į Lietuvą nebus įvežama. Toks nutarimas buvo priimtas Lietuvos valstybinės veterinarijos tarnybos vadovų, posėdžiavusių lapkričio pradžioje su JAV žemės ūkio ministrijos, veterinarijos, vaistų ir maisto tarnybų bei maisto saugumo inspekcijų pareigūnais.

PASKELBĖ VAGYSTĘ

Lapkričio 8 d. parlamentaras Kazys Bobelis pranešė seimo rūmų administracijai, jog iš jo kabineto pavogta jo vadovaujamos Krikščionių demokratų sąjungos dokumentų byla, su partijos registravimo pažyma, sutartimis, posėdžių medžiaga ir pan. "Lietuvos ryte" paskelbta apie vagystę, tačiau išskirti apsaugos departamento pareigūnai nerado įsilaužimo žymių, rašo ELTA.

"MICROSOFT" LIETUVOJE

ELTA skelbia, kad viena didžiausių informacinių technologijų produktų platintojų Lietuvoje "Computer 2000 Vilnius Ltd." pasirašė sutartį su pasauline bendrove "Microsoft" ir įgijo teises parduoti "Lietuvoje jos programinę įrangą. "Computer 2000" firma taip pat atstovauja "Hewlett packard", IBM, "Compaq", "Cisco" ir kitiems gamintojams. Pernai jos apyvarta sudarė 32 mln. litų.

PAVOGTA PARODA

"Lietuvos ryto" žiniomis, lapkričio 10 d. Klaipėdos senamiestyje dingio prie Parodų rūmų stovėjės mikroautobusas, į kurį buvo sukrauti 52 tapybos darbai. Iš Klaipėdos juos buvo atvykę pervežti į Plungės žemaičių dailės muziejų jo direktoriaus A. Rimcika ir parodų skyriaus vedėja A. Dargienė. Tai buvo šešiolikis Lietuvos ir keturių užsienio dailininkų darbai, sukurti rugsėjo mėnesį Nidoje, kur vyko penktosios tarptautinės tapybos darbo sesija (pleneras). Jos organizatoriaus S. Kruopio teigimu, sunku pinigais įvertinti dingusių kūrinių, jie verti mažiausiai 100,000 litų.

NUSIŠOVĖ BANKININKAS

Kaip praneša ELTA, spalio 22 d. nusišovė savo namuose Vilniuje buvęs žlugusio Lietuvos valstybinio komercinio banko valdybos pirmininkas Algimantas Barusevičius. Jis buvo nuteistas 7 metus kalėti už 1995 m. pasisavintą ir iššvaistytą tris dideles paskolas su kitais keturiomis banko tarnautojais ir bendrovę vadovais.

PARUOŠTAS TERMINALAS

Būtingės naftos terminalas, jau pastatytas ir ruošiamas veikti

"Dievas teikia mums meilę, kad mylėtume tą, kurį Jis mums duoda"

Lougheed Funeral Home

Žmonės, kurie atjaunėja kitus

Sudbury Ontario

KAIRYS BALTIC EXPEDITING

517 Fruitland Rd., Stoney Creek, Ontario, Canada L8E 5A6
Tel: (905) 643-3334

◆ Siuntiniai į Baltijos valstybes ◆

- \$12 už vieną kubinę pėdą.
- Papildomai \$5 už 10 kg siunčiant tuo pačiu adresu kitam asmeniui.
- Prašom neruošti per sunkių dėžių.
- \$18 pristatymas iki 31 kg.
- Pagal Lietuvos muitinės įstatymus asmuo gali gauti tik 31 kg be maito.
- Prieš atvažiuodami ar norėdami daugiau informacijos prašom skambinti

Genei Kairienai (905) 643-3334

Priimu siuntinius antradieniais ir trečiadieniais

Petras Šturmčas (Toronto raj.) (905) 271-8781
 Leonas Balaišis (Montrealio raj.) (514) 366-8259
 Algis Trumpickas (Vasagos raj.) (705) 429-2156
 Bernardas Mačys (905) 632-4558
 Andrius Usvaitas (519) 773-8007

visu pajėgumu, galės per metus eksportuoti 8 mln. tonų, o importuoti nuo 5 iki 6.1 mln. tonų naftos. Anksčiau buvo numatyta, kad terminalo bendras pajėgumas sudarys tik 8 mln. tonų naftos ir 2.5 mln. jos produktų, primena ELTA.

SUGRIEŽTINS INSPEKCIJA

Nuo lapkričio 8 d. Valstybinės mokesčių inspekcijos judamosios kontrolės grupės prekyvietėse tikrins, kaip vartojami kasos aparatai, atliks kontrolinius pirkimus, domėsis prekių įsigijimo dokumentais, skelbia "Lietuvos aidas". Naujose tokios kontrolės grupės dirbs visų valstybinių mokesčių inspekcijų veikiamosios kontrolės skyrių bei kitų padalinių darbuotojai. Valstybinės mokesčių inspekcijos viršininko A. Bakšinsko teigimu, mokesčių administravimas griežtinamas siekiant šiemet surinkti daugiau pajamų į valstybės ir savivaldybės biudžetus. Jis siūlo įmonių vadovams griežčiau kontroliuoti savo darbuotojus, kad nereikėtų jų griežtai bausiti.

PAKILIO BENZINO KAINOS

Kaip skelbia "Lietuvos rytas", po dviejų mėnesių pertraukos Lietuvoje vėl pakilo degalų kainos. Degalinėse spalio paskutinę savaitę "A-95" markės benzino litras kainavo 2.35 litu, dabar padidėjo iki 2.45-2.48 litu. Mažmeninės prekybos atstovai tvirtina, kad kainos kyla tiek pat, kiek brangsta "Mažeikių naftos" parduodama gamyba. Bendrovė nuo rugsėjo pradžios kiekvieną savaitę didina degalų kainas. Specialistai tvirtina, kad degalų kainų šuoliui nėra pagrindo pagal pasaulio biržų tendencijas. Pasaulinių naftos produktų kainų informacinė agentūra "Plattz" duomenimis, spalio 1 d. A-95 markės benzino didmeninė kaina buvo 968 litų už toną, lapkričio 1 d. ji sumažėjo iki 872 litų.

"SODRA" PRARADO 12 MLN.

Bankrotavusiame "Litimpeks" banko, kuriame išalo arti 100 mln. litų banko klientų lėšų, 13.2 mln. litų priklauso Valstybinio socialinio draudimo fondui "Sodra". Didžioji "Litimpeks" banko turto dalis yra įkeista kitiems bankams už paskolas. Kaip aiškina "Lietuvos rytas", pardavus bankrotavusio banko turtą, pagal įstatymus pirmiausia savo pinigus atgaus kiti bankai. "Sodra" yra ketvirtoji pretendentių eilėje. "Litimpeks" banko administratoriaus manymu, "Sodra" gali tikėtis susigrąžinti tik 1.2 mln. litų, tikimybė atgauti likusius 12 mln. yra labai menka. Į "Litimpeks" įplaukusios socialinių draudimo įmokos nebuvo kontroliuojamos, laiku netikrinamos net po didelių nuostolių kituose bankuose, pvz. "Tauras" (-8 mln. litų), "Verlso" (-1.5 mln. litų) ir Lietuvos akciniamė inovaciniame banko (-6.3 mln. litų). "Litimpeks" bankui "Sodros" įmokomis pasisekė kurį laiką "pratęsti savo egzistenciją". RSJ

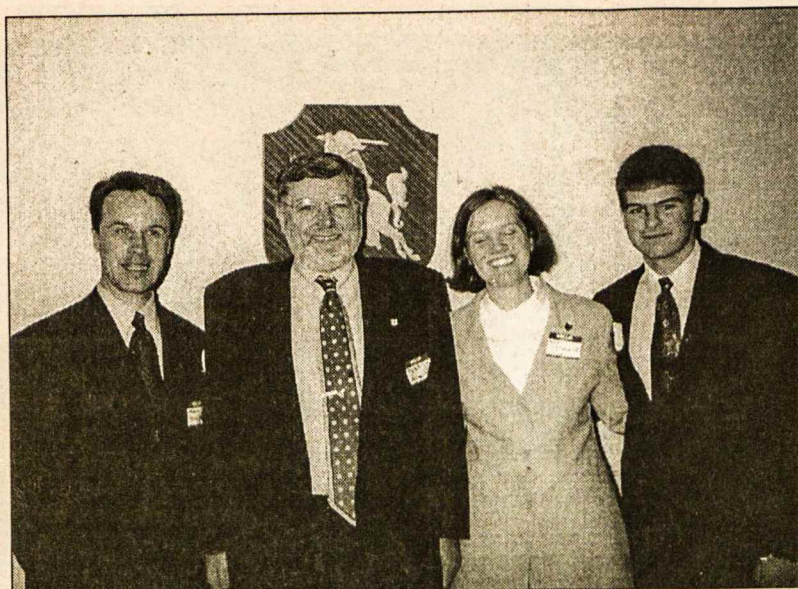
Century 21 OFFORD REALTY LTD.
 Member Broker, 1531 Mosley St., Wasaga Beach, Ont. L0L 2P0

Parduodant, perkant ar tik dėl informacijos apie namus, vasarnamus, ūkius, žemes Wasagos, Stoneykriko ir Collingwoodo apylinkėse kreipkitės į

Angelė Šalvaitytė, B.A.,
 pirkimo ir pardavimo atstovė. Ji mielai jums pataršaus.

Darbo tel. 705-429-2121
 Elektroninis paštas: salvaiti@lynx.org
 Tinklaviatė: www.fourseasonproperties.com

517 Fruitland Rd., Stoney Creek, Ontario, Canada L8E 5A6
 Tel: (905) 643-3334

KLB krašto tarybos suvažiavimo (1999.X.23) simpoziumo kalbėtojai (iš k.): Algis Venslovas, Audrius Šileika, Rūta Astravaitė ir Juozas Piečaitis

**Maloniai kviečiame į KLB
 Hamiltono apylinkės valdybos išleistas
 50 metų sukakties knygos
 pristatymą Jaunimo centre
 1999 m. gruodžio 4, šeštadienį, 3 v.p.p.**

ŠILTA VAKARIENĖ SU VYNU, KONCERTAS, OFICIALI DALIS

Dėl bilietų ir platesnės informacijos skambinkite

B. Mačiui, tel. 905 632-4558

Valdyba

Atstatykite istorinius Kražius

Turbūt reta Lietuvos vietovė turi tokią turtingą ir dramatišką istoriją kaip Kražiai. Jei mūsų sostinės Vilniaus vardą istoriniuose rašytiniuose šaltiniuose randame 1323 m. LDK Gedimino laiškuose, tai Kražiai minimi jau 1253 m. pirmojo Lietuvos karaliaus Mindaugo laiškuose, o 1257 m. karalius Kražius užrašė kalavijuočių ordinui. Taigi netrukus miestelis minės savo 750-ąsias metines.

Kražių parapija – viena seniausių Žemaitijoje ir naujojoje Šiaurės vakarietijoje, turinti labai garbingą istoriją, siekiančią krikščionybės įvedimą Lietuvoje. Tai ir buvęs XVI-XIX šimt. Žemaitijos akademinių ir kultūrinių centras, anot vyskupo M. Valančiaus, vieta, "iš kurios sklido šviesa į Žemaičius". XIX šimt. pabaigoje, tautos tautinio išsivadavimo epochoje, išgarsėjo pasipriešinimo caro valdžiai, siekusiai uždaryti ir sunaikinti didingąją Kražių šventovę, todėl ir sovietmečiu Kražiai buvo ypatingai "globojami" ateistinių kagebistinių ir komunistinių jėgų.

Šiandien Kražių tikinčiųjų bendruomenės, jau teturincios per 2000 parapijiečių tikslas – tapti gyva krikščioniška bendruomene, sutelkti jaunimą, vykdyti socialinę karitatyvinę veiklą, daryti visa, kad garbingoje istorinėje šventovėje būtų susitelkusi sąmoninga bendruomenė.

Šventovė – garsus architektūros paminklas, gausiai lankomas svečių, turistų, yra įtrauktas į Europos tarybos kultūrinių kelių programos "Baroko kelias" maršrutą. Nuo seno Kražių šventovėje vyksta garsūs Šv. Roko atleidai, į kuriuos suplaukia minios maldininkų. Be to, vyskupo J. Borutos, SJ, minėti garsieji Kražių skerdynių sukaštis.

Negausių parapijiečių jėgomis ir aukomis deramai prižiūrėti ir tvarkyti šventovę gan sunku.

FIRST PLACE PHARMACY
 350 King St. E., Hamilton
540-8877
Viktoras Remesat,
 BSc.PhM

- ☐ 10% nuolaidos pensininkams (15% trečiadieniais)
- ☐ Nemokamas vaistų pristatymas
- ☐ Sveikatos priežiūros įrankiai

PĖDOS SPECIALISTAS

CHIROPDIST ROBERTAS NEKRAŠAS, M.D., D.C.H.

- KULNO SKAUSMAI
- PĖDOS SKAUSMAI
- PIRŠTŲ DEFORMACIJOS
- NAGŲ DEFORMACIJOS IR GRYBELINIAI SUSIRGIMAI
- JAUGĖ NAGAI
- VIETINĖ NEJAUTRA IR CHIRURGINIS GYDYMAS
- SENIORŲ PĖDŲ PRIEŽIŪRA

PRIMAME LIGONIUS TRIJOSE JUMS PATOGIOSE VIETOSE:
 ✉ ANCASTER, 352 WILSON ST. E. TEL 648-9176
 ✉ HAMILTON, 609 UPPER JAMES ST. TEL 388-3541
 ✉ HAMILTON, 255 MAIN ST. W. TEL 523-7944

London, Ont.

PENSININKŲ SUSIRINKIMAS, turėjęs dabar įvykti, buvo atšauktas, bet ateityje vėl pensininkai rinksis į parapijos salę kiekvieno mėnesio trečią trečiadienį. Visi mieliai laukiami kartu pasivaikinti, pasitarti, pabendrauti ir šeimyniškai nuotaiškai praleisti popietę.

A.a. PRANČISKA KISIELIENĖ mirė š.m. spalio 17 d., sulaukus 88 m. amžiaus. Gedulines Mišias Šiluvos Marijos šventovėje atnašavo klebonas kun. K. Kaknevičius, giedojo "Pašvaistės" choras vadovaujamas muz. A. Petrašiūno. Palaidota Šv. Petro kapinėse, London, Ont. Į amžino poilsio vietą palaidėjo giminės, parapijiečiai bei draugai.

A.a. VINCAS ANDRIULIONIS mirė š.m. spalio 30 d., sulaukęs 87 m. amžiaus. Gyveno Rodney, Ont. Paskutiniame atsisveikinimui velionis buvo atvežtas į Šiluvos Marijos šventovę, kur gedulines Mišias atnašavo klebonas kun. I. Kaknevičius, giedojo "Pašvaistės" choras, vadovaujamas muz. A. Petrašiūno. Solo giedojo Dana Švilpaitė-Adams. Palaidotas Šv. Petro kapinėse šalia žmonos Eleonoros, mirusios 1991 m. Į paskutinę poilsio vietą velionį palaidėjo giminės, draugai bei kiti artimieji. Viktorija St.

A. a. KALNĖNO ATMINIMUI pagerbti Kanados lietuvių fondai G. Rušinskas ir P. Kisieliene aukojo po \$10.

Hamilton, Ont.

"PAGALBA LIETUVOS VALKAMS" organizacijos veiklai aukojo: \$150 – J. Vencus, Coquitlam, BC; a.a. *Mikailinos Aleksienės* atminimui, užjaušdami vyrą ir sūnų su žmona, vietoje gėlių "Pagalbai Lietuvos vaikams" aukojo: \$50 – C. A. Ruginai; \$25 – E. Bajoraitienė; \$20 – T. J. Andriukaičiai; J. Asmenavičius, J. Astas, A. Bungardienė, A. Deksnienė, E. K. Gudinskai, J. J. Kažemėkai, O. Linciausienė, V. P. Lukošiai, E. Mažulaitienė, M. A. Pusedėriai, E. Simaitienė; \$10 – A. Adomaitienė, G. Agurkienė, E. Grajauskienė, J. Juozaitienė, P. Krivinskienė, V. P. Pleiniai, P. Vitienė, J. Ulbinienė, A. S. Urbonavičiai; \$5 – M. Borusienė, F. M. Gudinskai; a.a. *Vlado Sauliaus* atminimui, užjaušdami likusią šeimą ir artimuosius, aukojo: \$20 – L. Kažemėkienė, J. J. Kažemėkai; \$10 – G. Agurkienė; \$5 – F. M. Gudinskai; a.a. *Juozo Rudaičio* atminimui, užjaušdami žmoną Kristiną ir sūnų Algį, aukojo: \$25 – D. A. Dronstavičiai; \$20 – G. Agurkienė, E. K. Gudinskai, A. V. Remesat, M. A. Trumpickai; \$10 – A. S. Urbonavičiai; \$5 – F. M. Gudinskai; a.a. *Juozo Trečio* atminimui aukojo: \$20 – J. Astas, E. Mažulaitienė; \$10 – E. Grajauskienė, A. S. Urbonavičiai; a.a. *Danutės Žemaitienės* atminimui \$10 aukojo A. S. Urbonavičiai.

Visiems aukotojams nuoširdžiai dėkoja – **PLV komitetas**

Vakariečių...

(Nukelta į 3-čią psl.)

Apie ŠAS santykius su Rusija ir pastarosios kategorišką priešingumą ŠAS plėtrai į Baltijos valstybes Robertson aiškino: "Santykiai su Rusija mums labai svarbūs. Į vienas mano darbų bus pasistengti atkurti tokius santykius, kokie buvo iki Kosovo įvykių. Kol kas viskas klostasi gerai. Yra bendrų reikalų, kuriuos reikia spręsti. Grėsmė ir Vakary, ir Rytų saugumui kelia regioniniai konfliktai, organizuoti nusikaltėliai ir pinigų plovėjai. ŠAS ir Rusijos santykiai rėmėsi lygybės principu, bet tai nereiškia, kad Rusija galėtų turėti kokią nors veto teisę. Ji tik turi teisę išdėstyti savo nuomonę. Mes su Rusija daug bendradarbiaujame, ir rusų, ir ŠAS kareiviai yra dislokuoti Bosnijoje ir Kosove. Taigi, Rusija yra rimta partnerė, ir mes ją kviečiame į Europos saugumo šeimą".

Vertindamas konfliktą su Jugoslavija pamokas, ŠAS generalinis sekretorius Robertson sakė: "Manau, jog mums, europiečiams, reikia daugiau padaryti savo žemyno saugumui. Mes per daug priklausėme nuo Jungtinių Valstijų ir nuo jų lėktuvų, labiausiai rizikavusių šioje karinėje kampanijoje. Kosovo konfliktas labai išryškino didelį plyši tarp Europos siekių ir galimybių padaryti ką nors konkrečiau. Turime imtis šios problemos".

Įvedu šildymo ir vėsinimo sistemą, atlieku visus taisymo ir skardos darbus
 (Esu "Union Gas" atstovas)

Jurgis Jurgutis

Tel 905 383-9026

154 Darlington Dr.
 Hamilton, Ontario L9C 2M3

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

St. Peterburgo lietuvių telkinys, FL, LB apylinkės valdyba, vadovaujama V. Meiluvienės, Lietuvių klubo patalpose spalio 21 d. surengė dr. Vinco Kudirkos 100 metų mirties minėjimą. Programą atliko viešnios iš Lietuvos: docentė dr. I. Slavinskaitė ir aktorė V. Kochanskaitė. Pirmoji skaitė įdomią paskaitą apie didįjį tautos žadintoją, iškel-dama jo patriotizmą, nesavanaudiškumą ir pasišventimą gaivinant lietuvių tautinę sąmonę. Jis ne tik redagavo "Varpą", bet rašė jame ir straipsnius, dažnai satyrinio pobūdžio, pagauniančius skaitytojų dėmesį. Atsisvėręs į lietuvių, dr. V. Kudirka paskutiniuosius 10 metų savo gyvenimo paaukojo krašto gerovei kelti, dirbdamas be poilsio, išsižadėdamas savęs, mokydamas, šviesdamas bei įtaką darydamas savo tautiečiams.

Meninę programą dalį atliko aktorė V. Kochanskaitė, atmintinai bei gyvai perduodama Kudirkos kūrinį "Lietuvos tilto atsiminimai". Kaip rašoma St. Peterburgo "Lietuvių žiniose" 281 nr., programos dalyviai jautė "lyg tas tiltas yra tartum būtybė, su skausmais, pergyvenimais ir kančia". Aktorė dar skaitė kūrėjo liūdės bei vienatvės išreikšiančius eilėrašius "Karvelėli mėlynasis" ir "Kregždutė". Ji taipgi kalbėjo apie dr. V. Kudirkos talentus: jis buvo poetas, rašytojas, knygų vertėjas, muzikas, dailininkas. Taip pat jis sukūrė, kaip ji sakė, ir muziką pritaikė "Lietuviškai dainai", plačiai paplitusiai po kraštą, vėliau tapusiai giesme – Lietuvos himnu. Po programos klubo mažosios salėje buvo užkandžiai ir pabendraavimas. Taipgi didžiojoje salėje vyko iš dr. Vinco Kudirkos gyvenimo rodinį parodėlė.

Australija

A. a. kun. Povilas Martūzas, eidamas 74-tuosius amžiaus metus, mirė rugsėjo 14 d. Sidnio ligoninėje. Paskutiniuosius trejus metus sunkiai sirgo. Velionis gimė 1926 m. balandžio 8 d. Navarionų kaime, Pavežioje apskr. labai neturtingoje šeimoje. Iš prigimties buvo gabus, pradžios mokyklą baigė penketukais, bet dėl neturto negalėjo toliau mokytis. Dirbo įvairius rankų darbus ir skaitė knygas, kiek jį pajėgdamas gauti, tuo praplėsdamas savo bendrąjį išsilavinimą. Karui baigiantis vokiečių buvo išvežtas darbams į Vokietiją. Paviko išlaikyti vienuolitojo egzaminus, todėl vairuodamas sunkvežimio galėjo pasiekti Lenkiją, Čekoslovakiją, Austriją. Iš Vokietijos 1949 m. atvyko Australijon ir apsigyveno Sidnio mieste. Čia jis susipažino su Šv. Pranciškaus šventovės vienuoliais, kurie jį priėmė kaip broliuką. Čia kilo mintis siekti kunigystės. Gavo kvietimą vykti į Šv. Kazimiero lietuvių kolegiją ir studijuoti Romoje teologiją. Po šešerių mokslo metų 1962 m. buvo įšventintas kunigu. Po kurio laiko sugrįžo į Australiją. Sidnyje darbuosiu lietuvių sielovadoje su prel. Petru Butkumi. Dažnai išvykdavo laikyti pamaldų ir kitus lietuvių telkinius Australijoje. Todėl šio krašto lietuviai plačiai jį pažinojo. Kaip rašoma "Mūsų patogės" 34 nr., iš vadovėlių išmoko vartoti kompiuterius, netgi sukūrė lietuvišką raidyną, kuriuo ir dabar tesinaudoja Australijos lietuvių spauda.

Gedulinės pamaldos buvo laikomos St. Joachim's šventovėje. Mišias koncelebravo Sidnio arkie-

vyskupas kardinolas E. Lancy, jo sekretorius kun. Calvin, katalikų imigracijos departamento direktorius vysk. D. Cremin, kun. J. Petraitis, Lidcombe vietovės klebonas kun. N. Grady. Prieš Mišias Lietuvių bendruomenei užuojautą pareiškė kardinolas, o pamokslą apie velionies gyvenimą pasakė lietuviams visada draugiškas vysk. D. Cremin. Per pamaldas giedojo "Dainos" choras, vadovaujamas J. Ankaus. Po pamaldų atsisveikinimo žodį lietuviškai tarė kun. J. Petraitis, o LB Sidnio apylinkės valdybos pirm. A. Kramilius angliškai padėjojo dignitoriams už atsilankymą. Velionis palaidotas Rodwood kapinėse, lietuvių skyriuje. Čia religinės apeigas atliko kun. J. Petraitis ir Lidcombe klebonas kun. N. Grady. Su velioniu Lietuvių spaudos sąjungos vardu atsisveikino V. Patasius, Lietuvių klubo vardu, gerai velionį pažinojęs – A. Bučinskas. Gedulo pietūs lietuvių klubo patalpose. Laidotuvisė dalyvavo apie 200 tautiečių. Pasak Australijos Lietuvių spaudos, velionis buvęs unikali asmenybė, kartais gal ir stačiokiška, tačiau labai geras žmogus.

Britanija

Sporto ir socialinio klubo patalpose spalio 2 d. buvo surengta lietuvių vakaronė su muzika ir šokiais. Prieš tai buvo skelbiama: "Atsineškite truputį maisto ir svarbiausia gerą nuotaiką, nes tik su šypsena galėsite įeiti į klubą" ("Europos lietuvis" 21 nr.). Vakaronėje daugiausia dalyvavo jaunimas, susirinko per šimtinį dalyvių. Svečių atvyko net iš Manchesterio. Jie džiaugėsi gausiu jaunimo dalyvavimu. Šią vakaronę surengė naujieji ateiviai sakdami, kad jie nesėdėsiai namuose, esą laikas šokti ir kairuoti.

Lenkija

Seinų valsčiaus viršaitis J. Skindzius surengė šios vietovės gimnazijos atidarymo iškilmes. Jose gausiai dalyvavo apylinkės ūkininkai, moksleiviai tėvai ir svečiai. Atsilankė Lietuvos konsulas Seinuose J. Kindury, Palenkės vaivada K. Lukaszk, Seinų apskrities viršininko pavaduotojas R. Vitkauskas, Krasnovo mokyklos direktorius K. Rėkus, Seinų klebonas kan. K. Gacki, Seinų policijos komisaras J. Zagluda ir kiti pareigūnai. Tačiau į gimnazijos atidarymą, kaip pažymiama "Aušros" 1999 m. 18 nr., lietuvių visuomeninių ir kultūrinių organizacijų vadovybės oficialaus kvietimo negavo, ir lietuvių pastangos steigiant šią gimnaziją neprisiminė. Pirmiausia programoje vyko ūkiniai reikalai. Tėvai skundėsi dėl autobusų tvarkaraščio, kuris nepatogus gimnazijai lankantiems mokiniams. Pažadėta padaryti pataisų. Skųstasi, kad kai kurie vaikai iki autobusų stotelės turi pėsčiom eiti tolimą kelią. Tėvai nuraminti – gimnazijai pažadėtas autobusas. Pažadėta taip pat greitai baigti gimnazijos svetainės remontą, kad mokiniai turėtų kur praleisti laisvalaikį.

Lenkijos lietuvių draugijos, "Aušros" leidyklos savininkės, posėdis įvyko rugsėjo 27 d. Jame priarta valdybos ir stebėtojų tarybos veiklai. Patvirtinta praėjusių metų rodanti pelną finansinė apyskaita. Išrinkta nauja stebėtojų taryba bei leidybinių komisija. "Aušros" leidyklos vyr. redaktoriumi išrinktas S. Birgelis. Tarnautojais įsteigtas socialinis fondas. Praėjusiais metais įsigyta nauja spausdinimo mašina, taip pat kompiuterinė įranga. J. Andr.

Pirmasis lietuvių bankelis Kanadoje, isikūres nuosavyuose namuose –

"TALKA" LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS
 830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
 Tel. 905 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais – nuo 9 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais – nuo 9 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais – nuo 9 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais – nuo 9 v. ryto iki 12 v. dienos. Liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta.

AKTYVAI PER 40 MILIJONŲ DOLERIU

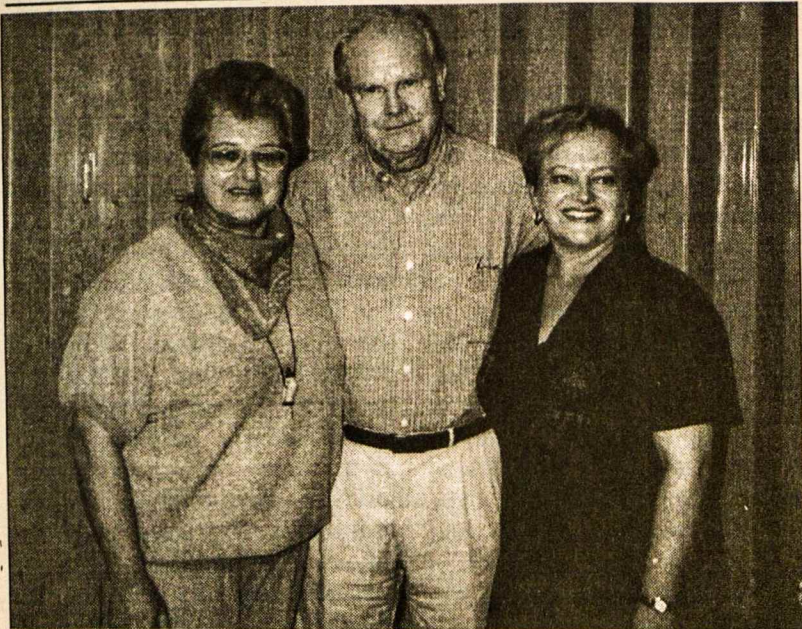
MOKAME UŽ:
 kasd. pal. čekių sąsk. iki2.25%
 santaupos.....2.75%
 kasd. pal. taupymo sąsk.....2.00%

PASKOLAS
 Asmeninės nuo.....7.35%
 nekiln. turto 1 m.....7.25%

INDĖLIAI:
 90 dienų indėlius.....3.50%
 180 dienų indėlius.....3.50%
 1 m. term. indėlius.....4.50%
 2 m. term. indėlius.....5.00%
 3 m. term. indėlius.....5.25%
 4 m. term. indėlius.....5.45%
 5 m. term. indėlius.....5.70%
 RRSP ir RRIIF (Variable).....2.50%
 1 m. ind.....4.50%
 2 m. ind.....5.00%
 3 m. ind.....5.25%
 4 m. ind.....5.45%
 5 m. ind.....5.70%

- Nemokami čekių sąskaitų apmokėjimai.
- Narių santaupos apdraustos TALKOS atsargos kapitalu 3 mil. dol. ir Kanados valdžios iki \$60,000 sumos draudimu

Sekite kasdieninę informaciją apie procentus "Talkoje"
MASTER CARD KREDITO KORTELE
INTERAC KORTELE

Vienuoliktosios lietuvių tautinių šokių šventės veikėjai, dalyvavę tautinių šokių mokytojų kursuose praėjusią vasarą. Iš kairės: LTS instituto pirm. NIJOLĖ PUPIENĖ, rengėjų komiteto kopirm. VINCAS PIEČAITIS, tautinių šokių šventės meno vadovė RITA KARASIEJENĖ. Nuotr. S. Piečaitienės

Šuoliais artėja didžioji šventė

Ruošiamės Vienuoliktajai pasaulio lietuvių tautinių šokių šventei

G. BREICHMANIENĖ

Šių metų spalio 23-24 dienomis mes, Kanados lietuviai, išgyvenome istorines dienas – Lietuvos prezidentas pirmą kartą atvyko į Kanadą. Šis susitikimas mums buvo ypatingai malonus, nes Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus yra vienas iš mūsų. Jis toks pat lietuvis, jaunystėje palikęs gimtąjį kraštą Lietuvą, pasitraukdamas nuo sovietų okupacijos. Jis yra perėjęs tuos pačius kelius, išgyvenęs tuos pačius jausmus, paženkintas DP vardu, kaip ir mes. Dar niekada Anapilio didžioji salė Mississaugoje nebuvo mačiusi tiek žmonių, atvykusių nuoširdžiai pagerbti Lietuvos prezidento, padėkoti jam už pasiryžimą savo gyvenimo saulėlydžio dienas pašvesti mūsų Tėvynės gerovei. Toronto-Mississaugos lietuviai labai gražiai suruošė šias iškilmingas ir mums visiems svarbias dienas, o prezidento ir ponios Almos trumpa viešnagė buvo mums atgaivos dienos.

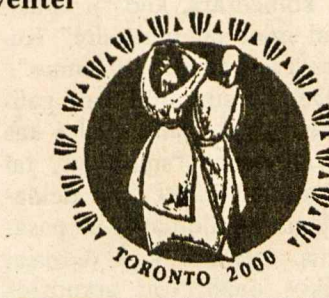
Tačiau gyvenimas nestovi vietoje. Artimoje ateityje Kanados lietuviai žvelgia į sekantį, taip pat didingą, daug darbo reikalaujantį ir svarbų užmojį – Vienuoliktąją pasaulio lietuvių tautinių šokių šventę, kuri įvyks Mississaugoje 2000 metais liepos 2 d.

Jau antrą kartą t.š. šventės ruošia yra patikėta Kanados lietuviams. Tačiau tai nėra vien tik Toronto ar Mississaugos lietuvių, bet visos Kanados lietuvių rūpestis šią šventę kuo gražiau, iškilmingiau atšvęsti. Kaip vieningai, jautriai ir iškilmingai su tikime laisvos Lietuvos prezidentą Valdą Adamkų suskridę iš visų vietovių, taip ir tautinių šokių šventei sujunkime rankas, visi vieningai sielokimės dėl jos pasisekimo, užplūdime visas vietas žiūrovų eilėse.

Rengėjų rūpesčiai

Rengėjams reikia ne tik apgalvoti kiekvieną smulkmeną, kad tos trys dienos, kada suskris iš tolimiausių pasaulio kraštų apie 2000 šokėjų, praeitų sklandžiai, tvarkingai ir kultūringai. Jiems labai rūpi nuolatinių pinigų stoka, kad visus užsibrėžtus planus galėtų įgyvendinti. Todėl jau dabar jų akys krypta į verslininkus, profesionalus, lietuviškus bankelius, fondus. Daugelis tų lietuvių, kurie dosniai ir noriai aukodavo tautinių šokių šventėms, jau yra pasitraukę iš mūsų eilių. Jų vietas turėtų užimti vidurinioji karta, bet ne visada taip yra. Todėl tokias masines šventes suruošti darosi vis sunkiau ir sunkiau. Kartais pasigirsta balsų, kad gal tai jau ir paskutinė tokia šventė. Tai būtų didelis nuostolis ne tik čia augančiam lietuviškam jaunimui, bet ir mums visiems, nes t.š. šventės pakelia nuotaiką, atgaivina ir stiprina dvasią. Po sėkmingos šventės džiaugiamės, kad po penkiasdešimt metų, praleistų svetimuose kraštuose, vis dar galime masines šventes surengti – patys pasidžiaugti, kitus pradžiuginti ir parodyti, kad esame kultūringa tauta su savitu liaudies menu ir papročiais. Gal dalis šokėjų jau nebegalės gražiai lietuviškai kalbėti, bet jie jausis ir džiaugsis bei didžiuosis lietuviais esą.

I tautinių šokių šventės jaunuoliai suskrenda iš tolimiausių

šalių: Argentinos, Brazilijos, Amerikos, Lietuvos ir Suvalkų trikampio. Visi jie tikisi nors ir mažas pagalbas iš rengėjų, nes atstumai dideli, kelionės išlaidos, viešbučiai, pragyvenimas neturtingų kraštų jaunuoliams sunkiai pakeliami, o jų noras dalyvauti lygiai toks pat didelis. Tad nenustebkime, jei rengėjai kartais kreipsis į mus prašydami pagalbos, nes jie nenori atstumi nė vieno šokėjo.

Šventė truks tris dienas. Ši laiką reikia taip suplanuoti ir išnaudoti, kad svečiai būtų užimti ne tik repetitijomis, bet ir laisvalaikiu. Todėl reikia jiems suvokti susitikimo ir pabendravimo pobūvius-pasilinksminimus. Repetitijų metu šokėjus reikia pamaitinti. Laikas ribotas ir nuoma brangi, tad negalima šokėjų net iš salės išleisti. Vėl rengėjai žvalgosi iš kur gauti pinigų. Nuo pirmųjų švenčių ši problema buvo ir bus. Bet kažkaip ji vis išsprendavo, ir šventės praedavo kaip buvo suplanuotos.

Ar tos šventės mums reikalingos?

Šis klausimas gal dažnai kyla, žinant kiek jų ruošia pareikala, žinant kiek jų ruošia pareikala, žinant kiek jų ruošia pareikala. Tačiau šis atsakymas labai greitas ir tikslus – šventės mums būtina reikalingos ir naudingos, kad galėtume prateisti lietuviškos išlaikymą jaunoms lietuvių atžaloms išėjimoje. Gyvename XX amžiaus pabaigoje. Šio šimtmečio galias pažymėtas pažanga technikos ir elektronikos srityse. Tai kompiuterių amžius, bet pasaulis pilnas pagiežos, keršto, narkotikų. Nesaugu darosi mokyklose, universitetuose, net ir savo namuose. Jaunimas greitai persima blogio bacilomis. Kol kas lietuvišką pavardę retai randame spaudoje puslapiuose nusikaltėlių sąrašuose. Tai lietuviškas auklėjimas šeimos ir įvairiose jaunimo organizacijose, įskaitant t.š. grupes ir ansamblius, kur jaunuolio dėmesys nukreiptas nuo gatvės gyvenimo ir blogos įtakos.

Mūsų veteranai

Pirmųjų t.š. švenčių įspūdiniai būdavo tokie stiprūs, kad vyresnieji šokėjai labai apgailestaudavo, jog jie iš šio didingo renginio yra išjungti. Jau IV šventės metu siūliau įvesti ir veteranus, bet šokėjų buvo toks didelis antplūdis, kad reikėjo ir jaunimui suskirstyti šokius, nes visų kartų nebuvo galima sutalpinti arenos grindų plote. Tačiau jau V šventės metu (1976 m. rudenį) veteranai į šventės programą buvo įvesti. Ir dabar veteranų pasidarė tiek daug, kad reikėjo juos suskirstyti į jaunesnius ir senesnius. Šventės virto visos šeimos šventėmis, nes viename rate šoka seneliai, tėvai, vaikai ir vaikaičiai. Tai palieka neišdildomus prisiminimus ir išgyvenimus visiems, ypač jaunosioms lietuviškoms atžaloms.

Tad su dėmesiu ir pakilia nuotaika laukime artėjančios t.š. šventės, vienokių ar kitokių būdu įsijungdami į jos ruošą.

Lenkai apie Lietuvos prezidentą

Ryšium su Lietuvos prezidento VALDO ADAMKAUS viešnagė Kanadoje Toronto lenkų laikraštis "Nowy Kurier" 1999 m. spalio 15-31 d. laidoje išspausdino labai palankų straipsnį. Čia jo vertimas

Netrukus Torontą aplankys su oficialiu vizitu Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus. "Nowy Kurier" sveikina Lenkijai bičiuliško krašto prezidentą ir pastebi, kad jis stengiasi išlyginti Lenkijos-Lietuvos santykius. Redakcija tiki, kad jo veikla prisidės prie lenkų padėties Lietuvoje pagerinimo.

Pristatome jo asmenybę. Išcivis iš Lietuvos savo paties pastangomis pasiekė aukštą pareigybę Jungtinėse Valstijose. Niekad nepamiršo savo tėvynės ir niekad neprarado su ja ryšio. Laimėjęs rinkimus prieš buvusios komunistų partijos kandidatą tapo Lietuvos prezidentu. Veda išmintingą politiką nesileisdamas į politines kovas ir pasaulėžiūrų ginčus. Nesiekia materialinės naudos ir pastaruoju metu prisidėjo prie prezidento atlyginimo sumažinimo. Tauriai atstovauja savo kraštui už jo ribų. Jo dėka Lietuva įgyja užsienio palankumą.

Lietuvos nepriklausomybę paskelbė dar tada Lietuvos Tarybų Socialistinės Respublikos Vytauto Landsbergio vadovaujama taryba. Pirmuosius prezidento rinkimus laimėjo Algirdas Brazauskas, buvęs lietuvių komunistų vadas. Jis aiškiai nugalėjo Sąjūdžio kandidatą emigrantą iš JAV Stasį Lozoraitį, kurio rinkimų vėjui vadovavo kitas Amerikos lietuvis – Valdas Adamkus. Vėliau prezidento rinkimus laimėjo kaip tik V. Adamkus ir tapo Lietuvos prezidentu.

Koks yra prezidentas V. Adamkus? Jis gimė Kaune 1926 m. Jo tėvas buvo kariškis, nepriklausomybės kovų dalyvis. Motina dirbo Susisiekimo ministerijoje, o po skrybių su vyru sūnu augino patėvis. 1944 m. šeima, bėgdama nuo besiantančios Raudonosios armijos, išvyko į Vokietiją.

Jaunas Adamkavičius (pavardę sutrumpino būdamas JAV-se) Vokietijoje gyveno stovyklose. Pradėjo studijas Miunchene, bet jau 1949 m. atvyko į JAV ir apsigyveno Čikagoje. Tarnaudamas amerikiečių kariuomenėje buvo rusų kalbos vertėju. Studijavo Iliinojaus universitete ir ten gavo inžinieriaus diplomą. Įsidarbino EPA (Environment Protection Agency). Nuolat kilo tarnyboje ir dalyvavo amerikiečių valdžios delegacijose, vedančiose pokalbius su Maskva gamtos apsaugos klausimais.

Jis neprarado ryšio su lietuviškos emigracijos aplinka ir aktyviai jungėsi į įvairius politinius žygius. JAV prezidentams tarpininkaujant rūpinosi Sibiro tremtiniais lietuviais. Dalyvavo lietuvių liberalų veikloje. Norėdamas susilpninti okupaciją buvo ryšių palaikymo su kraštu Adamkų, linki jam malonus viešėjimo Kanados žemėje, sėkmės tolimesniame darbe ir baigia Lietuvos himno žodžiais: "Tegul tavo vaikai cina vien takais dorybės".

Išrinktas prezidentu yra laikomas pagarboje kaip nepri-

klausomas asmuo, nesurištas politine sutartimi. "Tie, kurie mano, kad Adamkus daug ką pataisys, pakeis, – rašė Toronto publicistas B. Stundžia – greičiausiai nusivils, nes Lietuvos prezidentas turi gerokai ribotas teises. Daugiau galimybių ir galios turi seimo pirmininkas ir – premjeras". Tačiau savo autoritetu jis yra įtakus valdžioje, tinkamų valdžios atstovų parinkime sugebėjo pristiegti prie naudingų kraštui politinių sprendimų.

Prezidentas Adamkus yra palankiai nusiteikęs Lenkijos lenkų atžvilgiu. Paskutiniu metu rugsėjo 1 d. aplankė Vilniaus raj. Juodšilių lenkišką mokyklą. Nevengia ryšių su vietiniais lenkais. Laikraščio "Virš Neries" ("Znad Wili") žurnalistas š.m. rugsėjo 30 d. laidoje rašo: "Vertinant lenkų-lietuvių santykius pagal vizitų ir pasi-sveikinimų skaičių tarp Valdo Adamkaus ir Aleksandro Kwasniewskio, galima juos pavadinti išimtinai bičiuliškais".

Žinome, kad pagal tų kraštų konstitucijas abu prezidentai turi ribotas teises. Vienok jų pažiūros turi įtaką mūsų kraštų santykiams. Dažnai vienos bei kitos pusės politikai parodo ypatingai per didelį uolumą. Prisimename išdidų buv. vice-premjero pasisakymą dėl pasienio sargybos apgyvendinimo Punske, kritikuojantį šiuo klausimu prezidento nusistatymą. Panašiai būna ir Lietuvoje, kur "Vilnijos" veikėjai provokuoja nenorėdami kad lenkų teisės būtų gerbiamos.

Prezidento Adamkaus tolerantiškas nusistatymas garantuoja, kad įvyks lenkų-lietuvių santykių įvairiuose lygiuose normalėjimas.

"Nowy Kurier" nuolatos pabrėžia gaudesnio Lenkijos su Lietuva bendradarbiavimo būtinybę. Straipsnių cikle "Žmonės istorijos verpetuose" išsklėmė bendrą Vilnijos gyventojų likimą, NKVD teroro aukas. Davėme įvairių tautybių žmonių draugystės pavyzdžius – buv. Lietuvos didžiosios kunigaikštystės piliečius. Redaktorius D. W. Kulczynski daugelį straipsnių rašė apie "Brolius už Būgo ir Nemuno", apie jų taikingą su-gyvenimą. Mūsų laikraštis ir toliau propaguos gerų santykių su Lietuva reikalingumą, primins apie lietuvių teises Lenkijoje ir lenkų – Lietuvoje.

"Nowy Kurier" nuoširdžiai sveikina prezidentą Valdą Adamkų, linki jam malonus viešėjimo Kanados žemėje, sėkmės tolimesniame darbe ir baigia Lietuvos himno žodžiais: "Tegul tavo vaikai cina vien takais dorybės".

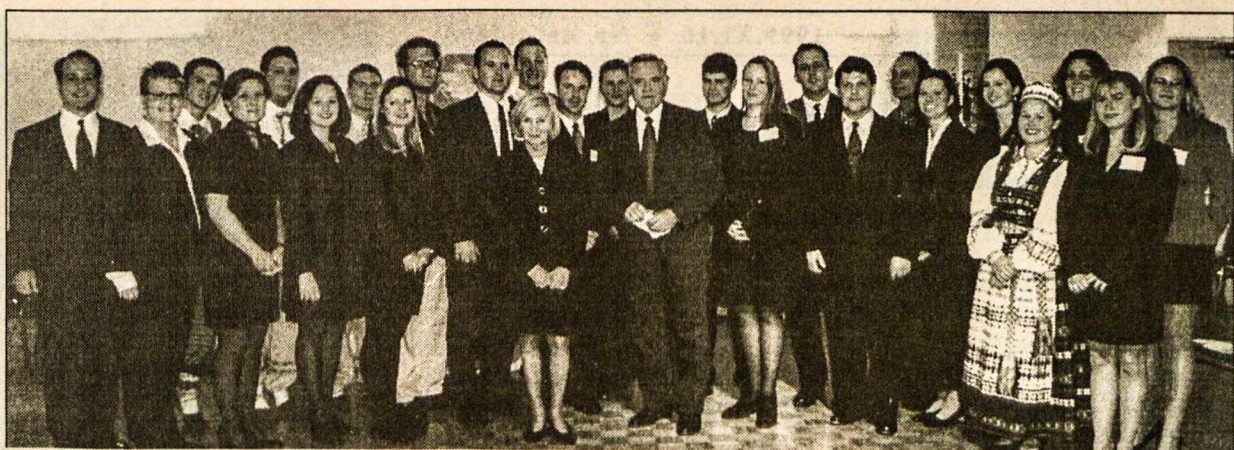
Medžiaga paruošė –

Zenowiusz Ponarski

P.S. Prie šio straipsnio pridėtas lenkiškas Lietuvos himno vertimas; Lietuvos vytiš, kelios iliustracijos, prezidento V. Adamkaus nuotrauka. Straipsnį į lietuvių kalbą išvertė "TŽ" bendradarbis J.B.

Susitikime lietuvių visuomenės su Lietuvos prezidentu VALDU ADAMKUMI Anapilio salėje dalyvavo daug jaunimo. Nuotraukoje – dvi lietuvaitės, pasipuošusios tai iškilmėi

Lietuvos respublikos prezidentas VALDAS ADAMKUS ir p. ALMA ADAMKIENĖ susitikime su Kanados lietuvių jaunimu ir Kanados lietuvių jaunimo sąjungos valdyba 1999 m. spalio 24 d. Anapilio salėje

Nuotr. J. Gaizutytės-Barry

Estijos prezidento laiškus išgelbėjo lietuviai

Leidinyje "Lietuvos archyvai" 1999 m. 13 nr., kuriame sutelkti straipsniai apie slaptus KGB dokumentus, išspausdintas infomacinis straipsnis apie lietuvių, išgelbėjusių Sov. Sąjungoje kalėjusio Estijos prezidento laiškus, skirtus laisvajam pasauliui. Tie gelbėtojai buvo – Antanas Keblys, Kęstutis Stepšys ir montrealietis Antanas Keblys (ano pubrolis). Šio straipsnio autorius yra V. GRIGORAITIS – Lietuvos archyvų departamento direktorius

1998 m. lapkričio 2 iš Kanados, Montrealio, atvykęs Antanas Keblys Estijos Respublikos ambasada Lietuvoje perdavė nepriklausomos Estijos prezidento Konstantino Pāts laiškus, kreipimosi į SNO (Jungtines tautas) ir rankos piršto antspaudą kopiją. Tai būtų tokia įvykių kulminacija, tačiau visi įvykiai prasidėjo smarkiai anksčiau ir buvo ne vienas įvykių dalyviui skaudūs ir nemalonūs.

Ponas A. Keblys padovanojo Lietuvos archyvų departamentui Estijos prezidento K. Pāts dokumentų kopijas. Laiškuose Estijos prezidentas rašo, kad jis nuo 1940 m. be teismo kalinamas vargšų žydų ligoninėje ir jo gyvybei gresia pavojus. Iš jo atimti visi daiktai, teisė susirašinėti, o vietoj pavardės liko tik Nr. 12. Jis pažymi: "neturiu net tos pagalbos, kurią kitos visuomenės skiria gindamos gyvūnus". Prezidentas K. Pāts laiške parąšė, kad gimė laisvas, tad norėtų tokiu ir numirti. Savo laišką jis baigia žodžiais: "Esu čia kaip Estijos Respublikos prezidentas".

Šios istorijos pradžia galima laikyti 1940 m., kai trys Baltijos šalys buvo okupuotos Sovietų Sąjungos. Sovietinė represijų mašina stengėsi bet kurį okupuotų Baltijos valstybių valstybingumo institutą sunaikinti, o tai reikėd, kad į tą mėsmale turėjo patekti pavergtųjų tautų prezidentai, ministrai, valdininkai ir didžioji dalis paprastų piliečių, nesutikusių su savo laisvės praradimu. Daugelis piliečių, nesitikėdami okupantų malonės, traukėsi į Vakarų, tačiau buvo ir tokių, kurie nenorėjo ar negalėjo pasitraukti dėl vieno ar kitokių priežasčių. Tarp jų buvo ir Estijos prezidentas. K. Pāts, kuris kaip ir daugelis nespėjusių pasitraukti į Vakarų aukštų pareigūnų, pateko į sovietinius gulagus.

Ponas A. Keblys, perdavęs dokumentų kopijas Estijos ambasadoje, užsuko į Lietuvos archyvų departamentą ir papasakojo apie taip ilgai paslaptėje laikytus įvykius. Jis prisiminė, kaip 1977 m. pirmą kartą po to, kai pasitraukė į Vakarų, išdriso atvykti į Lietuvą. Tuo metu svarbiausias Antano Keblio tikslas buvo aplankyti tėvų kapus bei savo brolius Kazimierą ir Juozą, kurie buvo sugrįžę iš tremties. Jis nežinojo, kad jo pusbrolis, beje, irgi Antanas Keblys, priekškaris Lietuvos kariuomenės leitenantas, vėliau Kretingos, Kėdainių gimnazijų mokytojas kartu su Kęstutiu Stepšiu bei Estijos prezidentu Konstantinu Pāts sovietų valdžios buvo įkalintas Kazanėje. A. Keblys buvo baigęs Kūno kultūros institutą ir studijavo

universitete, vėliau ten dirbo. 1945 m. grįžtantis į namus NKVD darbuotojų buvo sulauktytas ir patalpintas saugumo patalpose, iš kur, pasinaudojęs sargybos žioplumu, net nespėjus apklausti, pabėgo. Tačiau 1948 m., kažkam įskundus, A. Keblys ir jo brolis Ignas Kaune buvo suvesti ir sumti.

Bausmę nuteistieji turėjo atlikti ne paprastoje įkalinimo įstaigoje, o Kazanės psichoneurologinėje ligoninėje, kuri buvo naudojama kaip speciali įkalinimo įstaiga. Estijos prezidento K. Pāts kalinimo vieta buvo kruopščiai slepiama nuo pasaulio visuomenės, jam buvo atimta teisė rašyti laiškus ar kitaip susisiekti su laisvėje esančiais. Sveikatai silpnėjant, prezidentas pasiryžo apie save rašyti ir parašė kreipimąsi į SNO bei porą laiškų. Estijos prezidentas K. Pāts troško, kad apie tai, jog jis gyvas laikomas nelaisvėje bei kad jo, paskutiniojo prezidento poziciją, sovietams okupavus šalį, išgirstų laisvasis pasaulis. Vienintelė galimybė apie save pranešti pasauliui tapo kartu kalinčių lietuvių, kurie po Stalino mirties turėjo būti paleisti į laisvę, pagalba. Estijos prezidentui K. Pāts tokia sovietų malonė negalėjo būti suteikta. Nepriklausomos Estijos prezidento laiškus "chruščiovinio atšilimo" metais (1954 m.) iš Kazanės slapta išgabeno paleisti lietuviai. Laiškams paslėpti Kęstutis Stepšys iš duonos pasigaminio šachmatų figūras ir medinę šachmatų dėžę su dvigubomis sienelėmis, kuriose paslėpė prezidento laiškus. Šachmatai buvo nulaukti ir visiškai nesikyrė nuo medinių, tad per visus tikrinimus grįžtant į Lietuvą nei vienas tikrintojas nesuprato, kokią paslaptį slepia šachmatų lenta. Kad laišakai išvystų laisvajį pasaulį, dar juos reikėjo pervežti per sovietų sieną, tačiau ilgą laiką nebuvo tokios galimybės.

1977 m. atvykęs iš Kanados į Lietuvą Antanas Keblys buvo paprašytas atlikti ypatingo slaptoumo reikalaujančią užduotį – išvežti iš geležine uždanga dengiamos šalies laisvajam pasauliui žinią apie Estijos prezidentą, kuris buvo paslėptas – reikėjo pasakyti, kad jis gyvas ir kur slepiamas sovietų valdžios, nes niekas nežinojo jo buvimo vie-

tos. A. Keblys prisiminė, kad išvykstant jis norėjo fotografuoti gimines, o aplink įtartinau zujančiam piliečiui, matyt, iš sovietinės Lietuvos saugumo padalinio, buvo sugalvota pasiūlyti atsistoti greta. Pilietis, išgirdęs tokį pasiūlymą, greitai prarado norą sukinėti ir dingo. Visi užsieniečiai keliauti į kitą Atlanto vandenyno krantą galėjo tik per Maskvą, tad nerimas A. Kebli nepaliko visą kelionės laiką ir aprimo tik tada, kai buvo pasiekta Kanados žemė. Išveždamas laiškus iš Lietuvos, A. Keblys labai rizikavo, nes sovietų valdžia žinodama, ką jis išveža, tikrai būtų suradusi būdą, kaip šiuos laiškus paimti ir sunaikinti, o slaptajam kurjeriui A. Kebliui galėjo įvykti "atsitiktinė" nelaimė iš KGB nelaimių meniu.

Sugrįžęs į namus A. Keblys skubiai paskambino VLIK-o pirmininkui Niujorke K. Valiūnui ir pranešė, kad turi labai svarbių laiškų. Pastarasis pasiūlė kuo skubiau, pirmu lėktuvu skristi į Niujorką, o oro uoste jį pasitiksias K. Valiūno sūnus. Atskridus kartu su K. Valiūnu p. A. Keblio jau laukė ir Estijos vyriausybės ambasadorius JAV Ernastas Jaaksonas. Kai prezidento K. Pāts laiška pasiekė JAV, Estijos vyriausybės ambasadorius JAV Ernastas Jaaksonas 1977 m. birželio 11 d. paskelbė juos pasauliui. Laiškai visuomenei buvo skelbiami nesakant, kas juos, iš kur ir kaip atvežė, nes šiuos darbus atlieka lietuviai galėjo sulaukti sovietinio saugumo represijų, o ir pats A. Keblys galėjo tapti "persona non grata". Už atliktą garbingą darbą p. A. Kebliui, gyvenančiam Kanadoje, Estijos vyriausybės ambasadorius JAV Ernastas Jaaksonas 1977 m. birželio 24 d. pareiškė padėką, o buvusiems tremtiniais K. Stepšiu ir A. Kebliui neseniai Estijos ambasadoje surengtame priėmime ambasadorius Alar J. Rudolf Oljum padėkojo už drąsą ir pareigos supratimą, nes be jų garbingo poelgio Estijos prezidento vardas būtų išnykęs amžinybėje. Buvęs Estijos ambasadorius Jungtinėse Tautose T. Veliste archyvinis dokumentas perdavė saugoti Estijos valstybiniam archyvams.

Laiškų ir kreipimosi kopijos perduotos saugoti Lietuvos valstybės centriniam archyviui.

AUKOKIME LIETUVAI per

TAUTOS FONDA KANADOJE

Mūsų aukos stiprins Lietuvos nepriklausomybę.

Siųskite aukas bei palikimus šiuo adresu:

Tautos fondas Kanadoje,

1573 Bloor St.W., Toronto, ON M6P 1A6

Muziejus, telkiantis pavardes

Balzeko lietuvių kultūros muziejaus genealogijos skyrius Čikagoje kaupia duomenis

Pagrindinis muziejaus tikslas – saugoti ir ugdyti lietuvių kultūrą, meną, istoriją, ir kalbą Amerikoje, stiprinti ryšius tarp Lietuvos ir Amerikos kultūrinių įstaigų. Muziejus prisimena ir stengiasi įamžinti visus, prisidėjusius prie Lietuvos nepriklausomybės atgavimo.

Muziejuje yra Imigracijos istorijos skyrius, veikia Lietuvos-Amerikos genealogijos draugija. Imigracijos istorijos ir genealogijos skyriaus tikslas yra rinkti, kataloguoti ir kaupti informaciją, dokumentus, susijusius su Amerikos lietuvių imigracija.

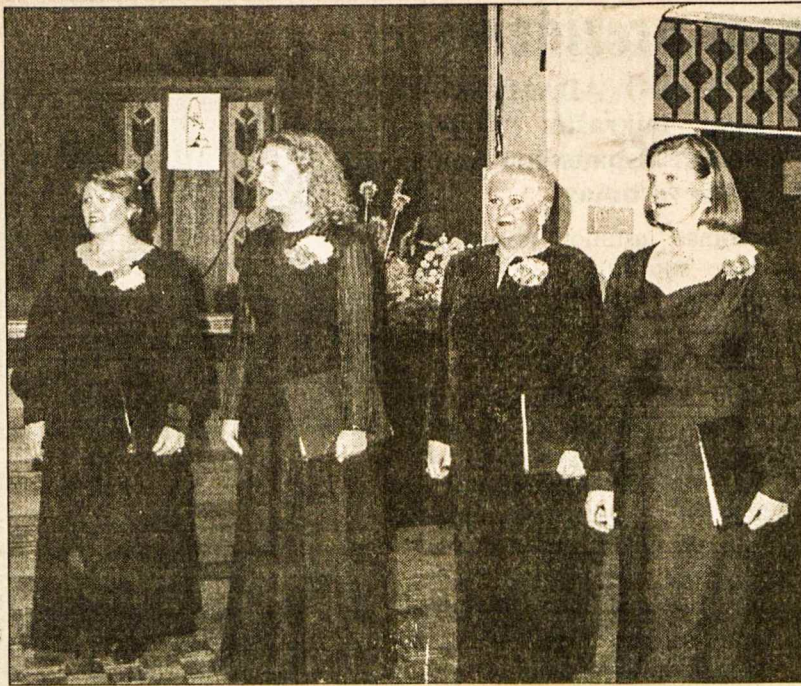
Skyrių 1984 m. įsteigė Mildred Kletz. Iki tol skyrius neturėjo organizuotos genealoginės sistemos. Molly rinko užuojautas iš laikraščių, dirbo archyvuose. Vėliau, prisidėjęs Jessie Daraškai, skyrius plėtėsi. 1987 m. Jessie Daraška sudarė išsamų katalogą, kuris žymiai praturtino skyrį.

Imigracijos istorijos skyrius naudojasi turtinga muziejaus biblioteka, kuri yra didžiausias lietuviškas tyrimų centras už Lietuvos ribų, turintis daugiau kaip 40,000 pavadinimų knygų

lietuvių ir anglų kalba. Archyvistai renka ir kataloguoja medžiagą šioje vis augančioje kolekcijoje, apimančioje: lietuviškas enciklopedijas, daugiau kaip 1,500 istorinių ir dabartinių periodinių leidinių, fotografijas, dokumentus, užuojautas, informacijos žinytus, žurnalus ir kalendorius, žemėlapius ir kitus su genealogija susijusius dokumentus. Naudojantis šiais duomenimis atliekami lietuviškų pavardžių tyrimai ir miestų (kaimų) Lietuvoje tyrimai.

I Lietuvos-Amerikos genealogijos draugiją krepiausiai labai daug žmonių, kurių seneliai ar proseneliai atvyko į Ameriką. Jie nori plačiau sužinoti savo šeimos istoriją, ištakas ir susirasti savo gimines tiek Lietuvoje, tiek Amerikoje. Reikia atlikti pavardžių tyrimus, nes dėl įvairių priežasčių pavardės buvo „suamerikonintos“. Atsekame kaimų ir miestelių pavadinimus, pažymime juos žemėlapyje.

Atvykę į Ameriką XX š. pradžioje labai dažnai vienos šeimos nariai, ieškodami darbo, pasklisdavo po įvairias valstijas, ir šeimos ryšiai nutrūkdavo.

Dalis "Volungės" dainininkių, atlikusių muzikinę programą Lietuvos prezidento V. ADAMKAUS ir p. A. ADAMKIENĖS garbei surengtame pokylyje Toronto Lietuvių Namuose 1999 m. spalio 23 d. Iš kairės: Daiva Blynaitė, Danguolė Juozapavičiūtė, Žibutė Janeliūnienė ir Julija Adamonytė

Praėjus keletui dešimtmečių, žmonės pradeda ieškoti savo pusbrolių ir pusseserių. Genealogijos skyrius gauna daug laiškų ir iš Lietuvos su prašymais padėti surasti gimines, su kuriais ryšiai nutrūko karo arba sovietiniais metais. Informacijų gali suteikti didelis užuojautų katalogas, pradėtas kaupti nuo 1966 m. Šiuo metu jį sudaro daugiau nei 50,000 užuojautų. Daugiausia užuojautas yra iš Čikagos lietuvių laikraščio

"Draugas" ir kitų lietuviškų laikraščių, leidžiamų JAV, Kanadoje, Australijoje, Argentinoje ir kitose šalyse, ir vietinių laikraščių anglų kalba. Muziejus pagalbininkai, aptikę žinutes su lietuviškomis pavardėmis, siunčia jas mums. Mes įtraukiame jas į katalogą. Iš užuojautos dažniausiai sužinome paskutinį adresą, vaikų vardus ir pavardes, kitų giminių pavardes. Pagal šias pavardes galima daryti tolesnes paieškas. Jau dabar ne vienam JAV ir Lietuvoje gyvenančiam piliečiui padėjome sužinoti pradinę informaciją ir suradome seniai prarastus gimines.

Kreipiamės į visų lietuviškų laikraščių skaitytojus, puoselėjančius lietuvių kultūrą ir besidominčius savo praeitimi. Suradę bet kokio laikraščio užuojautų skyrelyje lietuvišką pavardę ar gavę informacijos iš kitų šaltinių siųskite į Balzeko lietuvių kultūros muziejaus genealogijos skyrį. Taip padėsite kaupti užuojautų katalogą, kuris suteiks informacijų ateinančioms lietuvių išievių kartoms.

Muziejaus adresas: 6500 South Pulaski Road, Chicago, IL 60629, USA. Tel. 773 582-6500, Fax 773 582-5133.

Loreta Mizarienė, Genealogijos skyriaus vedėja

Spaudos laisvės žalojimas

AURELIJA M. BALAŠAITIENĖ

Per daugiau kaip penkerius dešimtmečius intensyvaus darbo spaudoje įsigijau nemažą patirtį ir orią pagarbą redaktoriams, gerbiantiems žurnalisto teisę į spaudos laisvės bei savo nuomonės pareiškimo principą, kaip tai jau nuo seno yra visame civilizuotame pasaulyje, kuris nebuvo sužalotas sovietinės filosofijos. Atrodo, kad ir prancūzų šūkis "tegyvuoja skirtumai" (Vive la difference) prigijo užsienio lietuvių spaudoje. Panašiai vertintinas yra ir vieno Amerikos prezidento istoriškas posakis, "aš su tavo nuomone nesutinku, bet esu pasiryžęs pakauti savo gyvybę už tavo teisę ją atvirai pareikšti", tapęs vienu iš pagrindinių spaudos ir žodžio laisvės principų.

Gražu, kad, rankraštyje užtikus aiškia klaidą, redakcijos personalas prašo autoriaus leidimo klaidą ištaisyti. Aišku, čia nekalbama apie nosines ar taškos trūkumą, bet esminę teksto klaidą. Deja, paskutiniuoju metu žodžio laisvės principas jau yra gerokai pažeistas ir net sužalotas.

Prieš maždaug dvejus metus "Dirvoje" radau po savo pavardę man visai nepažįstamą tekstą, dėl kurio turėjau rimtų nemalonumų net Los Angeles mieste, kol man pagaliau pavyko įrodyti tiesą, pasiuntus kompiuteryje dar tebegulėjusį straipsnio originalą. Kurį laiką negalėjau prisiversti rašyti, bet mano bičiuliai mane maldavo grįžti į "Dirvą", kurioje rašau nuo 1949 metų.

Ir vėl nauji, nors neesminiai incidentai pradėjo kartotis. Jei redaktoriumi koks nors straipsnis atrodė nepriimtinas, jis gali būti grąžinti autoriui, bet negali jo žaloti savais išsireiškimais ir mintimis. Tokių incidentų sekė ir daugiau, ypač "nukerant" mano galutinę išvadą ir sąmoningai straipsnio tekste pralaidžiant ar pakeičiant žodžius, tuo gerokai sužalojant mano pagrindinę mintį.

Spalio mėnesio pradžioje Klyvlando visuomenė iškilmin-

gai minėjo tradicines Lietuvių dienas, kurioms tema buvo parinkta Vinco Kudirkos mirties šimto metų sukaktis. Pagrindinę programos dalį atliko iš Lietuvos atkviestos profesionalės: VD universiteto docentė Irena Slavinskaitė ir aktorė Virginija Kochanskytė. Šventės rengėjai iš anksto man užsakė rašyti išsamų straipsnį, todėl per išleistą programą sėdėjau plunksna ir bloknutu apsišarvavusi. Nesunku buvo sekti docentės puikiai paruoštą paskaitą apie Kudirkos asmenį, o po jos į sceną dramatiškai įžengus aktorei Kochanskytei, jau reikėjo stipriai susikoncentruoti, kad galima būtų sekti jos "Lietuvos tilto atsiminimų" interpretaciją. Ji šokinėjo aplink mikrofoną, tryčiojo, mostigavo rankomis, kaitaliojo balsą, daug ir garsiai juokėsi, publikoje sukeldama tolygią reakciją, tačiau "Dirvos" redakcija mano straipsnyje įterpė savo komentarą, kad "ji išraiškingai mintinai perskaitė" Kudirkos "Lietuvos tilto atsiminimus".

Deja, nesuprantu, kaip galima "mintinai skaityti". Jei kas nors atliekama "mintinai", tai "neskaitoma", bet gal deklamuojama, išvaidinama ar pasakojama. Atrodo, kad didžiąjai publikos daliai toji gaudžios satyros parodija patiko, nors tai įspūdį galima būtų nurašyti į teksto iškreipimą ar jo nesuprantamumą publikai, paveiktai aktorės sceniško elgesio.

Po programos nuomonėmis

apsikeitė su bičiuliais. Pasirodžius "Dirvoje" mano straipsniui apie Lietuvį dienų programą, išgirdau piktokus priekaištus: "Tu viena kalbi, o kita rašai. Kodėl tokia hipokrizė? Bijai savo nuomonę viešai pareikšti?"

Kai perskaičiau po mano pavarde drastiškai iškreiptą tekstą, nei turiniu, nei mintimi nepanašų į manąjį, pasijutau ir nuskriausta, ir pažeista. Pripažįstu teisę redaktoriui turėti priešiną savo nuomonei, tačiau griežtai protestuoju prieš jo nuomonės "įrėminimą" ir mano pavarde pažymėtą straipsnį. Visų pirma pats redaktorius turėtų teisę parašyti savo paties nuomonę ar net mano straipsnio gale prirašyti pastabą, kodėl su mano nuomone nesutinka... "Audiatur et altera pars", sako garsus lotyniškas priežodis, kurio gilią mintį taikau ne sau vienai, bet abiem priešingų nuomonių pusėm. Tačiau nedovana-notina žaloti autoriaus teises, iškreipant jo minčių turinį...

Kas gali šioje srityje padėti? Būtų prasminga, kad Lietuvių žurnalistų sąjunga susirūpintų savo narių teisių pažeidimu, taip pat ir leidėjai neturėtų likti abejingi redaktorių savivalei. Spaudos ir žodžio laisvė yra vienas iš kilniausių demokratijos principų, kurių neturime teisės pažeisti.

Baigiu savo "elegiją" su net man pačiai gaudžia mintimi: "Jaučiuosi kaip paukštis palaužtais sparnais".

Vilniaus meras JUOZAS IMBRASAS, lydimas GRAŽINOS LAPIENĖS, aplankė "Woodgreen Community Centre" Toronte, pavadindamas negalėjusią dalyvauti p. ALMĄ ADAMKIENĘ

Nuotr. I. Ross

KELIAUTOJO UŽRAŠAI

Tūkstantinės istorijos kraštas Iranas

STASYS DALIUS

(Tęsinys iš praėjusio nr.)

Armėnų gyvenvietė

Sekančių tiltų, skirtų automobiliams, atvykstant į armėnų sekciją. Jų gyvena Irane apie 200,000, o Isfahane mieste apie 10,000. Armėnai yra ortodoksų tikėjimo. Jie šacho buvo perkelti į kitą upės pusę, kad išvengtų nesusipratimų su musulmonais. Jiems leista turėti savo šventovę, atlikti apeigas, švęsti šventes. Net leidžiama savo reikalams pasigaminti vyno. Universitete yra įsteigta armėnų katedra, kur mokoma armėnų kalbos ir kultūros. Turi ir vieną savo atstovą Irano parlamente.

Aplankom ortodoksų Vank katedrą. Viduje tamsoka. Sienose ir lubose paveikslai ant tinko. Neleidžiama fotografuoti. Vadovas pasakoja, kad balandžio 24 d. armėnai mini 84 metų sukaktį, kai 1915 m. Otomanų turkai išžudė ar ištrėmė du milijonus armėnų. Rytojaus suvakčiai kaip tik dabar vyko ruošta katedroje ir lauke aikštėje.

Prie katedros atskirame pastate įrengtas labai turtingas rodiniais armėnų muziejus dviejuose aukštuose. Jame sukrauta senos religinės knygos ir pergamentai nuo 1300 m. ranka rašyti ir iliustruoti. Liturginiai indai, vyskupų drabužiai, mitros, pinigų rinkiniai, paveikslai ir portretai armėnų veikėjų ir vyskupų. Tautiniais drabužiais apdengtos figūros. Pergamente išrašyti įvairūs dekretai, suteiktos privilegijos nuo 1430 m. Labai gerą įspūdį susidarė aplankę šį muziejų. Susipažinome su armėnų istorija, kuri panaši į Lietuvos. Labai gerai, kad po rodiniais buvo angliški įrašai.

Kitos įdomybės

Popietinėje išvykoje po Isfahan miestą pirmiausia atvykome prie siūbuojančio minareto. Tai du minaretai, kurie nėra labai

aukšti ir jų siūbavimą gali jausti tik užlipęs į patį viršų. Jie savaime nejudą, bet įlipęs žmogus į smailėjančio minareto viršūnę, atsimeręs rankomis į minareto sienas pradeda judinti minaretą ir abu minaretai pradeda lengvai siūbuoti. Viršuje stovint ant grindų irgi jaučiama vibracija. Po minareto bokštais yra kapas vieno jų švento žmogaus, palaidoto prieš 700 metų.

Atvykom ir į Zaratustros Ugnies šventyklą, esančią ant aukšto status akmensinio kalno su kyšančiu aukštu bokštu. Bاندžio lipiti į tą kalną, bet nė iki pusės nepajėgiau užkopti. Pusė iš mūsų grupės nė nebandė kopiti į tą statų kalną.

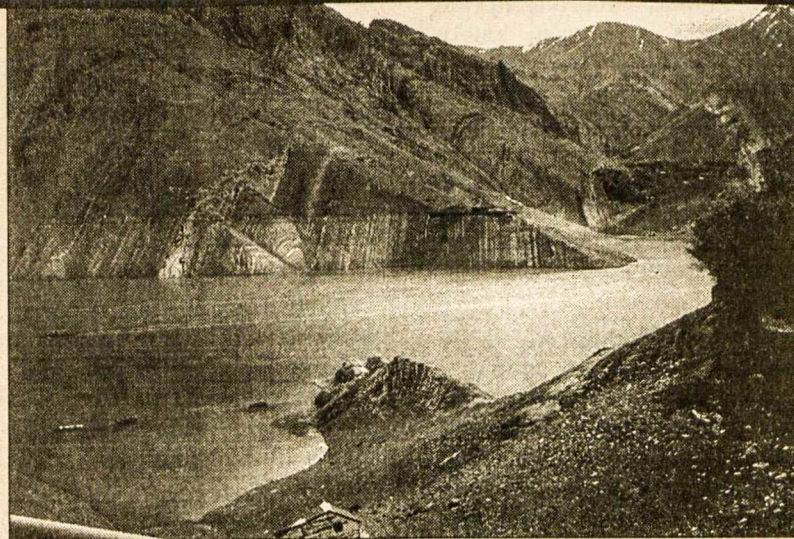
Grįžtam atgal į miesto medžiais apsuptas gatves, kur vienoje gatvelėje stabtelim prie aukšto apvalaus bokšto su daugybe langelių pačiame viršuje. Vadovas sako, kad tai balandžių bokštas, kur jų šimtai perėdavo bokšto viduje, o jų surinktos išmatos buvo naudojamos trąšoms. Dabar stovi tuščias ir karvelių nėra.

Pasigrožėję miestu ir aukštyn kylančiais kalnais, iš parko leidomės žemyn. Mus dar užvežė į kilimų parodą, teisingiau –

didžiulę krautuvę. Čia mus susodino ant mažų taburečių ir rodė vieną po kito įvairiausių Irano gamybos kilimus. Parodė kaip rišamas šilko kilimas, kurio trim eilėm surišti reikia visos dienos – 10 val. Baigiamas kilimas per dvejus metus surišus šimtus tūkstančių mazgų. Tokio kilimo kaina iki 10,000 dol. Niekas iš mūsų grupės nebandė pirkti čia kilimų.

Rytmytyje lankome 40 kolonų rūmus, kurie statyti XVII š. Visos rūmų kolonos yra medinės. Dideli kambariai su tapytais ant sienų paveikslais. Pirmoje salėje paveikslai iš Irano kovų XVII š., o apačioje po stiklais padėtos senos Korano knygos, auksu papuoštos. Viena sena Korano knyga išrašyta ant 20 metrų pergamento. Prie vienos Korano knygos angliškai parašyta, kad tai iš IV š. Vargu ar tai galėjo būti, jei islamas prasidėjo VII š. Ten padėta pergamente surašyta vedybų sutartis iš XIII š. irgi paaukuota. Didžioji salė su mūšio paveikslais yra labai erdvi, o šoninės žymiai mažesnės.

Iš tų rūmų pasivaikščiodami pasiekiam Imam keturkampę aikštę-skverą, kuris yra didžiausias visame Irane, įrengtas XVII

Kalnų upės vanduo užtvėntas prie Teherano

š., kai karalius padarė Isfahan miestą Irano sostine. Didžiuliam plote daug fontanų, medelių, gėlių, žolės. Prie šios aikštės glaudžiasi visi pagrindiniai statiniai – bazaras, dvi mečetės, karaliaus rūmai.

Pagrindinė mečetė skirta karaliui. Jos statyba užtruko 18 metų. Jos apvalus kupolas yra 43 m aukščio, papuoštas imant-raus rašto mėlynos spalvos mozaika. Nišoje, žiūriniųioje į Meką, yra architektų įrašas: "Tik Dievo dėka šis nusizėmęs tarnas galėjo pastatyti šią mečetę". Vietinis vadovas pademonstravo labai gerą mečetės akustiką: gražiu balsu pagiedojo iraniską giesmę, kuri stipriai nuskambėjo per visą didelę mečetės plotą iki pat lubų.

Per Irano-Irako karą, trukusį 8 metus, žuvo labai daug iranėčių karių. Didžiulės jų kapinės yra Gėlių parke ir vadinamos Kankinių kapinėmis.

Aplankėm dar vienus gražius rūmus "Sotun Palace", kurie pastatyti parke tarp medžių ir gėlynų. Jo sienos išpuoštos dailininkų Saffarid (866-903 m.) laikotarpio darbais. Rūmai turi verandą su 18 kolonų, kurios atsispindi ramiame vandens tvenkinyje prie rūmų.

Pasigrožėję rūmais, gėlynais ir visa parko aplinkuma pėsti pereinam per visą didelį skverą, kurio šonuose daug įvairių krautuvų. Tai centrinė miesto pre-

kyvietė. Visų rūšių rankų darbai čia parduodami. Ten buvo gera proga išleisti išeikistus pinigus ir su pirkiniais grįžti į viešbutį.

Teherane prasidėjo ir baigėsi kelionė

Turėjom keltis 5 v.r. ir ruoštis skrydžiui į Teheraną. Atvykę į orauostį 7.45 v. pakilom lėktuvu skrydžiui ir per valandą pasiekėm Teheraną. Kiek apsisvarę pradėjom kelionę po miestą. Pirmiausia atvykome į buvusio šacho Pahlavi rūmus, kur dideliame parke yra išmėtyta 18 atskirų rūmų. Mums leido apžiūrėti tik Reza Pahlavi (1925-1941 m.) rūmus. Jie pastatyti paskutinio šacho Mohamed Pahlavi tėvo prieš 70 metų.

Prieš įeinant į tuos rūmus reikėjo nusiatyti batus, nes viduje visi kambariai iškloti brangiomis kilimais. Į kambarius galėjome žvilgtelėti tik per duris. Kambariai palikti su visu apstatymu kaip kad buvo senovėje. Didelis salonas su minkštais baldais ir valgomasis kambarys, apstatytas indais apatinėje dalyje, o viršuje salė iš veidrodžių ir miegamasis. Marmoro prausykla. Jos spintoje sudėti šacho Pahlavi tėvo asmeniniai daiktai – kišeninis laikrodis, akiniai, plaukams šepetys, du veidrodžiai. Šiuose rūmuose mėgo dažnai svečiuotis Jordanijos karalius Hussein.

Prie vartų – Baltieji rūmai,

Tačiau mes čia nesusitajam, vingiuodami kalnų keliu važiuojam tolyn, kol pasiekiam upės žiotis, kur užtvėntas vanduo nepasiekia. Užtvėnto vandens ilgis – 5 km, o plotis 128 m. Vasaros metu būna kiek nusekęs. Pasiekiam nusekusią upę, kuri varo dumblyną vandenį vietomis visai mažą srovele. Joje yra žuvų – upėtakių.

Čia tarp tų dviejų aukštų kalnų per upę aukštai ištietas lynas nuo vieno kranto iki kito. Šioje sustojimo vietoje yra kariuomenės apmokymo vieta, todėl vadovas perspėja, kad negalima fotografuoti. Čia mūsų vadovas Ali atliko kariuomenės tarnybą 9 mėn. Jam teko lynu iš vieno kranto į kitą pasikabinus peršliaužti. Kadangi nesimatė jokių sargybų aplinkui, tai vis tiek pradėjom fotografuoti upę ir ją supančius aukštus be medžių kalnus.

Grįžtam prie restorano, kur susėdę verandoje su vaizdu į užtvanką, geriam arbatą, žvelgiam į supančių kalnų snieguotas viršūnes, užtvankos pakraščiais išsprogusius medelius bei krūmus ir vingiais išraižytą pakrantės kelią, kuriuo juda daug automobilių, nes ši vieta yra labai populiari. Pavalgėm pietus ir kalnų vingiais grįžtam į Teheraną. Vakare 9 v. paliekam viešbutį kelionei į orauostį ir vidurnaktį išskrendam atgal į Toronto.

(Pabaiga)

Kanadietės moterys, mūsų grupės bendraketelėvės, su iranėčių apranga

"Kamertonas" Čikagoje

ALDONA ŠMULKŠTIENĖ

Seniai lauktas ir žiniasklaidos plačiai išgarsintas Kauno mišrus choras "Kamertonas" 1999 m. spalio 17 d. koncertavo Jaunimo centre Čikagoje. Koncertą rengė "Margutis II". Choro vadovas – Algirdas Viesulas, chormeisteris – Linards Klešnieks, koncertmeisterė – Marija Čepinskienė, choro pirmininkas – Vytautas Normantas.

Choro koncertinių kelionių JAV programa pavadinta "Gintaro lašelį Tau nešu ant delno". Pavadinimas atspindėjo šio choro meilę lietuviškai dainai ir klausytojams, kurie atėjo jų koncertais pasigėrėti!

Choristai po vieną ėjo per salę į sceną; atrodė oriai. Įžangai sudainavo "Už Raseinių ant Dubysos" (m. J. Naujailio, ž. Maironio) ir tada vadovas A. Viesulas kreipėsi į gausiai susirinkusiuosius, užpildžiusius visą didelę salę ir balkoną. Jis sveikino visus, sakydamas: "Savo dainomis norime duoti savo širdies šilumos, kad Jūs širdis sušildytų ir paliktų ilgam atminimui".

Koncerto pirmoje dalyje girdėjome dar 13 puikiai atliktų dainų: 4 harmonizuotas liaudies dainas – V. Bukevičiaus, Kl. Griauzdės, Z. Bružaitės ir J. Tallat-Kelpšos – ir be jau minėtų "Už Raseinių", dar 8 dainas ir giesmes, sukurta kompozitorių A. Vanagaičio, A. Kačanausko, M. K. Čiurlionio, V. Miškinio, L. Vilkončiaus, B. Gorbulskio, A. Raudonikio ir A. Martinaičio pagal įvairių poetų (ir kai kurių pačių kompozitorių) žodžius: Putino, J. Meko, A. Dabulskio, V. Bložės, M. Martinaičio.

Antroje dalyje vėl buvo gražiai sudainuotos dvi harmonizuotos liaudies dainos St. Šimkaus ir J. Tamulionio, Ūdrio daina iš V. Klovos operos "Pilėnai" (ją atliko solo Ričardas Rudvalis, palydėtas choro) ir 9

kiti lietuvių kompozitorių (J. Gudavičiaus, Vl. Jakubėno, B. Dvariono, J. Govėdo, R. Čyvytės-Kliorienės, A. Bražinsko, L. Vilkončiaus ir St. Šimkaus) kūriniai sukurti pagal Vanagaičio, P. Vaičiūno, J. Degutytės, N. Kersnauskaitės, A. Slavicko, A. Dabulskio, J. Marcinkevičiaus ir J. Zauervaino žodžius.

Koncertą užbaigiant buvo įspūdingai sugiedota "Lietuviais esame mes gimę", kurią giedant visi atstojo ir giedojo kartu su choru iš visos širdies, o dirigentas dirigavo ir chorui, ir salėje esantiems giedotojams!

Nors "Kamertono" specialybė yra klasikinė ir religinė muzika, bet šiame koncerte dainuotos dainos buvo taip parinktos, kad patenkintų įvairias klausytojų. Jos buvo įvairių laikotarpių ir įvairaus amžiaus lietuvių kompozitorių sukurtos ar harmonizuotos.

Choro vadovas ne tik dirigavo, bet ir trumpai bei vaizdžiai supažindino klausytojus su dainomis. Keletą dainų dirigavo ir chormeisteris Linards Klešnieks. Dalį dainų fortepijonu palydėjo koncertmeisterė doc. Marija Čepinskienė; pora dainų buvo palydėta skudučiais.

Choro vadovas A. Viesulas į sceną iškviėtą koncertų organizatorę JAV LB Kultūros tarybos pirm. Mariją Remienę, kurią apdovanojo nauja Lietuvoje išleista knyga – "Tūkstantmečio Lietuva".

M. Remienė dėkojo vadovui ir visiems atlikėjams bei gausiai atsilankiusiems klausytojams. Ji priminė, kad choras dainuoja nuo atvykimo į JAV beveik kasdieną. Jie giedojo ir Tėviškės parapijos šventovėje.

Po trumpų kalbų ir apdovanojimų M. Remienė kvietė visus į JC kavinę vaišėms ir pabendravimui su svečiais dainininkais iš Kauno!

"Kamertono" choras 1999.X.17 Jaunimo centre Čikagoje su vadovu ALGIRDU VIESULU Ntr. Z. Degučio

Negėstančios "Aukuro" šviesos

Aktorės-režisierės Zuzanos Arlauskaitės-Mikšienės 25-rių metų mirties sukaktįje Hamiltono "Aukuras" suvaidino Vytauto Alanto "Šiapus už dangos"

DANUTĖ JANKIENĖ

Spalio 23-ios dienos popietę rinkosi žmonės iš Detroito priemiestyje esantį Dievo Apaizdos parapijos kultūrinį centrą.

Kairėje salės pusėje – įdomi, meniškai sutvarkyta aktorės režisierės Zuzanos Arlauskaitės-Mikšienės 20-ties metų sceninio darbo parodėlė. Tai nuotraukos iš jos statytų veikalų, laikraščio iškarpos, žurnalai, teatro festivalio leidiniai, knygos, pažymos ir t.t. "Aukuro" pasirinktas rašytojo V. Alanto veikalas "Šiapus už dangos" buvo pats tinkamiausias Z. Arlauskaitės-Mikšienės prisiminimo vakarui. V. Alantas tą veikalą parašė jos prašomas, ir buvo suvaidintas Detroito dramos mėgėjų sambūrio 1957 m.

Prieš spektaklį šias eilutes rašančiai teko maloni pareiga pakalbėti apie aktorę-režisierę Z. Arlauskaitę-Mikšienę ir jos kultūrinį įnašą Detroito besikuriančios pokario lietuvių gyvenime. Po to "Aukuras" uždegė scenos meno ugnelę. Atrodo, buvome išsiilę lietuviško teatro, tad kiekvienas juokingas žodis juoku aidėjo ir salėje.

Pagrindinio veikėjo – rašytojo užduotis parašyti komediją. Rašytojas, režisierės prikalbinėtas, ima intrigomis "šokdinti" savo draugus būsimam veikalui. Netikėtai ir jis pats su žmona įtraukiami į partnerių pasimainymo sukurį. Įsimaišius uošvei

susidaro situacijos su nelauktais pasėkomis.

Rašytojo Mato Žvynakio vaidmenį atliko Algirdas Kynas. Jis beveik ištisai buvo scenoje ir gerai išlaikė charakterį net ir neveikimo momentais. Ypatinai gerai atrodė paskutiniame veiksmo, kai jau žinojo, kad situacija jo rankose: veikalas rašomas su numatoma laiminga pabaiga.

Vida – Marija Kalvaitienė, kaprizingos, užsigaunanti, pavyduolės rašytojo žmonos vaidmenį atliko pasigėrėtinai. Jai reikėjo scenoje ir šokti, ir sportuoti, greitai atleisti, greitai užpūkti. Tie visi jausmų pasikeitimai buvo įtikinantys.

Dailininką Joną Kaulakį vaidino Vytautas Štuitkis. Iš veikalo ne visai aišku, ar jis buvo tik mergišius, ar tikrai ieškojo įkvėpimo naujiems kūriniais. Momentais jis buvo besipakuojantis menininkas, momentais bailys, o veikalo atomazgoje besiblašantis tarp dviejų moterų meilės. Savo vaidmeniu sudarė daug juokingų scenų.

Dailininko žmona Alė – Danutė Kudabaitė sugebėjo subtiliai, kartais ir be žodžių, daug pasakyti. Aiškiai matėsi, kada jos žvilgsniai glostė ir kada dūrė peiliu. Koketuodama ir viliodama mokėjo taip žavingai juoktis, kad nejučia nuo pirmajaus veiksmo akys kryo į ją, esančią antrajame plane.

Profesorių Jurgį Švilpą vai-

Algirdas Kynas, Elena Dauguvietytė-Kudabienė, Vytautas Taseckas, Marija Kalvaitienė Vyt. Alanto veikalo vaidinime "Šiapus už dangos" Detroito

Mano partija - Lietuva

Mano partija – Lietuva,
Kur Čiurlionio Vilties žvakė dega,
Kur suglaudę pečius budi sūnūs,
Tarsi Žalgirio narsūs galiūnai,
Kur arimuose blyksi noragai.

Mano partija – Lietuva,
Tremties ledą krūtinėje ištirpdžius,
Partizanų krauju vilgius lūpas;
Prie Kalantos ugnies ji suklupus,
Šviesa Laisvės mus trokštančius girdė.

Mano partija – Lietuva.
Paklausyk – joje protėvių skundas.
Ne tik Trakuose, Vilniaus pily
Kunigaikščių dvasia iškili
Vėl mus žadina. Ar visi bundam?

Mano partija – Lietuva.
Kam suskaldėt lyg tošį beržinę,
Kam Vieniybės drobulę sukarpet?
Kurgi glausimės vėjus sužvarbę,
Jeigu mes nemylėsim Tėvynės?

Janina Marcinkevičienė
(Štrimaitienė)

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Trečiasis tarptautinis Čiurlionio pianistų konkursas įvyko Lietuvos muzikos akademijoje š.m. rugsėjo 17 d. Dalyvavo 41 pianistas iš įvairių Europos kraštų ir 11 lietuvių. Šalia to vyko ir vargonų muzikos konkursas, sutraukęs 25 vargonininkus iš 8 valstybių. Vienas iš konkurso vertintojų, prof. G. Parodi pripažino, kad Čiurlionio dailės darbai padėję jam geriau suprasti lietuvių dvasią.

Dail. Daivos Karužaitės tapybos darbų paroda Čikagos Jaunimo centro Čiurlionio galerijos salėse buvo atidaryta š.m. spalio 8 d. poezijos skaitymu, šokių ir muzikine įžanga. Paveikslai be pavadinimų, bet sugrupuoti temomis "Džiaugsmas", "Liūdesys", mokinių paveikslėliai. Laima Krivickienė "Drauge" (1999.X.23) išsamiai ir teigiamai įvertina šį originalų kultūrinį renginį.

Kasmetinės JAV Lietuvių bendruomenės kultūros tarybos premijos, be anksčiau paskelbtų, paskirtos dar: pedagogui Juozui Masilionui už didelį įnašą į lituanistinį švietimą išeivijoje, Aldonai Stempužienei, "Tėvynės garų" Klyvlande radijo vadovei ir dail. Jurgiui Daugvilai. "Draugo" pranešimu, švietimo premija paskirta 50 metų gyvavimo sukaktį švenčiančiai Bostono Maironio lituanistinei mokyklai. Premijų dydis nenurodytas. Jų mectenas JAV Lietuvių fondas.

Parodų sezono pradžią Vilniuje savo dalyvavimu sustiprino dail. Jonas Rimša (1903-1978), kurio darbai buvo rodomi net trisiose "Vartų" galerijos salėse. Šis menininkas, jau nuo 1928 metų išeivis, iškilęs Pietų Amerikoje, pagraisėjęs pasaulyje, mažiau buvo pažįstamas lietuviams negu kitataučiams. Kilimo nuo Svėdasų, Austrijoje mokėsi siuveljo amato, bet jautė, kad priklauso meno pasauliui. Gyveno Argentinoje, 1931-1934 m. studijavo tapybą, rengė parodas, šalia įvertinimo patyrė ir skurdo. Krautėsi iš valstybės į valstybę (Bolivija, Brazilija, vėl Argentina), kol pagaliau (1967 m. persikėlė į JAV, apsigyveno Kalifornijoje, kur ir mirė. Testamentu savo darbus paliko Lietuvai, bet geriausiai likę Pietų Amerikos galerijose ir muziejuose. Įdomu ir tai, kad šioje parodoje 15 dailininko darbų išstatyta iš prezidento V. Adamkaus ir p. A. Adamkienės rinkinio. Jiedu dail. J. Rimšos parodą buvo surengę Čikagoje 1966 m.

Didelio lituanisto autobiografija

Zigmas Zinkevičius yra vienas žymiausių mūsų amžiaus lituanistų. Jis paskelbė *Lietuvių dialektologiją* 1965-ais metais. Šalia šio stambaus tomo jis parašė dvitomę *Lietuvių kalbos istorinę gramatiką* (1980 ir 1981) ir šešiatomę *Lietuvių kalbos istoriją* (1984-1994). *Rodyklės ir bibliografija* pasirodė atskira knyga 1995 metais. Parašė daug mokslinių straipsnių įvairiomis lituanistikos temomis.

Daug mokslininkų atlieka savo darbą, bet nėra apsiejamu gyvenimu: jų raštai yra jų gyvenimo istorija. Visiškai kitaip yra su šia knyga: Zinkevičius (gimęs 1925 m.) nuo pokario metų dirbo šalia profesorių Juozo Balčikonio, Vinco Mykoliaičio-Putino, Balio Srugos, Jono Kuoppo, Juozo Senkaus ir kitų svarbių lituanistų. Zinkevičius į komunistų partiją neįstojo. Bet neseniai jam teko perskaityti Vilniaus universiteto partinio komiteto ir Istorijos-filologijos fakulteto partinio biuro pokario dešimtmečio proto-

Vilniaus universiteto teatre "Minimum" š.m. rugsėjo 24 d. buvo suauktas Lietuvos universitetų teatrų vadovų susirinkimas, kuriame svarstyti veiklos planai daugiausia dėmesio skiriant įvykiančiam renginiui "Jaunimo Šekspyras 2000" – trečiajai jo daliai. Praėjusį pavasarį, Vilniuje ir Kaune pasirošus, buvo pristatytas jungtinis spektaklis "Aprėškimas pagal Šekspyrą", surengtos diskusijos apie moralinių vertybių būklę pradedant naują tukstantmetį. Ateinančiais metais numatoma ir mokslinė konferencija Šekspyro kūrybos aktualumui aptarti.

Prof. Edvardas Gudavičius parašė naują Lietuvos istorijos knygą, kurią remiant Čikagos Vyduono fondų išleido Lietuvos rašytojų sąjungos leidykla. Pastarosios redaktoriaus V. Girdzijauskas neseniai su tuo veikalu (pirmuoju jo tomu) Rašytojų klube supažindino gausius dalyvius. Pabrėžta, kad tai mokslo ir meno sintezės kūrinys, apimantis Lietuvos istorijos laikotarpį nuo seniausių laikų iki Liublino unijos 1569 metų, kitokia metodika pasiekęs visumos, ko kitiems istorikams nepavykė padaryti. Knygą galima gauti Vyduono fonde. Adresas: 14911, 127 St., Lemont, IL 60439. Tel. 630 243-0865.

Dr. William R. Schmalstieg, amerikiečių kalbininkas, vienas žymiausių pasaulio baltistų, Pensilvanijos universiteto profesorius, š.m. spalio 3 d. atšventė savo 70-tąjį gimtadienį. Visas jo gyvenimas buvo glaudžiai susijęs su lituanistika. Jo profesoriai Pensilvanijos un-te Filadelfijoje buvo Antanas Salys, Vincas Krėvė-Mickevičius, Alfredas Sennas. Nėra abejonės, kad šie Lietuvos mokslininkai padarė įtakos W. Schmalstieg'ui. Sukaktuvininkas 1956 m. apgynė daktaro disertaciją "Slavų kalbų įtaka lietuvių kalbai". Nuo to laiko baltų kalbų tyrinėjimas tapo pagrindine mokslinio darbo sritimi. Anglų kalba yra paskelbęs ištisą seriją tos srities knygų. Be to, su kalbininkais L. Dambriūnu ir Ant. Klimu yra paruošęs ir išleisdinges "Senovės prūsų kalbos gramatika" (1974), "Senovės prūsų kalbos studijos" (1976), "Lietuvių kalbos istorinė sintaksė" (1988). Kaip rašo "Dieuvidis" (1999 m. spalio 8-21) sukaktuvininką sveikino Lietuvos kalbininkai.

Snk.

Naujas mokslinis žurnalas

1999 m. rudenį išleistas pirmas naujo mokslinio žurnalo *Archivum Lithuanicum* tomas. Vyriausias redaktorius – Giedrius Subačius.

Šio tomo pratrėmėje aiškiai nustatomi žurnalo tikslai. *Archivum Lithuanicum*, tradicinės filologijos žurnalas, yra skirtas senesnių lietuviškų raštų šaltinių, tų raštų sąsajų ir apskritai genezės studijoms. Bet tai tik vienas žurnalo profilio bruožas. *Archivum Lithuanicum* skiriamas ir socialinei lietuvių kalbos istorijai. Sujungęs filologinį ir sociolingvistinį aspektus šis žurnalas yra unikalus leidinys. Jis informuoja apie lietuvių rašomosios kalbos istoriją, lietuvių bendrinės kalbos formavimo istoriją ir pateikia senesniųjų lietuviškų tekstų filologinę analizę.

Šiame pirmame tome paskelbti septyni stambūs straipsniai. Sekcijoje *Publikacijos* išspausdintas Dainoros Počiūtės darbas "Rankraštinių giesmės Danieliaus Kleino giesmynė". Paskutinėje sekcijoje yra penkiolika recenzijų apie svarbias knygas, neseniai pasirodžiusias ir liečiančias žurnalo tematiką. Ypač įdomi Subačiaus recenzija apie John H. Fischer *The Emergence of Standard English*, nes ten taip pat pateikiama medžiaga apie lietuvių bendrinės kalbos raidą.

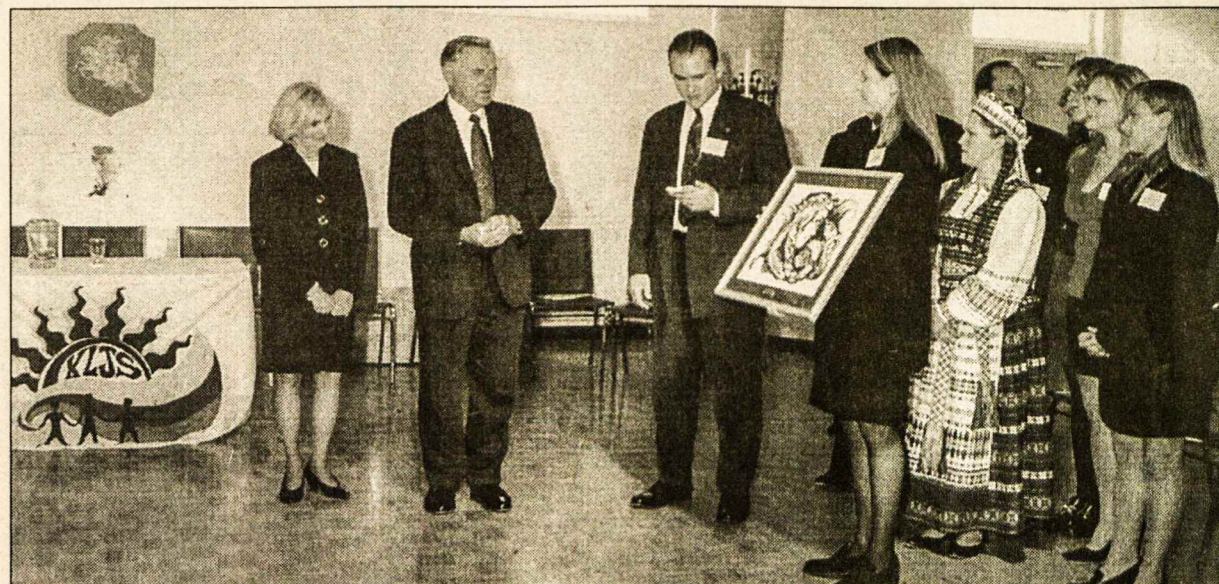
"Archivum Lithuanicum" 1: 1999, 275 psl., leidžiamas kartą per metus. Redakcija: Lietuvių kalbos institutas, Antakalnio g. 6, LT2055 Vilnius, Lietuva.

Alfred Bammesberger

Kelių chorų dirigentė DALIA VISKONTIENĖ lietuvių visuomenės susitikime su Lietuvos prezidentu VALDU ADAMKUMI 1999.X.24 Anapilno salėje Mississauga

Nuotr. Ed. Petrausko

Lietuvos prezidentui VALDUI ADAMKUI ir p. ALMAI ADAMKIENEI, besilankantiems Kanadoje, Kanados lietuvių jaunimo sąjungos atstovai įteikė dovaną – jaunus dail. Rimos Mačikūnaitės paveikslą "Eglė žalčių karalienė"

Nuotr. K. Balliūnaitės

PRISIKĖLIMO PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 College St., Toronto, Ontario M6H 1A8
Telefonai: 416 532-3400 ir 532-3414
FAX: 416 532-4816
Anapilyje telefonas: 905 566-0006

KASOS VALANDOS: pirmadieniai, antradieniai ir trečiadieniai nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniai ir penktadieniai nuo 9 v.r. iki 8 v.v.; šeštadieniai nuo 9 v.r. iki 1 v.p.p.; sekmadieniai nuo 8.45 v.r. iki 12.45 v.p.p. ANAPILYJE: sekmadieniai nuo 9 v.r. iki 12.30 v.p.p.; antradieniai nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniai ir penktadieniai nuo 1 v.p.p. iki 8 v.v.

AKTYVAI per 60 milijonų dolerių

MOKA UŽ:

90-179 d. term. ind.	3.25%
180-364 d. term. ind.	3.80%
1 metų term. indėlius	4.35%
2 metų term. indėlius	5.00%
3 metų term. indėlius	5.25%
4 metų term. indėlius	5.35%
5 metų term. indėlius	5.60%
1 metų GIC-mėn. palū.	4.35%
1 metų GIC-met. palū.	4.60%
2 metų GIC-met. palū.	5.25%
3 metų GIC-met. palū.	5.50%
4 metų GIC-met. palū.	5.60%
5 metų GIC-met. palū.	5.85%
RRSP, RRIF ir OHOSP	
"Variable"	3.00%
RRSP ir RRIF-1 m. term. ind.	4.60%
RRSP ir RRIF-2 m. term. ind.	5.25%
RRSP ir RRIF-3 m. term. ind.	5.50%
RRSP ir RRIF-4 m. term. ind.	5.60%
RRSP ir RRIF-5 m. term. ind.	5.85%
Taupomąją sąskaitą iki	2.00%
Kasd. pal. taupymo sąsk.	2.00%
Kasd. pal. čekių sąsk. iki	2.00%
Amerikos dol. kasd. pal. taupymo sąsk.	2.50%

IMA UŽ:

Asmenines paskolas nuo	7.75%
Sutartines paskolas nuo	7.75%
Nekiln. turto paskolas: Su nekeičiamu nuosimčiu	
1 metų	7.10%
2 metų	7.60%
3 metų	7.80%
4 metų	7.90%
5 metų	8.00%
Su keičiamu nuosimčiu	
1, 2, 3 metų	5.95%

Duodame komercinius mortgage'us iki \$750,000.

Duodame asmenines paskolas iki \$50,000 ir mortgage'us iki 75% įkainoto turto vertės (iki \$250,000). Pardavimams pinigines perlaides (money orders) ir kelionių čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamus įvairias sąskaitas.

Kiti patarnavimai "INTERAC-PLUS" kortelė

Mūsų tikslas – ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

LEDAS REFRIGERATION AIR CONDITIONING & HEATING

Taisau ir įvedu

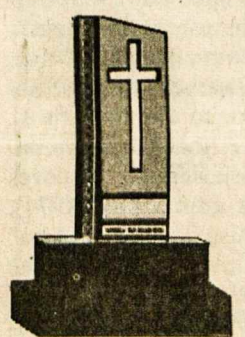
- Centrinės šildymo ir A/C sistemos
- Skalbimo mašinos, džiovintuvus
- Oro drėkintuvus (Humidifiers)
- Indų plovimo mašinas, viryklas
- Šaldymo sistemas, šaldytuvus

Atlieku dujų, vandentiekio (plumbing), elektros darbus.

Skambinti R. Jareckui

tel. 416 370-3539 arba 905 502-9614

(Nemokamai atvažiuoju į kainoti)

ROCK OF EUROPE INC. GRANITO PAMINKLAI, BRONZOS LENTOS

AUKŠTOS KOKYBĖS DARBAS
GERIAUSIOS RUŠIES GRANITAS
PROFESIONALUS PATARNAVIMAS
RAŠTIŠKA GARANTUJA

(416) 232-1250

83 SIX POINT ROAD
(Į PIETUS NUO BLOOR, NETOLI ISLINGTON)
TORONTO, ON M8Z 2X3

BPL Import/Export

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ IR LENKIJĄ

\$1.99 už kilogramą + \$20 už pristatymą
SKAMBINTI

905 545-8868 – Asta arba Beatas Brasai

Siuntiniai paimami iš namų nemokamai. Perduodame pinigus.
Adresas: 23 Springer Ave., Hamilton, Ont. L8M 2W7

ROYAL LEPAGE

Jei norite pirkti ar parduoti
namą, ar gauti informaciją,
prašau man paskambinti.
Prižadu mielai ir sąžiningai
patarnauti

Lina Kuliavienė

2320 Bloor Street West
Toronto, Ontario M6S 1P2

Tel. 416 762-8255 FAX 416 762-8853

VISAIS NEKILNOJAMO TURTO KLAUSIMAIS

– PARDAVIMU AR PIRKIMU –

sąžiningai patarnausiu.

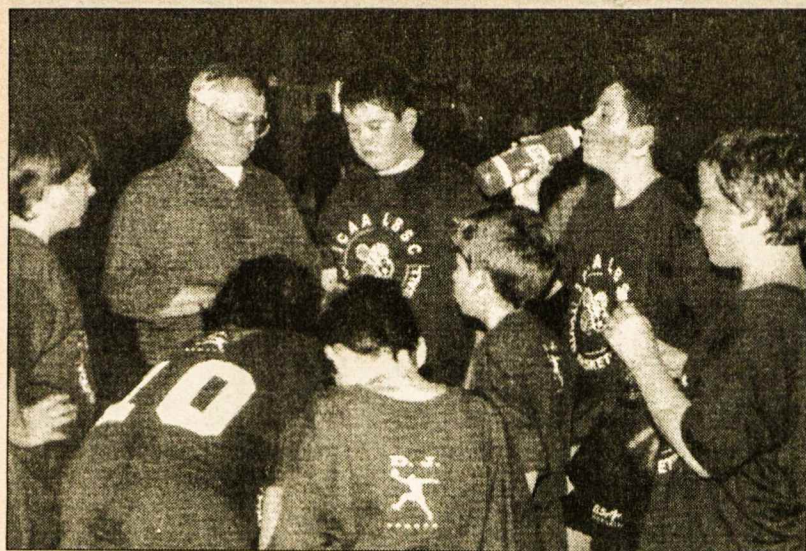
PIRMIAUSIA PRAŠAU SKAMBINTI

TEODORUI STANULIUI, B.A.

Associate Broker

Tel. 416 769-1616; faksas 416 769-1524.

RE/MAX WEST REALTY INC., 1678 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A9

Montrealio lietuvių krepšinio komanda "Taurus". Nuotraukoje – kpt. Antanas Mickus, treneris R. Otto, S. Ptašinskas, D. Cox, P. Mickus, M. Rochon ir kiti

KANADOS ĮVYKIAI

(Atkelta iš 1-mo psl.)

policininkų iš Peel apygardos, Toronto, OPP, RCMP. Net trys ligoninės su 1,500 pacientų, šeši senelėnai buvo evakuoti perkeliant senelius ir pacientus į 31 kaimyninę ligoninę. Taip išstūminta miesta saugojimo policininkai prie beveik 200 įvažiuojamų punktų bei patruliavo dieną naktį automobiliais bei sraigtasparniais su šviesomis. Tik po penkių dienų gyventojams buvo leista grįžti namo iš įvairių aplinkinių vietovių. Laimingu būdu per tą visą laiką nebuvo žuvusių nei sužeistų, beveik nebuvo vandalizmo bei vagysčių. "Tėviškos žiburiai" tą savaitę, deja, neišėjo.

Kanados Ramiojo vandenyno uostuose sustoję darbas, nes 2,000 uostus aptarnaujančiųjų darbininkų streikuoją. Nesutariamo pagrindu, kaip ir daugelio šio meto atvejų, darbo nepastovumas bei samdymas nepriklausančių unijai darbininkų. Atrodo, šis streikas (darbininkai su tikro pakrauti tik grūdus) bus netrukus jaučiamas visoje Kanadoje, nes per tuos uostus įvežama ir išvežama labai daug prekių. Kiekvieną streiko dieną prarandama apie \$100 milijonų. Federacinis transporto ministras D. Collette kol kas į šį ginčą irgi nesikiša, bet ragina abi puses grįžti kuo greičiau prie darbo stalo.

"Skate Canada" prestižinėse arba vadinamosiose "Grand Prix" čiuožimo varžybose, šiais metais vykusiose Saint John mieste (New Brunswick), čiuožimo šokių aukso medalį laimėjo Lietuvis atstovavusi pora – Povilas Vanagas ir Margarita Drobiazko. Jie jau ilgą laiką čiuožimo šokių varžybose ar žiemos sporto olimpiadoje pakliūdavo į geriausiųjų dešimtuką. Gi šiemet jie stebino žiūrovus (ir teisėjus) savo "miklių kojų akrobatika". Antrą vietą čiuožimo šokių varžybose laimėjo pora iš Ukrainos (Elena Grušina ir Ruslan Gončarov), trečia vieta pasitenkino prancūzai Isabelle Delobel ir Olivier Schoenfelder. Kanadiečių poros ši sykį liko be medalių, ketvirtoje ir penktoje vietose.

Šaltojo karo metu Kanadoje buvo sandėliuojami JAV atominiai ginklai nuo 1950 iki 1972 metų birželio, nors oficialiai Kanada niekad neleidė jokių atominių ginklų savo teritorijoje. Neseniai paskelbtas straipsnis "Bulletin of the Atomic Scientists" žurnale rašo, kad atominiai ginklai buvo laikomi net 27 valstybėse, įskaitant Kanadą, Islandiją bei Japoniją, ir mažai kas Kanados valdžios sluoksniuose apie tai žinojo. Žurnale taip pat pateikiama informacija apie mažai žinotą "atomine nelaime" Kanadoje: po to, kai min. pirmininkas Louis St. Laurent leido JAV-

bėms 6 savaites laikyti atominius ginklus Kanadoje, JAV bombonešis skrydyje iš Arizonos į Goose Bay bazę Labradoro patyrė motoro sutrikimus ir "pamėtė" savo atominį krūvį St. Lawrence upėje netoli Riviere-du-Loup. Apie šį 1950 metų lapkričio 10 dienos įvykį Kanada nebuvo painformuota iki 1990 metų, kada tai liečiantys Pentagono dokumentai buvo pergrupuoti.

Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus, neseniai lankęsis Kanadoje, pateko į naują laidą "Guinness Book of Records" (knyga, kurioje įrašomi įvairiausi rekordai, ypatingi įvykiai bei statistinės įvairenybės) kaip valstybės vadovas ilgiausiai išgyvenęs už savo vadovaujamos valstybės ribų.

Toronto ežero pakrantę jau daug kartų buvo planuojama išvalyti, pagražinti ir paruošti platesniam miesto gyventojų naudojimuisi. Tačiau vis pritrūkdavo pinigų bei energijos. Lapkričio pradžioje min. pirmininkas J. Chretien, Ontario premjeras M. Harris ir Toronto burmistras visi kartu susirinkę Toronte pažadėjo remti naujus planus pakrantės atnaujinimui. Kadangi dideli pakrantės plotai priklauso federacinei bei provincinei valdžiai, vietomis gana sunkiai užteršti anksčiau klestėjusios pramonės bei uosto įrengimų, visų trijų valdžios lygių žadėtas bendradarbiavimas duoda daugiau vilties, kad ši sykį kas nors bus padaryta. Išleistas 28 puslapių lankstinukas, pavadintas "Mūsų Toronto pakrantė: ateities banga", rodo planuojamus dviračių takus, paplūdimius, teatrą po atviru dangumi, pasivaikščiojimo bei poilsio vietas, didžiulę aikštę, talpiančią net 200,000 žmonių, laivelų prietaisus, 800 hektarų parką ir daug kitų įrengimų. Nors "trys didieji" apie finansus nekalbėjo, vėlesnė informacija mini apie \$1.8 milijono visiemis planams įgyvendinti. Ežero pakrantė taip pat nurodoma siūlomose 2008 metų olimpiados planuose, kur manoma statyti didžiulį olimpinį stadioną, vandens sporto baseiną bei sportininkų kaimelį, kuris vėliau tarnautų kaip pigių valdiškų butų rajonas.

Beverley McLachlin, kaip jau anksčiau buvo spėjama, min. pirmininkas lapkričio paskyrė naują Kanados aukščiausio tribunolo vyriausią teisėją. Tai pirmoji moteris šiose pareigose. Ši 56 metų teisininkė jau 10 metų yra Aukščiausiojo tribunolo teisėja. Kilusi iš Pincher Creek, Albertos, ji save vis dar apibūdina kaip "kaimo mergaitę"; mokslus baigė Albertos universitete, kurį laiką dirbo Edmontone, vėliau persikėlė į Britų Kolumbiją, kur iš pradžių dėstė teisę universitete, vėliau teisėjavo ir 1988 metais tapo vyriausia teisėja Britų Kolumbijos aukščiausioje teisme. Ši paskyrimą giria ne tik politikai, bet ir teisininkai, nes per trumpą laiką McLachlin sugebėjo įgyti visų pagarbą kaip gabi, išmintinga ir drąsi savo srities žinovė. G.K.

Sportas

"Aušros" žinios

– "Aušros" klubo nariai parduodė loterijos bilietus klubo veiklai paremti. Loterijos traukimas įvyks per klubo kalėdinę eglutę gruodžio 7 d.

– Praeitą sekmadienį, lapkričio 14, "Aušros" A mergaičių krepšinio komanda žaidė prieš Toronto "Lords". Laimėjo "Aušros" komanda 46-38.

– Šį sekmadienį, lapkričio 21, 1 v.p.p. salėje žais – "Aušros" A mergaičių komanda prieš Toronto "Lords". Visi kviečiami rungtynių pasižiūrėti.

– Kviečiame visus sportininkus prisidėti prie Jaunimo pasirodymo, kurį rengia muz. Rasa Poskočimienė, muz. Dalia Viskontienė ir Regina Ginotienė. Daugiau informacijos teikia Regina Masionienė, 232-2840.

Žinios iš Lietuvos

KREPŠINIS: Eurolygoje Kauno "Žalgiris" ir toliau slysta žemyn. Savo aikštėje (11-11) pralaimėjo Madrid "Real" klubui 65:67. R. Saportos varžybose Vilniaus "Lietuvos rytas" krepšininkai Izraelyje (11-09) pralaimėjo Raanano "Maccabi" klubui 78:88; Vilniaus "Sakalai" (11-10) namuose įveikė Novy Jičyn "Mlekarna Kunin" (Čekija) klubą 72:62; R. Koračo taurės varžybose Šiaulių "Šiauliai" (11-10) namuose 74:66 nugalėjo Kazan "Uniks" (Rusija); Panevėžio "Sema"-Kijev "CSKA-Ukratnafta" (Ukraina) 72:82; Klaipėdos "Neptūnas"-Kouvola "Kouvola" (Suomija) 69:77. L. Ronchetti taurės varžybose "Lietuvos telekomo" krepšininkės namuose (11-10) nugalėjo Pabianic "MTK Polfa" (Lenkija) 75:61. Vilniuje, Šarūno Marčiulionio mokykloje (11-06 ir 07) vyko tarptautinės dvilinkmės berniukų krepšinio varžybos "Sprite", kuriose dalyvavo 8 klubai iš Latvijos, Rusijos ir Lietuvos. Pirmąją vietą iškovojo A. Sabonio mokyklos komanda, baigė 87:80 nugalėjusi "marčiulionius". Trečiąją vietą iškovojo Kauno krepšinio mokyklos komanda, 72:69, įveikusi panevėžiečius.

TINKLINIS: "Baltijos taurės" tinklinio varžybose Lietuvos merginų rinktinė iškovojo 1-ąją vietą, nugalėjusi Latvijos 3:0 ir 3:1 ir Estijos 3:0 rinktinės. Lietuvos vaikinų rinktinė nugalėjo abi Latvijos rinktinės po 3:2, o estus 3:0. Mergaičių grupėje lietuvaitės pralaimėjo Latvijos I rinkitnei 1:3, bet įveikė Estijos ir Latvijos II komandas 3:0 ir užėmė antrąją vietą. Lietuvos berniukai pralaimėjo nugalėtojams estams 0:3, bet įveikė dvi Latvijos rinktinės po 3:0 ir užėmė antrąją vietą. V.P.

Skautų veikla

• Skautų-čių rėmėjas torontietis Vladas Stabas ilgą laiką rinko visų stovyklų medžiaginius ženklukus, antspauduotus jubiliejiniais vokus, atvirukus bei kitą skautiškos veiklos medžiagą. Rinkinį, nors dar nepilną, šią vasarą jis nuvežė į Kauną ir padovanojo Čiurlionio muziejui. Rinkinyje trūksta 1948 m. Tautinių stovyklų Alpėse ir prie Baltijos jūros bei 1963 ir 1973 m. jubiliejinį stovyklų ženklelių. Jei kas tokių turėtų ir norėtų paaukoti, prašoma siųsti adresu: V. Stabas, 281 Durie St., Toronto, ON, M6S 3G2, Canada.

• Toronto skautininkų sueiga šaukiama lapkričio 30, antradienį, 7.30 v.v. Lietuvių Namuose. Dalyvaukime visi, nes turime svarbių sprendimų užbaigiant senuosius metus, pasiruošiant naujiesiems. Visi laukiami. F.M.

• LSS rinkinių prezidiumas praneša, kad Kanadoje gyvenantieji balsavimo lapus gali grąžinti iki gruodžio 3 d. Balsų skaičiavimas įvyks gruodžio 4 d. Inf.

• Gamtos ramybė kalba garsiau nei balsingas choras

Home Life/Realty One Ltd.
2261 Bloor Str. W.
Toronto, Ont. M6S 1N8

NIJOLĖ B. BATES

Tel. (416) 763-5161

Fax: 416 763-5097

Prašau kreiptis visais namų pirkimo-pardavimo reikalais.

Patarnauju lietuvių visuomenei 12 metų

Allstate DRAUDIMAS

You're in good hands. 4555 Hurontario St., Mississauga, Ont. L4Z 3M1

RAMŪNAS (RON) VANAGAS

"Take Two Advantage" Darbo tel.: 905 502-6297

planas sujungia namo ir automobilio Namų tel.: 416 621-1261

draudimą, sumažina Jūsų įmokas "Ceil": 416 825-4503

NAMO-AUTOMOBILIO-GVYBĖS-TURTO DRAUDIMAI BEI "RRSP" PLANAI

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS PARAMA

AKTYVAI per 115 milijonų dolerių

MOKA:

3.05% už 30-89 dienų term. indėlius	
3.25% už 90-179 dienų term. indėlius	
3.80% už 180-364 dienų term. indėlius	
4.35% už 1 m. term. indėlius	
5.00% už 2 m. term. indėlius	
5.25% už 3 m. term. indėlius	
5.35% už 4 m. term. indėlius	
5.60% už 5 m. term. indėlius	
4.35% už 1 m. GIC mėn. palū.	
4.60% už 1 m. GIC invest. pažym.	
5.25% už 2 m. GIC invest. pažym.	
5.50% už 3 m. GIC invest. pažym.	
5.60% už 4 m. GIC invest. pažym.	
5.85% už 5 m. GIC invest. pažym.	
3.00% už RRSP ir RRIF ind. (variable rate)	
4.60% už RRSP ir RRIF 1 m. term. ind.	
5.25% už RRSP ir RRIF 2 m. term. ind.	
5.50% už RRSP ir RRIF 3 m. term. ind.	
5.60% už RRSP ir RRIF 4 m. term. ind.	
5.85% už RRSP ir RRIF 5 m. term. ind.	
3.00% už OHOSP (variable rate)	
2.00% kasd. pal. čekių sąsk.	
4.75% už JAV dol. 1 m. GIC	
2.50% už JAV dol. kasd. pal. sąsk. (US dol. Sav. Acc.)	

IMA:

už asmenines paskolas nuo	7.75%
už nekilnojamo turto paskolas (mortgages): su nekeičiamu nuosimčiu (fixed rate)	
1 metų	7.10%
2 metų	7.60%
3 metų	7.80%
4 metų	7.90%
5 metų	8.00%

su keičiamu nuosimčiu.....5.95%

Duodame:

– asmenines paskolas iki \$250,000;
– mortgage'us iki 95% įkainoto turto;
– riboto kredito paskolas (Line of Credit) ir
– komercinius mortgage'us

Nuosimčiai gali pasikeisti savaitės eilgoje

Lietuvos banko piniginių monetų pardavimas. Nemokamas čekių, sąskaitų, piniginių perlaides ir kelionės čekių (traveler's cheques) patarnavimas. Gaunama kelionių drauda nariams ir svečiams iš kitų kraštų. Nekilnojamo turto paskolų (mortgage) drauda (Credit Union Insurance Services). Persiunčiame pinigus (Wire transfer) į Lietuvą ir kitus kraštus.

KASOS VALANDOS

- Pirm., antr., ir trečiad. nuo 9 v.r. – 3.30 v.p.p.
- Ketvirtadieniai ir penktadieniai nuo 9 v.r. – 8 v.v.
- Šeštadieniai nuo 9 v.r. – 1 v.p.p.

SKYRIAI:

Lietuvių Namuose – 1573 Bloor St. W., Toronto ON M6P 1A6

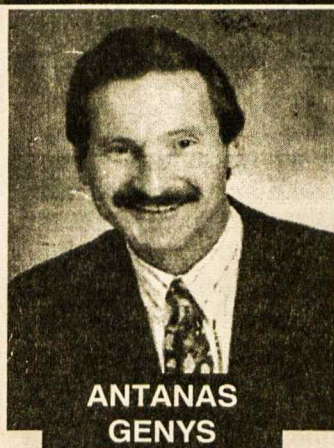
Telefonas: 416 532-1149

Etobicoke – 2975 Bloor St. W., Toronto ON M8X 1C8

Telefonas: 416 207-9239

Sutton GROUP

ANTANAS
GENYS

PAŽADU JUMS

24 valandų

tarnybinės paslaugas,
greitą dėmesį,
sąžiningumą,
išsamią informaciją.
Prašu skambinti šiandien

tel. 416 236-6000

pirkimo ar pardavimo klausimais

sutton group – assurance realty inc. realtor
5415 Dundas St. West, Suite 300, Etobicoke, Ont. M9B 1B5

SMITH MONUMENT CO. LTD.

(nuo 1919 metų)

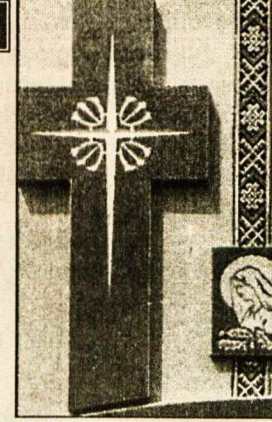
- ▲ Gaminame paminklus, bronzines plokštes, atminimo lenteles.
- ▲ Puošiame lietuviškus ornamentais pagal klientų pageidavimus.
- ▲ Patarnaujame lietuviams daugiau kaip 20 metų.
- ▲ Garantuojame aukščiausios kokybės darbą.

Skambinti tel. 416 769-0674

Adresas: 349 Weston Road

(tarp Eglinton ir St. Clair),

Toronto, Ontario M6N 3P7

Queen Travel International Ltd

133 Roncesvalles Ave.,

TORONTO, Ont. M6R 2L2

ALGIS
MEDELIS

Tel. 416 531-4800

KELIONĖS I VISUS KRAŠTUS VISOMIS ORO LINIJOMIS!

I LIETUVĄ KELIONES paruošiu geriausiomis kainomis ne tik iš Toronto, bet ir iš kitų, kad ir tolimiausių Kanados vietovių.
SKRENDAM ĮVAIRIOMIS TRĄSOMIS.

Skrydžiams po 1 spalio galioja jau nupigintos žiemos sezono kainos. Tarp 13 ir 25 gruodžio yra vadinamas PEAK arba HIGH SEASON – kainos aukštesnės.

UŽSISAKYKIT RE

Toronto ir apylinkių lietuviams

Nuoširdžiai dėkoju savo ir Lietuvos garbės generalinio konsulo Toronte Hario Lapo vardui visiems Toronto lietuviams už puikią ir nepaprastai gražiai paruoštą bei pravestą Lietuvos Prezidento Valdo Adamkaus viešnagę Toronte spalio 23-24 dienomis. Skoninga, iškilminga, tautinė ir patriotinė susitikimų gaida paliko nepaprastai gerus įspūdžius, pademonstravo Kanados lietuvų ir Lietuvos vienybę svarbiausiais mūsų tautais klausimais.

Atskirai noriu padėkoti KLB Specialiam komitetui Lietuvos respublikos Prezidentui Valdui Adamkui Toronte sutikti, ypač jo pirminei Rūtai Žilinskienei, priėmimo eigos kordinatoriui kunigui Edžiui Putrimui, veikliams komiteto nariams – Algirdui Vaičiūnui, Matui Stanevičiui, Danutei Garbaliuskienei, Tomui Žižiui, Joanai Kuraitei-Lasienei, Raimondui Zabieliuskui, Bernardai Kuncevičiūtei, Antanui Šileikai, Aušrai Karkienei, Irenai Ross, Rimai Mačikūnaitei, taip pat Lietuvos verslininkų susitikimų ir viešnagės organizatoriams Reginai Stočkutei (Pearce), Gedui Sakui, Algiui Pacevičiui, Rimui Kulaviui ir visiems kitiems komiteto nariams, meninės programos vadovams, dainininkams ir šokėjams už puikią programą.

Nuoširdžiausias ačiū lietuvių parapijoms ir dvasiškiams, šauliams ir visiems visiems, kurių pavardžių nebėgiu dėl vietos stokos paminėti, nes Jūsų būty ne vienas tūkstantis – virėjoms, vairuotojams, tvarkdariams ir visai mielai gausiai Kanados lietuvių publikai, talkinusiai vizitui ar atsilankiusiai į susitikimus su Prezidentu. Labai gerai žinau, kiek pasiruošimo, lėšų, kantrybės ir energijos į visus susitikimus buvo Jūsų įdėta, todėl negaliu nepareikšti savo nuoširdaus susižavėjimo Jūsų sugebėjimais, atsidavimu, meile Tėvynei.

Šis Lietuvos Prezidento Valdo Adamkaus vizitas yra istorinis, nes buvo pirmas Lietuvos Prezidento vizitas Kanadoje, beje, labai sėkmingai vykęs ir Kanados sostinėje Otavoje. Kanados lietuviai gali teigti, kad didžiulis savo kultūriniais pasiekimais, dvasine bei tautine jėga, kurią jie pilnai atskleidė Prezidento Valdo Adamkaus ir jo žmonos p. Almos Adamkienės viešnagės Kanadoje metu.

Jūsų –
Dr. Alfonsas Eidintas,
Ambasadorius, 1999 lapkritis

Dalis KLB valdybos ir komiteto priešpiečiuose su Lietuvos prezidentu VALDU ADAMKUMI Anapilyje š.m. spalio 23 d. Nuotr. RSJ

KANADOS LIETUVIŲ BENDRUOMENĖ
THE LITHUANIAN CANADIAN COMMUNITY

PADĖKA

Kanados lietuvių bendruomenės krašto valdyba dėkoja visiems, kurie savo darbu, auka ir asmeniniu dalyvavimu prisidėjo prie

LIETUVOS RESPUBLIKOS PREZIDENTO

VALDO ADAMKAUS

ir p. ALMOS ADAMKIENĖS

sutikimo, pagerbimo ir susitikimo su lietuviais renginių sėkmės.

Neįmanoma išvardinti visų darbuotojų. Jūsų talkos gausa ir pasiaukojimas yra geriausias įrodymas, kad Lietuvos vardas ir jos reikalai tebeliepsnoja Kanados lietuvių širdyse.

SPAUDOS BALSAI

Lietuvos palankumas čečėnams

Maskva kaltina baltiečius. Rusijos korta derybose dėl naftos. Pakso pasitraukimo tikroji priežastis

Maskvos dienraštis "Izvestia" š.m. spalio 14 d. laidoje rašo: "Jeigu susidarytų labiau palanki politinė būklė ir Maskva nereaguotų taip jautriai į Baltijos kraštų mėginimus išskirti savo parlamentuose Čečėnijos klausimą, tai be abejonės Lietuvos, Latvijos ir Estijos parlamentarai vieningai pasisakytų už Čečėnijos nepriklausomybės pripažinimą. Baltijos kraštų sostinėse ir kai kuriuose kituose miestuose veikia šios respublikos atstovybės. Kai kurių Lietuvos miestų savivaldybės savo metu netgi 'pripažino' Čečėnijos nepriklausomybę. Rygoje viena gatvė, o Vilniuje viena aikštė yra pavadintos D. Duda-jovo vardu. Pavasarį Vilniuje įvyko, svarstybos tema 'Čečėnų tautos ir valstybės likimas', kuriame dalyvavo įstatymų leidėjai iš Baltijos kraštų ir Lenkijos, o rugpjūčio mėn. baltiečių atstovai Lietuvos sostinėje susitiko su žinomu Europos politiku, laikinosios Čečėnijos reikalų komisijos pirmininku Europos parlamente Ernstu Miulermanu. Aktyviausiai Baltijos kraštuose veikia 'Lietuvių sekcija' seime. Pagalbos Čečėnijai grupėje yra 16 narių. Nepaisant to, Čečėnijos nepriklausomybės klausimo lietuvių įstatymų leidėjai negali įtraukti į darbotvarkę, nors kaip 'Izvestijoms' pripažai-

no Čečėnijos parlamento užsienio reikalų komiteto pirmininkas A. Idigov, jis ir jo bičiuliai ne vieną kartą kreipėsi į Baltijos kraštų parlamentus, prašydami šį klausimą svarstyti. Pagrindinė priežastis – nenoras pyktis su Rusija".

Tas pats laikraštis š.m. rugšėjo 15 d. laidoje rašo: "Sunku paneigti, kad čečėnų kariai ir islamo fundamentalistai Dagestano kalnuose kovoja apsirėngę uniformomis, siūtomis lietuvių suvėjų Vilniaus 'Skalmanto' bendrovėje. Pagal latvių ir lietuvių laikraščių pranešimus, paremtus Dagestano vidaus reikalų ministerijos informacinio biuro viršininko M. Archipovo pareiškimu, rusų spectarnybos šiomis dienomis sulaukė vagoną su dviem tūkstančiais karinės amunicijos (...). Pagal rusų spectarnybų duomenis, muniuruočė, liemenės su kišenėmis granatoms, šoviniai su specialiais čečėnų ženklais, kompasiai, žibintuvėliai ir maskuojamos spalvos dažai buvo siunčiami į Čečėniją".

LUKOil ir William International

Maskvos dienraštis "Segodnia" š.m. spalio 14 d. laidoje rašo: "Tam tikrą pralaimėjimo vaidmenį, jeigu jo neatliktų 'LUKOil' b-vė, tai ji atliko pati Rusijos valdžia. Gegužės viduryje energetikos ministerija įsakė laikinai sustabdyti naftos eksportą į Lietuvą. Tiesą sakant šio dokumento negalima laikyti teisėtu: pagal eksporto kvotas

Nori susirašinėti

Išsilavinusi lietuvaitė, 35 m. amžiaus, norėtų užmegzti ryšius su Kanados lietuviais. Rašyti adresu: Danguolė Šiškauskienė, Kalantos 87 - 11, 3014 Kaunas, Lietuva. Tel. 76-98-42.

ŠYPSENOS

Teisme

- Teisiamasis, ar jūs prisipažįsite padaręs nusikaltimą?
- Ne, ponas teisėjau. Advokatas mane įtikino, kad esu nekaltas.

Vienuoliai

Mokinys parašė savo rašinįje: "Vienuoliai – tai vyrai, kurie neturėjo žmonių ir plakdavo save patys".

ORTODONTAS (Orthodontist)

DR. R. KARKA, D.D.S. M.s. Dip. Orth.
2326 Bloor Street West, Suite 200
(Prie Jane gatvės)

416 769-2526

JUOZAS (JOSEPH) NORKUS
Re/max West įstaigoje
ilgiausiai dirbantis agentas

- ♦ 25 metai namų remonto patyrimas ♦ Daugiau kaip 12 metų pardavimo-pirkimo patyrimas ♦ Namų nuomojimų ir nuomininkų reikalų specialistas.

RE/MAX West Realty Inc.
1678 Bloor St.W., Toronto, Ont. M6P 1A9
Skambinti bet kuriuo metu įstaigos tel.
416 769-1616, namų – 416 769-3577

Nemokamas namų įvertinimas

Dantų gydytoja
Gintarė Sungailienė, D.S., D.D.S.
115 Lakeshore Rd. E.
Mississauga, Ont. L5G 1E5 Tel.: 905 271-7171
(I vakarus nuo Hurontario)

NAUJAS ERDVUS KABINETAS
Patogus, nemokamas mašinos pastatymas

Advokatas
VIKTORAS E. RUDINSKAS,
B.Eng., M. Eng., B.C.L., LL.B., M.B.A., P.Eng.
Tel. 416 240-0594

27 John St., Second Floor
Weston, Ontario M9N 1J4
(arti Lawrence ir Weston Rd.)

Lengvai pasiekiamas autobusu
nr. 79 (Scarlett Road) nuo
Runnymede požeminio stoties.

Advokatas
ALGIS S. PACEVIČIUS PACE, B.Sc., LL.B.
PACE, JOHNSON
5110 Dundas ST. W.
(tarp Islington ir Kipling gatvių)
Etobicoke, Ont. M9A 1C2
Tel. 416 236-3060
Fax 416 236-1809

WALTER V. DAUGINIS
INSURANCE - DRAUDIMAS
PERSIKĖLĖ I NAUJAS PATALPAS NUO 1998 M. LAPKRIČIO 1 D.
KEN GIBB REAL ESTATE & INSURANCE
300 North Queen St., Suite 105N
Etobicoke, Ont. M9C 5K4
(šiaurinė pusė Queensway; prieš Sherway Gardens)
Tel. 416 622-5305 arba 1-800-463-5305
Faksas 416 620-7584

Astra Travel & Services Inc.
1600 Bloor St. W., Toronto, (priešais Lietuvių Namus į vakarus)
Ontario, Canada, M6P 1A7

LIETUVIŠKA KELIONIŲ AGENTŪRA SIŪLO:

Keliaujantiems į Lietuvą, sutikti naujo tūkstantmečio siūlome skrydį ir viešbutį Vilniaus centre su pusryčiais, septyniomis dienomis. Išvykstantiems iki 17 gruodžio kaina \$1870, o gruodžio 17 dieną ir vėliau \$1995.

DĖL KITŲ PASLAUGŲ TEIRAUKITĖS!
TEL: 416 538-1748 FAX: 416 538-4390

MARGUTIS
V.I.M. Parcel Express Inc.
4134 Dundas St. West, Etobicoke, ON, M8X 1X3
Tel. (416) 233-4601
Fax (416) 233-3042

Siuntiniai priimti iki lapkričio 18 d.
bus pristatyti jūsų artimiesiems
ir draugams Lietuvoje

**Šv. KALĖDŲ
ŠVENTĖMS**

\$2.00* COUPON \$2.00*
*Valid only at head office, 4134 Dundas St. W.
until December 31, 1999
ONE COUPON PER PARCEL

RUBY REAL ESTATE LTD.
27 John Street (2nd Floor), Toronto (Weston),
Ont. M9N 1J4

- ♦ MLS skelbimas
- ♦ Komisas 3 1/2%
- ♦ Toronto Real Estate Board narys

Victor Rudinskas, Broker
Tel.: 416 249-7829

J. B. MARLATT

The J.B. Marlatt Funeral Homes
(1985) Limited

J.B. Marlatt laidotuvių namai jau daug metų
teikia aukštos kokybės paslaugas
erdviose patalpose.

Mes jaučiamės naudingi galėdami ir toliau teikti
paslaugas Hamiltono lietuvių bendruomenei.

615 Main Street East
Hamilton 528-6303

195 King Street West
Dundas 627-7452

Andrew W. Swan
Direktorius

Mirė diplomatijos veteranas

Baigiant ruošti šį "TŽ" numerį gauta žinia, kad š.m. lapkričio 10 d. po sunkios ligos, eidamas 94-tuosius amžiaus metus, Vilniuje mirė Lietuvos diplomatijos veteranas dr. Stasys Antanas Bačkis. Velionis buvo pašarvotas Šv. Jono šventovėje. Atsisveikinimas įvyko lapkričio 12 d. Palaidotas po gedulinių Mišių lapkričio 13 d. Antakalnio kapinėse.

Velionis gimė 1906 m. vasario 10 d. Pantakonių kaime, Joniškėlio valsč., Biržų apskr. Baigęs Panevėžio vyrų gimnaziją 1925 m., išvyko į Paryžių, kur studijavo teisę, įsigijo viešosios teisės mokslo diplomą, 1930 m. baigė Tarptautinių mokslų institutą. Grįžęs į Lietuvą, dirbo Užsienio reikalų ministerijoje. 1938 m. skiriamas pirmuoju sekretoriumi Lietuvos pasiuntinybėje Paryžiuje, po metų – patarėju. Antrojo pasaulinio karo metu rūpinosi pasiuntinybės

turtu, tvarkė visus pasiuntinybės reikalus, universitete apgynė daktaro disertaciją "Lietuvos ir Šventojo sosto konkordatas". Paskelbė keliasdešimt straipsnių visuomeniniams, politiniams bei teisiniams klausimais. Nuo 1960 m. vadovavo Lietuvos pasiuntinybei Vašingtone, nuo 1983 m. – Lietuvos diplomatijos šefas. 1987 m. dėl nesveikatos iš pareigų pasitraukė, jas perleisdamas Stasiui Lozoraičiui, jn., o 1941 m. iš viso baigė savo diplomatinę darbų. Su žmona grįžo gyventi į Lietuvą 1993 m. ir iki mirties sielojosi visais tėvų liečiančiais reikalais. Už nuopelnus Lietuvos diplomatijai apdovanotas DLK Gedimino I l. ordinu, įvertintas ir pagerbtas Italijos, Latvijos, Prancūzijos, Švedijos ir Vatikano ordinais. Visuomeninėje veikloje – nuo pat jaunystės ateitininkas, stipriai reikiškesi kultūrinėje, mokslineje bei šalpos srityse. S.

TORONTONT

Anapilio žinios

– Lapkričio 13, šeštadienį, Delhi Šv. Kazimiero šventovėje buvo iškilmingai paminėta parapijos 40 metų gyvavimo sukaktis. Po pamaldų vyko KKK moterų draugijos parapijos skyriaus surengtos vaisės parapijos salėje.

– Ateinanti sekmadienį lapkričio 21, bus renkama antroji rinkliava Toronto arkivyskupijos kunigų pensijos fondui.

– Pirmosios Komunijos pasirušimui vaikučiai jau registruojami sekmadieniais zakristijoje, o šioadieniais – klebonijoje.

– Tėveliams primename, kad vaikučiai Pirmąją Komuniją ir Sutvirtinimo sakramentą prima savoje parapijoje. Tokia yra taisyklė ir prašome apie tai paaiškinti savo katalikiškoms mokykloms, jeigu jos vaikučius verčia tuos sakramentus priimti kitose šventovėse. Jei mokytojų dar nėra aišku, tegul skambina šios parapijos klebonui.

– Mūsų parapijos Jaunų šeimų sekcijos ruošia vaikučiams Kalėdų eglutę bus gruodžio 19, sekmadienį. Prašome iš anksto registruoti vaikučius, kad būtų galima užsakyti dovanėles. Bilietai pardavinėjami lapkričio 14 ir 21 dienomis parapijos salėje.

– Mišios, lapkričio 21, sekmadienį: 9.30 v.r. už a.a. Michailą Dausienę; 11 v.r. už parapiją; Vasašos Gerojo Ganytojo šventovėje 3 v.p.p. už Vincą ir Stepą Ignatavičius; Delhi Šv. Kazimiero šventovėje, lapkričio 20, šeštadienį: 3 v.p.p. už a.a. Rožę Augustinavičienę.

Išganytojo parapijos žinios

– Ši antradienį, lapkričio 16, 7.30 v.v., Alfredos Mikšienės bute įvyks parapijos tarybos posėdis.

– Ši sekmadienį, lapkričio 21, 11.15 v. ryto Mirusių minėjimo šventė. Pamaldose giedos parapijos choras.

– Gruodžio 5 d., II Advento pamaldos su Šv. Komunija. Po pamaldų – Moterų draugijos susirinkimas šventovės patalpose.

Lietuvių Namų žinios

– Sekmadienio popietėje, lapkričio 14, dalyvavo 201 asmuo. Svečių knygoje pasirašė V. Kochanskis ir dr. I. Slavinskaitė iš Kauno, E. Kutkevičius iš Saulės Ste. Marie. Pranešimus padarė ir su svečiais supažindino Moterų būrelio narė J. Rukšienė.

– LN Valdybos posėdis įvyks lapkričio 25 d., 7 v.v.

– Slaugos namų vajeus komitetas dėkoja visiems aukotojams už nuosirdų dosnumą ir paramą Slaugos namams. Slaugos namams aukos priimamos Toronto ir Hamiltono kredito kooperatyvuose arba siųsti tiesiog Labdaros fondas, Lietuvių slaugos namai, 1573 Bloor St. W., Toronto, ON M6P 1A8.

– Solistai Arvydas ir Nelė Palitainai lapkričio 9 d. koncertavo Lietuvių Namuose. Jų atlikta estradinės muzikos programa praėjo su dideliu pasisekimu. Jų dainų klausėsi nemažai šio muzikos žanro mėgėjų.

– Kultūros komisija yra įsigijusi nemažai įvairių vaizduojančių iš Lietuvos. Taip pat turime Lietuvos TV sukurto filmo "Giminės" pilną komplektą (40 serijų) bei Lietuvos respublikos prezidento Valdo Adamkaus inauguracijos vaizduojančią. Tai puiki dovana draugams bei artimiesiems. Dėl vaizduojančių įsigijimo ar nuomojimo skambinti S. Pabricienėi tel. 416 762-5419 arba V. Kulnui tel. 416 769-1266.

Lietuvos našlaičiams aukoj \$100 – A. Bacevičius.

Naujų Metų

SUTIKIMAS

*** Šilta vakarienė su vynu * Šalti užkandžiai**
*** Naujųjų metų sutikimas su šampanu**
*** Šokiams gros geras orkestras * Veiks baras**
*** Stalai numeruoti * Vietos rezervuojamos iš anksto.**

Bilietai parduodami LN raštinėje, skambinant tel. 416 532-3311, arba sekmadienio popietėse. Įėjimas – \$60 asmeniui. Nuosirdžiai kviečiame sutikti 2000-tuosius Naujuosius metus Lietuvių Namuose.

Toronto Lietuvių Namų valdyba ir visuomeninės veiklos komitetas

2000-tųjų METŲ SUTIKIMAS

ANAPILYJE

su orkestru "Canadian Thunder Band"

gruodžio 31, penktadienį, nuo 7 valandos vakaro

*** Šilta vakarienė su vynu 7.30 v.v. (punktualiai)**
*** Šalti užkandžiai po 12 valandos nakties**
*** Nemokamas baras * Šampanas, puikiai išpuošta salė**

Stalus rezervuoti sekmadieniais po pamaldų Anapilyje ir vakarais pas Reginaldą Celejewską tel. 416 231-8832.

Visus dalyvauti maloniai kviečia –
Anapilio parapijos tarybos administracinė sekcija

"TĖVIŠKĖS ŽIBURIŲ" administracija prieškalėdiniu laikotarpiu bus atidaryta nuo lapkričio 21 iki gruodžio 12 d., sekmadieniais, po 9.30 v.r. pamaldų iki maždaug 1 v.p.p. Bus galima sutvarkyti prenumeratas, sumokėti skolas, įteikti kalėdinius sveikinimus, užsakyti "TŽ" kaip dovaną savo bičiuliams.

Kalėdiniai sveikinimai
 Jau planuojamas kalėdinis "TŽ" numeris, kuris išeis gruodžio 14 d. **Visa medžiaga, skirta šiam numeriui, laukiama vėliausiai iki gruodžio 7 d.** Kalėdinius sveikinimus kviečiame siųsti dar prieš šią datą, kad spaustuvė galėtų juos laiku paruošti. Yra dvejetainiai sveikinimai – bendras ir atskiri, asmeniniai. Į bendrąjį sveikinimą įrašomi visi tie, kurie pareiškia tokį norą ir atsiunčia auką "TŽ". Asmeniniai bei atskirieji sveikinimai yra rėminiai. Jų kaina pagal užimamą plotą. Jais daugiausia naudojami parapijos, organizacijos, institucijos ir pavieniai asmenys. Sveikinimas per laikraštį šiuo metu yra geriausias būdas pasiekti savo artimuosius ne tik išieivijoje, bet ir Lietuvoje. Tuo būdu išvengiama atvirukų siuntinėjimo, kuris pareikalauja daug laiko ir išlaidų.

Maironio mokyklos žinios
 – Kviečiame visus į tėvų susirinkimą, įvyksiantį mokykloje lapkričio 27 d.
 – Darželio mokiniai išmoko apie dantų higieną praėjusią savaitę, kai atvyko dr. Arūnas Dailidė, kuris praleido valandėlę su mažais. Nuosirdus aišū svečiui.
 – Dr. Irena Slavinskaitė ir aktorė Virginija Kochanskytė lapkričio 13 d. aplankė 7-8 sk., bei lituanistinių kursų klases. Dr. I. Slavinskaitė įdomiai kalbėjo apie Kudirką juo 100-ųjų mirties metinių progą; V. Kochanskytė vaizdina deklamavimą eilėraščių rinkinį. Mes dėkingi viešioms, kurios praturtino mokinių rylą.
 – Gruodžio 18 d. vyks Kalėdų eglutės mokyklos auditorijoje. Ateis ir Kalėdų senelis. Ž.S.

Muziejaus-archyvo žinios
 – Mūsų muziejus ir archyvas greitai prieglaus a.a. prel. J. Bertašaus, ilgamečio Viniepo lietuvių parapijos klebono, nuotraukų bei dokumentų rinkinį, kuriam gresia sunaikinimas, jeigu lietuvių parapija bus panaikinta. Jei nebūtų archyvo, daug mažesnių lietuvių dokumentų jau būtų praradę. Kviečiame visus, kuriems svarbus Kanados lietuvių istorijos išsaugojimas, prisidėti prie muziejaus išlaikymo vajeus. Dėkojame aukojusiems. Aukojų: \$50 – A. Streimikis, J. Krašauskas; \$100 – Zita ir Pranas Sakalai; \$200 – A. Rūta.

ATEITIS 2000

MENO PARODA

ATEITIS 2000

š.m. lapkričio 21, sekmadienį, 9.30 v.r. iki 2 v.p.p.

Prisikėlimo parapijos parodų salėje

Lietuviškas jaunimas rodyt savo įvairią kūrybą

Vyks mūsų šūkiu "ATEITIS 2000" spausdinimas marškinėliuose ("silk-screening"), kuriam vadovaus dail. SNAIGĖ ŠILEIKIENĖ.

Rengia Prisikėlimo parapijos jaunimo sekcija

Lietuvos kariuomenės atkūrimo šventės

MINĖJIMAS

įvyks lapkričio 21, sekmadienį, 2.30 v.p.p.

Toronto Lietuvių Namuose (1573 Bloor St.W.)

MINĖJIME DALYVAUS ŠEŠI LIETUVOS KARININKAI

MENINĘ PROGRAMĄ atliks Toronto vyrų choras "ARAS", vad. LILJA TURŪTAITĖ

VISUOMENĖ MALONIAI KVEČIAMA DALYVAUTI

Rengia Toronto Vlodo Pūtvių šaulių kuopa

KLB leidžiama profesionalo filmuota

VAIZDAJUOSTĖ

"Prezidentas Adamkus Kanadoje"

jau platinama pagal užsakymus iki gruodžio 10 d.

TIKRAI NENUSIVILSITE – DVIEJŲ VALANDŲ VAIZDAJUOSTĖJE MATYSITE:

SPALIO 23 d.

- ♦ Maironio mokyklos įspūdingą Prezidento sutikimą su daina Toronto orauostyje

SPALIO 24 d.

- ♦ Toronto ansamblio "Gintaras" pasveikinimo šokį aikštėje prie Anapilio salės
- ♦ Visą Prezidento susitikimo eigą su Kanados lietuviams Anapilio didžiojoje salėje
- ♦ Šalia įvykių scenoje nufilmuotus visus choristus dainuojančius balkone bei didelę dalį žiūrovų
- ♦ Prezidento išlydėjimą į orauostį pakeliui į Otavą

Užsakymai priimami iš anksto sumokant – kaina \$20 (Kan. JAV dol.)

Užsakymus ir pinigus priima:

- V. Aušrotas – Anapilio knygyne sekmadieniais arba telefonu – (416) 242-3648
- S. Prakapas – sekmadieniais, Prisikėlimo parapijos kioske arba telefonu – (416) 233-4486
- KLB raštinė – paštu, pridėdant čekį – 1011 College Street, Toronto, Ont., M6H 1A8, tel. 416 533-3292, faksas (416) 533-2282
- Kitur – užsakyti per KLB apylinkių pirmininkus

Leonida Rondonanskienė, Kauno aukštesniosios technikos mokyklos dėstytoja, ir Aloyzas Liaugaudas, hidroelektrinių statybų darbuotojas, lydimi Danieiaus Laurinavičiaus iš Toronto, lankėsi "Tėviškės žiburio" redakcijoje ir pasidalino patirtimi iš Lietuvos gyvenimo. Esą, ne taip jau blogai, kaip kartais skelbia žiniasklaida. Geriau tiems, kurie sugeba imtis privačios iniciatyvos. Rusijos ekonominė krizė privers lietuvius labiau paieškoti naujų galimybių.

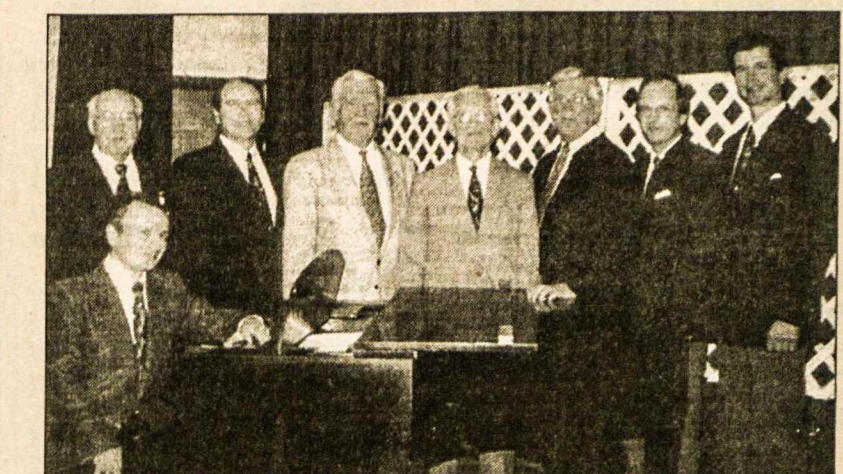
MONTREALQUE

Kariuomenės šventė šiais metais Montrealio šauliai ir šaulės nori paminėti įspūdingai. Lapkričio 28, sekmadienį, 11 val. Aušros Vartų šventovėje vyks iškilmingos Mišios, kuriose organizacijos kviečiamos dalyvauti su vėliavomis. Pamaldų metu giedos Toronto vyrų choras "Aras", vadovaujamas Lilijos Turūtaitės. Po pamaldų parapijos salėje bus torontiško Vito Pečiulio paskaita ir meninė programos dalis, kurią atliks "Aras", susidedantis iš 30 balsingų vyrų. Po to – puikios vaišės. Minėjime žada dalyvauti ir Lietuvos karininkai iš St. Jean-sur-Richelieu. Jie čia mokosi prancūzų kalbos. Tikimasi gausaus dalyvavimo. Įėjimas – 15 dolerių.

Kun. Kazimieras Ambrasas, SJ. lanko parapijiečius. Jis prašo, kad parapijiečiai su juo iš anksto susitartų dėl jo apsilankymo.

Kun. Stanislovas Kazėnas, SJ, ne tik sekmadieniais pagelbsti kun. K. Ambrasui, SJ, Aušros Vartų parapijoje, bet susirado lietuvių krepšininkus, su kuriais trečiadieniais praleidžia porą valandų treniruotę.

A.a. Antanina Rimkienė-Rimkevičienė-Adomaitytė mirė lapkričio 8 d. Po gedulinių pamaldų Aušros Vartų šventovėje lapkričio 10 d. palaidota Notre Dame des Neiges kapinėse. Liko sūnus su šeima ir kiti artimieji. B.S.

Montrealio lietuvių vyrų oktetas (A. Gudas, R. Bulota, A. Urbonas, V. Muruskas, H. Celterius, A. Mickus ir A. Palisaitis), gražiai pasirodęs per "Nidos" klubo pokylį Aušros Vartų parapijos salėje 1999 m. spalio 17 d. Sėdi oktetą vadovauja muz. komp. L. Djintcharadze. Nuotr. V. Bulotienės

LITAS

Montrealio lietuvių kredito unija

1475, rue De Sève, Montréal (Québec) H4E 2A8

Tel.: 766-5827 FAX: 766-1349

SPECIALIOS DRAUDIMO KAINOS

AUTOMOBILIAMS, kurių vairuotojai yra 55 metų amžiaus ar daugiau, neturėję nelaimių.

NAMAMS, naujiems ir atnaujintiems, gerai išlaikytiems, savininko gyvenamiesiems arba nuomajamiesiems.

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.
 3907A Rosemont Blvd., Montreal, Que. H1X 1L7
Tel. 722-3545 Fax: 722-3546

Aukojo "Tėviškės žiburiams"

\$70 - J. Bratkauskas; \$58 - F. Timukauskas; \$50 - J. Zenkevičius; \$25 - L. Smitas; \$20 - J. Pakalka, A. Jazbutis, J. Astas, D. T. Chornomaz; \$16 - A. Povilaitis; \$15 - N. Bagdžiūnas; \$10 - W. Kump, G. Kaufmanas, B. Kondratas, K. Andruskevičius, P. Polgrimas, J. Gasperas, A. Valaskevičienė; \$8 - J. Užupis, P. Mikalauskas; \$5 - J. Kalėda; \$3 - L. Simpson, I. Turczyn.

Rėmėjo prenumeratą atsiuntė:
 \$55 - S. Vaičiškauskas, E. Bakša, A. Erškutaitis; \$52 - R. Vaitkevičius, B. Vytautas, P. Plestys, E. Steponas, G. Dagys, P. Juodaitis, J. Baliukas, P. Markušis, B. Lukošius, P. Polgrimas, J. Kalėda, V. Paulionis, V. Kleiza, G. Gičius, V. Gulbinas, D. T. Chornomaz, A. Rašymas, kun. dr. V. Skilandžiūnas, P. Pranis, P. Girnius, L. Oleka, A. Juškys, A. E. Balsas, I. Stasiulis, O. Juodikis, P. Krilavičius, E. Tribinevičius, L. Stulginskas, B. Pranys, L. Abromonis, S. Kalytis, V. Gudaitis, L. Rudaitis, R. Rudaitis, E. Cinčikas, B. Petryla, M. Gaivilis, V. Verbičkas, A. Lemezys, L. Balaišis, A. Aleliūnas, J. Gimžauskas, J. Kažemėkas,

R. Dūda; \$50 - F. Kairys, J. Zenkevičius, J. Asmenavičius, B. Cepkauskienė, E. Simaitis, dr. M. J. Uleckas, dr. J. Uleckas, O. Dementavičienė, V. Kaknevičius, dr. E. Zubrys, A. J. Lukošius, J. Jocas, A. E. Dvarionas-Miklovaits, S. Pranckevičius, P. Radzevičiūtė-Klimas, J. Juozaitis, D. Norkus, I. Vilimas, A. Dobienė, A. Beattie, E. Gedminas, E. Benetis.

Garbės prenumeratą atsiuntė:
 \$100 - J. Krasauskas; \$70 - A. Indrulaitis, J. Danėnas, J. Rudaitis; \$65 - B. Barisas, J. Šarūnas, V. Kadis, L. Griškonis; \$63 - C. Raymond; \$62 - G. Stonkus, J. Palys, I. Tauteras, V. Marcinkevičius, R. Marcinkevičius, K. A. Žilvytis, dr. V. Mileris, A. Kšivickis, J. Blekaitis, A. Kusinskis, J. Raguckas; \$60 - J. Vaseris, A. Nugent.

Nuosirdus aciu už paramą lietuviškai spaudai. Dėkojame garbės bei rėmėjo prenumeratoriams ir visiems, kurie, siųsdami reguliarią prenumeratą, prideda ir auką.

PASITIKITE ARBA PRADĖKITE 2000 METUS atnaujintuose savo namuose ar butuose! Tai įgyvendinti jums mielai padės patyrę specialistai. Skambinkite Zeniui tel. 905 301-7513 arba 905 301-3729.

DURŲ GAMYKLA siūlo nuolatinius pilno laiko darbus turinties mechaninių įgūdžių ir pavyzdines vairavimo teises. Skambinti 905 670-3363 arba kreiptis faksu 905 670-8838.

CLEAN FOREVER. Valome kilimus, minkštus baldus ir automobilių vidų nauju būdu – sausomis putomis. Kilimas išdžiūna per 1-2 valandas. Labai gera kokybė. Skambinti bet kurio laiko tel. 416 503-1687.

ATLIEKU stalius, vidaus sienų (drywall), dažymo, plytelių dėjimo, elektros įvedimo, vandentiekio sistemos įvedimo (plumbing) darbus. Įrengiu pirtis (saunas), dengiu stogus. Skambinti Algiiui tel. 905 272-8323. Pager 416 715-4783.

Knygų iškykla "SAMOGITIA" meniški įrašai knygas bei žurnalus

A. PLENYS

3333 Grassfire Cres., Mississauga, Ont. L4Y 3J8. Tel. (905) 625-2412

SPRINTING

Atliekame visus paruošimo ir spausdinimo darbus. Prieinamos kainos, aukšta kokybė.

TEL. (416) 252-6741

66 Mimico Ave., Toronto Ont., M8V 1R3
Savininkas Jurgis Kuliešius

Marius E. Rusinas, CLU CFP
(Certified Financial Planner)

RESP, RRIF, LIF
ANNUITY, RRSP

Patarnauju visose pensijų srityse
Net Worth Financial Planning Inc.
 1576 Bloor Street West
 Toronto M6P 1A4
(priešais Lietuvių Namus)
416 588-2808

Bloor West Village

DENTAL CARE

Dr. J. Birgiolas
Dr. S. Dubickas
 2373 Bloor St. West
Tel. (416) 763-5677